

»Narod si bo pisal sodbo sam...«

Dne 1. oktobra je minilo štirideset let od edinstvenega in zgodovinskega, za gotovo pa najpomembnejšega političnega dogodka v naši zgodovini, štirideset let od tridnevnega zasedanja kočevskega Zbora odposlancev slovenskega naroda.

V tistih treh dneh, oz. nočeh, je zares iskreno in prizadeto spregovorilo slovensko ljudstvo sredi vojne vihrje skozi usta 572 demokratično izvoljenih odposlancev in odposlank s celotnega slovenskega etničnega ozemlja. Ko je predsednik IOOF Josip Vidmar v prvi kočevski noči zasedanja spregovoril svoje uvodne besede, je med drugim dejal, ko je našteval značilnosti kočevskega Zbora:

»Prva izmed njih je njegova vsenarodnost. Že ko sem vas pozdravljal, tovariši odposlanci, sem omenil ne le zastopnike bivše »Ljubljanske province«, temveč tudi predstavnike slovenskega ljudstva Primorske, Koroške, Gorenjske in Štajerske. Še nikdar v slovenski zgodovini niso bili na takem svobodnem in osvobodilnobojnem zborovanju, ki pa ima hkrati deloma že tudi zakonodajen in državotvoren značaj, še nikdar niso bili na takem politično tako pomembnem zborovanju zbrani odposlanci vseh slovenskih pokrajin. Takaj v Avstriji smo bili razdeljeni na dežele, v Jugoslaviji pa nas je živela samo polovica Slovencev.«

Pred Zborom v Kočevju so bile izvedene tudi volitve v času med 20. in 25. septembrom 1943 in so bile, kakor lahko danes ugotovljamo z zgodovinske oddaljenosti, prve zares svobodne in edinstvene ter demokratične volitve v Sloveniji nekje sredi mraka in teme zasušene Evrope. Še več, na teh volitvah je slovenski narod prvič po tisoč letih, s splošno volilno pravico, tudi za ženske, in to vse, od sedemnajstega leta starosti naprej, volil svoje odposlance, ki so potem, med 1. in 3. oktobrom v Kočevju na svojem Zboru položili temelje slovenski državnosti in enotnosti v okviru bodoče socialistične federativne Jugoslavije, ki so ji tudi malo kasneje, v noči med 29. in 30. novembrom v Jajcu na II. zasedanju AVNOJ, tako zgodovinsko in prepričljivo položili temelje, na katerih sloni uspešno in ustvarjalno že štirideset let in bo slavela tudi v prihodnje.

Kočevski Zbor odposlancev slovenskega naroda ni bil samo prvi, demokratično izvoljeni in sklicani parlament v izrednih razmerah vojne, temveč je bil tudi neposreden izraz volje borečega se slovenskega ljudstva po nadaljevanju boja in želji po zmagi ter povojni, socialistični in pravični družbeni ureditvi svoje lastne domovine.

Z vso pronicljivostjo in prodornostjo je Zbor že kakih deset dni po njegovem zaključku ocenil Boris Kidrič (z Edvardom Kardeljem je bil skupaj med glavnimi referenti na Zboru), ko je v Slovenskem poročevalcu 17. oktobra 1943 v članku pod naslovom »Zgodovinski zbor« med drugim zapisal:

»Zbor se je enoglasno — brez kakršne diskusije — odločil za neizprosno borbo proti okupatorju ne glede na žrtve, ki jih taka borba nujno terjaja. Na vprašanje, ki ga je predsednik Izvršnega odbora tovariš Vidmar v vsej širini in globini postavil pred Zbor, na vprašanje namreč, ali Zbor potrjuje pravilnost dosežanja poti Osvobodilne fronte, pa čeprav je ta pot terjala tudi žrtve, je Zbor odgovoril brez pridržkov pozitivno. In ne samo to. Zbor je ugotovil, da bi bilo brez borbe še več žrtev. Pa tudi za ugotovitev ni bila zadnja beseda, ki jo je Zbor spregovoril glede vprašanja žrtev in neizprosne oborožene akcije. Zbor odposlancev je namreč doma in pred svetom slovesno naglasil, da je samo neizprosna oborožena akcija rešila slovenski narod pred poginom.

Zaupnica, ki jo je Zbor odposlancev izrekel Izvršnemu odboru, je edinstvena v naši politični zgodovini. To ni samo zaupnica vodstvu, neprimerno več je ta zaupnica, zaupnica Osvobodilni fronti kot gibanju je to, zaupnica vsej vsebini in smeri Osvobodilne fronte je bila izrečena na Zboru.

Zbor se je brez pridržka izjavil za novo, demokratično, na narodni enakopravnosti temelječo Jugoslavijo in je tako s svoje strani doprinesel zgodovinski delež k nerazdružljivemu, enakopravnemu in prijateljskemu bratstvu južnoslovenskih narodov v sedanjosti in bodočnosti.

Zbor je s svojimi burnimi, spontanimi ovacijami za tovariša Tita izrazil vso globoko ljubezen, ki jo gojijo naše narodne in ljudske množice do svojega preizkušnega voditelja in vrhovnega komandanta.

Končno je dal Zbor tako glede na svojo sestavo kakor glede na svoje ugotovitve duška enemu izmed osnovnih spoznanj našega osvobodilnega boja, spoznanju namreč, da so ljudske množice tiste, na katerih je treba graditi usodo našega naroda.«

Tasko si je slovensko ljudstvo pred štiridesetimi leti zares kot narod pisalo svojo sodbo samo, saj si je te Cankarjeve besede zapisalo tudi v dvorani, kjer je zasedalo in kot po nekakšni simboliki se je ta napis ohranil na pročelju odra vse do današnjih dni.

D.Ž.

Iskra

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SOZD ISKRA

Številka 38-39 — Leto XXII — 4. oktober 1983

POGOVOR Z MILANOM LOPARNIKOM

Osem mesecev uvoznih natezanj in domačih deviznih izsiljevanj

O uvoznih »krizih in težavah«, pa tudi o uspehih, ki jih je imela Iskra v obdobju januar — avgust kljub znanim omejitvam in prepovedim, smo se pogovarjali z dolgoletnim vodjo uvozne dejavnosti v Iskri Commerce Milanom Loparnikom. Uvodoma smo ga zaprosili za oceno uvoznih prizadevanj Iskrinih delovnih organizacij in uvozne operativne, ki jo opravljajo v uvozni dejavnosti zunanje-trgovinske temeljne organizacije Iskre Commerce.

S 65,5 milijoni dolarjev uvoza smo v osmih mesecih dosegli komaj 45% letošnje naloge. Najhuje je prav pri rednem uvozu, nekoliko bolje pa pri kooperacijskem in klirinškem uvozu, medtem ko se o uvozu opreme ne splača izgubljati besed.

Vsakomur je znano, da so v prvih osmih mesecih uvoz reprodukcijskih materialov krojile različne omejitve — od odloka ZIS v prvem četrtletju, ko smo lahko fizično lahko uvažali toliko, kolikor je znašal povprečni lansoletni devetmesečni uvoz, do stalnega zmanjševanja odstotkov pri razpolaganju z lastnim ustvarjenim deviznim prilivom: sprva so nam od našega deviznega priliva vzeli 44% in smo torej razpolagali s 56%, zdaj pa lahko uvozimo le še za 47,3%, ta delež pa se bo verjetno do konca leta še zmanjšal.

Ker nam tolikšen devizni »ostanek« ni zadoščal za nemoteno preskrbo Iskrinih tovarov z uvoženimi surovinami in polizdelki, smo morali poiskati rešitev tudi drugod?

Reševali smo se s komercialnimi posojili, ki smo jih najeli lani in letos, nobena skrivnost pa tudi ni, da so kooperacije eden od virov preskrbe z uvoženimi repromateriali, tukaj pa so tudi kompenzacijski posli. Nadalje smo se preskrbovali tudi prek obmejnega sodelovanja z Italijo in sejmov z Avstrijo.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Vključno z avgustom je Iskra letos uvozila za 65,5 milijonov dolarjev reprodukcijskih materialov in opreme. Še vedno kupujemo največ na konvertibilnem območju, saj odpade nanj od omenjene vsote kar 58 milijonov dolarjev, preostalo pa je kliring. Če še razčlenimo konvertibilni uvoz, je odpadlo na redni uvoz 37,2 milijona dolarjev, ostalo pa so konvertibilne kooperacije v višini 19,5 milijona dolarjev. Zanimiv, nikakor pa ne vzpodbuden, je podatek o uvoženi opremi: za vse leto smo načrtovali nekje med desetimi in dvanajstimi milijoni dolarjev uvožene opreme, v prvih osmih mesecih pa smo jo kupili le za 1,2 milijona dolarjev.

Kranjska »Iskra« in Elektroindustrialna iz Niša hitro podpisali sporazum o delitvi dela pri proizvodnji feritov. Sporazum je sad sodelovanja dveh največjih nosilcev razvoja elektronike in računalniške tehnike v Jugoslaviji. To so poudarili med razgovorom predsednika IS skupščine Slovenije Janeza Zemljariča s predstavnikoma Iskre in EI. Janez Zemljarič je opozoril, da bi morala Iskra in EI iz Niša v prihodnje vključevati v sodelovanje tudi druge jugoslovanske proizvajalce s področja elektronike in računalniške tehnike, temveč pa bi se morala povezati tudi s proizvajalci reprodukcijskega materiala.

Tesnejše sodelovanje med Iskro in EI Niš

Obe DO pa naj vključita še druge jugoslovanske proizvajalce s področja elektronike

Predsednik izvršnega sveta skupščine SR Slovenije s sodelavci se je 29. septembra pogovarjal s predsednikom poslovnega odbora EI Niš Ljubišo Igičem in predsednikom KPO sozda Iskra Borisom Lasičem in njunimi sodelavci o doseženih rezultatih pri sodelovanju med obema pomembnima nosilcema razvoja elektronike in računalništva v Jugoslaviji, poroča republiški komite za informiranje. V razgovoru so pozitivno ocenili doseženo sodelovanje in ugotovili, da so tudi v nadaljnjem razvoju interesi Elektroindustrije Niš in Iskre na številnih področjih skupni ter da sta obe strani pripravljene postopno oblikovati skupne programe na področju razvoja in raziskav v elektroniki in računalništvu, zavzemata se tudi za sku-

pen nastop na domačem in na tujih trgih. Predstavnik EI Niš in Iskre so govorili o možnostih za razvoj skupnega jugoslovanskega aplikativnega softwarea, za proizvodnjo perifernih enot, o kompatibilnih programih na področju mikroelektronike ter o možnih skupnih vlaganjih v proizvodnjo videorekorderjev. Te dni pa bodo podpisali sporazum o delitvi dela v proizvodnji feritov.

Predsednik Zemljarič je poudaril, da naj bi EI Niš in Iskra v nadaljnjem sodelovanju vključevale tudi druge jugoslovanske proizvajalce s področja elektronike in računalništva ter se tesneje povezoval s proizvajalci repromateriala. Zagotovil je, da imajo pri širitvi in poglobljanju sodelovanja vso podporo izvršnih svetov skupščin SR Slovenije in SR Srbije, kot so ugotovili v nedavnih razgovorih med delegacijama obeh socialističnih republik.

Jubilejna »Sodobna elektronika«

30. mednarodna razstava elektrone, telekomunikacij, avtomatike, računalništva in nukleonike bo potekala letos v znamenju »svetovnega leta komunikacij '83«.

V ponedeljek, 3. oktobra so odprli vrata na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani za najpomembnejšo letošnjo specializirano tehnično prireditev pri nas in sicer Sodobno elektroniko. To pot bo prireditev jubilejna, saj bo že 30. po vrsti, odkar so jo leta 1953 ustanovili na predlog Iskre, oz. takratne elektrotehnične industrije na Slovenskem, ki je sedaj v precejšnji meri združena v naši SOZD.

Letos bo ta pomembna mednarodna prireditev potekala v znamenju »Svetovnega leta komunikacij '83«. Že 36. UNO plenum je namreč novembra 1981 določil, da bo svetovno komunikacijsko leto letošnje in sicer z osrednjo temo: »Razvoj komunikacijskih infrastruktur«.

S tem je hotel poudariti, da so komunikacije bistven del slehernega gospodarskega in socialnega razvoja vseh dežel, hkrati pa je plenum UNO povabil vse države sveta, naj aktivno podprejo in pomagajo uresničevati cilje v svetovnem komunikacijskem letu.

Zavedajoč se pomembnosti teh nalog pri uresničevanju začrtanih ciljev je Iskra sklenila, da bo letos njen celotni sejemski nastop na Gospodarskem razstavišču v tem znamenju, z osrednjo temo »Sodobne komunikacije Iskre«.

Uprava Gospodarskega razstavišča je razstavni program zvrstila na posamezne panoge in sicer: telekomunikacije, profesionalna elektronika, merilna in regulacijska elektronika, avtomatika, računalništvo, radijska in televizijska difuzija, zabavna elektronika, sestavni deli elektronskih naprav in materiali zanje, oprema za proizvodnjo in laboratorije, viri električne energije in vakumska tehnika.

Iskra sodeluje skoraj pri vseh panogah s prikazi, aplikacijami in ekspozitami, seveda z nekoliko drugačno razvrstitvijo ob še večji specializaciji, prilagojeno proizvodnjam v naših delovnih organizacijah.

Projektanta Zvonko Zupanek in Drago Novak ter vodja oddelka za sejme Marko Deu — vsi iz marketinga — so načrtovali in s sodelavci postavili razstavo Iskre. Na 1450 kv. m pokritega prostora v hali B1 si jo bomo lahko ogledali »v živo« od ponedeljka naprej do vključno petka, 7. oktobra.

V pritličju bodo razstavljeni ekspozitni, v I. nadstropju pa bodo poslovni prostori. Tamkaj bo tudi na ogled priložnostna zbirka znamk iz vsega sveta

na temo komunikacij, ki jo je prispeval naš znani sodelavec France Mlakar.

V predprostoru hale bo imel svoj prostorček tudi Tehniški muzej iz Bistre z zgodovinskim prikazom aparatur, telegrafije, telefonije itd., od industrijskega začetka, zaradi skromnega prostora le z nekaj primerki.

Vsakoletna spremljajoča strokovna prireditev so tudi simpoziji. Letos bo na otvoritveni prireditvi v Cankarjevem domu v Ljubljani prisostvoval tudi predstavnik UIT iz švicarske Ženeve, direktor Werner Wolter, ki bo spregovoril o pomenu in nalogah »Svetovnega leta komunikacij '83«.

V prizidku hale B2 v II. nadstropju bo potekalo pet posvetovanj: v ponedeljek in torek bo IX. seminar o uporabi mikroprocesorjev v merilni tehniki ISEMEC 83, prav tako v ponedeljek in torek bo simpozij o elektronskih sestavnih delih in materialih SD-83, v sredo in četrtek bo simpozij o telekomunikacijah YUTEL '83, oba dneva pa sta rezervirana tudi za simpozij o elektroni v prometu EP-83 VAES-83 — vodenje elektromagnetskih sistemov.

Simpoziji bodo v izvedbi Elektrotehniške zveze Slovenije. Prebranih bo nad 180 referatov domačih in tujih avtorjev. Prireditelj simpozijev pričakuje, da se jih bo skupno udeležilo približno 800 strokovnjakov s področij, ki zajemajo posamezne panoge.

Ni odveč pripomba, da bodo letošnji simpoziji redka priložnost za izpopolnitev strokovnega znanja, izmenjavo misliljenj in načrtovanje dela in proizvodnje v prihodnje. Strokovnjaki letos namreč nimajo možnosti za obisk tujine, ogled tamkajšnjih specializiranih sejmov, udeležbe na simpozijih in podobnega, dotok tuje strokovne literature pa je tudi manjši, če ni ponekod že kar usahnil.

Da sodeluje na letošnjih simpozijih z organizacijskim deležem in referati veliko naših strokovnjakov iz Iskre, pač ni treba posebej poudariti.

Direktor naše stojnice v hali B1 bo letos Jože Cvar, njegova pomočnika pa Jaka Škrbinc in Blaž Markun.

Marjan Kralj

Obvestilo bralcem

Obveščamo bralce, da je današnja številka izšla z zamudo in v povečanem obsegu, zaradi težav pri redni oskrbi s papirjem. Prihodnja, 40. številka Iskre bo izšla 15. oktobra.

Dnevni red 8. zasedanja DS SOZD Iskra (13. 10. 1983):

1. Potrditev sklepov 7. zasedanja DS SOZD Iskra z dne 27. 6. 1983 in izredne seje z dne 12. 7. 1983

Ugotovitveni sklep o:

— sestavi Odbora za samoupravno usklajevanje Letnega programa SOZD Iskra za leto 1984

— sprejemu Samoupravnega sporazuma o kadrovske politiki v SOZD Iskra

— sprejemu Samoupravnega sporazuma o splošni ljudski obrambi in družbeni samozastiti v SOZD Iskra

— razglasitvi liste arbitrov notranje arbitraže SOZD Iskra

2. Poročilo o poslovanju SOZD Iskra od 1. 1. do 30. 6. 1983

Poročevalec: Zoran Polič

3. 1. Informacija o zunanjetrgovinski menjavi Iskre v času januar—avgust in o oceni za september 1983

2. Akcijski načrt za izpolnitev načrta izvoza 1983

Poročevalec: Miloš Resnik

4. 1. Informacija o izvajanju sanacijskega programa v DO Elektrozveze

2. Informacija strokovne komisije o delu na pripravi elaborata za sistemsko rešitev problematike proizvodnih programov DO Elektrozveze

3. Predlog za odobritev nepovratnih sredstev za zagotovitev razlike med minimalnimi in samoupravno dogovorjenimi OD za september in oktober v TOZD TTS in podaljšanje kratkoročnega kredita.

Poročevalec: Franc Štancar, Ivo Klešnik, Fabio Škopac

5. 1. Poročilo o razvojni raziskovalni dejavnosti v SOZD Iskra za leto 1982

2. Zaključki VI. interne posvetovanja o razvojni inovacijski problematiki z osnovno temo Inovacijska orientacija v razvoju sistema SOZD Iskra

Poročevalec: Miloš Kobe

6. Poročilo o kakovosti proizvodov Iskre za leto 1982

Poročevalec: Gojmir Blenkuš

7. Predlog Samoupravnega sporazuma o vračanju deviznih anuitet iz kredita, ki ga najema DO Iskra IKM za nabavo uvozne merilne opreme

Poročevalec: Anton Simonič

8. Predlog kandidatov za podelitev nagrade Borisa Kraigherja v letu 1984

Poročevalec: Boris Lasič

9. Imenovanje delegata SOZD Iskra v Komisijo za spremljanje in izvajanje sporazuma grupacije gospodinskih aparatov in pooblastilo za sodelovanje

Poročevalec: Stanko Klemenčič

10. Vprašanja delegatov

DO — AVTOMATIKA

Za tehnološko, investicijsko in proizvodno celoto

Ob zadnji reorganizaciji delovne organizacije AVTOMATIKA v 1979. letu so se iz takratne TOZD TELA, ki je imela približno 1400 delavcev, konstituirale 4 TOZD, od katerih sta bili TOZD Sestavni deli in TOZD Naprave za energetiko na skupni lokaciji na Savski c. 3, TOZD Releji in TOZD Stikalni elementi pa v Makolah, oz. v Dobropolju.

Ob konstituiranju TOZD Naprave za energetiko je glede na takratno stanje prišlo do kompromisov, do združevanja dveh tehnološko, tržno in organizacijsko zelo različnih proizvodnj: na eni strani velikoserijska montaža elektromehanskih in elektronskih elementov, na drugi strani pa maloserijska in kosovna gradnja naprav.

Heterogenost proizvodnje v omenjeni TOZD in usmeritev v programe naprav je prinašala organizacijske težave, ki so povzročale, da se niti program elementov, niti program naprav nista mogla razvijati tako, kot so narekovala potrebe na tržišču.

Namesto, da bi utečena velikoserijska proizvodnja elementov pripomogla k razvoju na novo nastalih programov naprav, se je dogajalo, da so bili prav zaradi krize na elementih ti, zelo perspektivni programi zavirani.

Pomanjkanje programa novih izdelkov in tehnološko zastaranje pa je privedlo do tega, da v sektorju relejev (montaža) razen družine časovnih relejev ni bilo ustreznega proizvodnega programa, ki bi tudi v perspektivi lahko zagotavljal potrebno zaposlenost obstoječih delavcev.

Medtem pa je TOZD Sestavni deli postala od finalistov ekonomsko odvisen in neenakopraven člen v reprodukcijski verigi brez izgledov za izboljšanje ekonomskega položaja.

Zaključek o pripravi predloga za programsko in proizvodno prestrukturiranje na Savski cesti je bil torej povsem upravičen, če že ne nujen. Združitev delovnega in strokovnega potenciala sektorja elementov iz TOZD Naprave za energetiko in TOZD Sestavni deli bi v prvi vrsti pomenila osnovo za nadaljnje osvajanje trajnejših in zahtevnejših proizvodnih programov na isti lokaciji, oz. doseganje višje tehnološke stopnje proizvodnje tako na Sav-

ski lokaciji kot v Dobropolju in Makolah.

Na osnovi teh ugotovitev, ki so bile, podkrepjene s kvantitativnimi podatki o predvidenih možnostih rasti proizvodnje, je poslovodni odbor delovne organizacije Avtomatika v sodelovanju s poslovodnimi organi štirih, že v uvodu navedenih temeljnih organizacij, pripravil gradivo — elaborat.

V njem je v prid združitvi, ki jo izkazuje racionalnejše gospodarjenje z združenimi sredstvi zaradi enotno organiziranih posameznih delov delovnega procesa in boljše izrabe strokovnih zmogljivosti in s tem doseganje hitrejšega prestrukturiranja, kot eden od najpomembnejših navedenih tudi ekonomski učinek, oz. kategorije kot delež proizvodnje za tuji trg, pokrivanje uvoza z izvozom, rast proizvodnje, omejevanje režijskega dela, zagotovitev socialne varnosti delavcev, realizacija sredstev za razširjeno reprodukcijo itd. V bistvu gre torej za pomemben premik v vsebinskem smislu programa.

Prestrukturiranje proizvodnje bodo izvajali postopno tako, da se bo ta prenos proizvodnje na druge lokacije — v Makole in Dobropolje izvajal skladno z razvojem novih proizvodov na lokaciji Savska ob maksimalni izkoriščenosti obstoječih zmogljivosti.

V začetku bo proizvodni program na Savski c. obsegal naslednje skupine izdelkov:

Releji

— miniturni releji TRM 25-27-28

— avtomobilski releji TRV

— miniturni hermetični releji

TRH 20

— prof. releji namenske proizvodnje

Potrebe po sodelavcih

Na tem mestu bomo redno objavljali vsa prosta dela in naloge v Iskri, tako za redno delo kot za sodelovanje v občasnih projektne zasnovanih nalogah v okviru SOZD ali posameznih DO. Prav tako bomo v skladu z 89. členom samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD objavljali sproščene sodelavce, ki jim v TOZD oziroma Delovni skupnosti ne moremo zagotoviti ustreznega dela ter tiste, ki sami želijo menjati delo, bi pa radi ostali v Iskri. Objavljali bomo tudi razpise za vodilna in vodstvena dela in naloge. V glasilu, ki izhaja ob petkih bomo objavili vse potrebe, ki bodo prišle k nam do vključno vsakega ponedeljka.

Objave zbira in ureja: Judita Bagon, SOZD Iskra DSSS, Trg revolucije 3, Ljubljana, E-11, telefon 324-061, int. 21-25.

ISKRA ZORIN — TOZD BIRO ZA INDUSTRIJSKI INŽENIRING

1. Svetovalec s področja integralnega sistema zagotavljanja kvalitete

Pogoji: fakulteta za strojništvo II. stopnja znanje tujega jezika, najmanj 3 leta delovnih izkušenj.

Delo je za določen čas — za eno leto, s polnim delovnim časom.

Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov: ISKRA — ZORIN, TOZD BII, Ljubljana, Snežniška 1, za ODR

ISKRA AVTOMATIKA

TOZD Tovarna orodij Ljubljana

1. Kontrolor

Pogoji: višja ali srednja izobrazba strojne smeri, tri leta delovnih izkušenj v kontrolorij, poskusno delo 90 dni

2. Rezkalec

Pogoji: poklicna kovinarska šola, 4 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni

3. Brusilec za ploščinsko brušenje

Pogoji: poklicna kovinarska šola, 4 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni. Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosežanj dela pošljite v 15 dneh na naslov: ISKRA

— Avtomatika, TOZD Tovarna orodij, Ljubljana, Stegne 15, Kadrovska služba

TOZD TOVARNA AVTOMATSKIH IN VARILNIH NAPRAV

1. Samostojni tehnolog

Pogoji: inženir elektrotehnike — elektroniki, tri leta delovnih izkušenj, poskusno delo 90 dni

2. Servisni tehnik — za določen čas

Pogoji: elektrotehnik, tri leta delovnih izkušenj, poskusno delo 90 dni

Delo samostojnega tehnologa je za nedoločen čas, servisnega tehnika pa za določen čas — nadomeščanje delavca na služanju vojaškega roka. Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh na naslov: Iskra — Avtomatika, TOZD Avtomatske in varilne naprave, Kadrovska služba, Ljubljana, Stegne 13

DELOVNA SKUPNOST ZA SKUPNE ZADEVE

1. Projektant organizacije

Pogoji: visokošolska izobrazba družboslovne smeri (dipl. organizator dela), tri leta delovnih izkušenj na področju organizacije in projektiranja.

2. Vodja plansko analitiške službe

Pogoji: dipl. ekonomist, štiri leta delovnih izkušenj na področju finančnega planiranja

3. Knjigovodja blagajniškega poslovanja

Pogoji: ekonomski tehnik, dve leti delovnih izkušenj

4. Saldakontist II — dva delavca, en delavec za nedoločen in en delavec za določen čas (nadomeščanje delavke na bolniškem dopustu)

Pogoji: ekonomski tehnik, tri leta delovnih izkušenj

5. Strojni vknjiževalec — dva delavca, en delavec za nedoločen čas in en delavec za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

Pogoji: ekonomski tehnik, eno leto delovnih izkušenj

6. Materialni knjigovodja — za določen čas (nadomeščanje delavca na služanju vojaškega roka)

Pogoji: ekonomski tehnik, eno leto delovnih izkušenj

7. Referent plačilnega prometa — pripravnik

Pogoji: ekonomski tehnik

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh na naslov: Iskra — Avtomatika, DSSZ, Služba kadrovanja, Ljubljana, Kotnikova 6

TOZD TOVARNA SESTAVNIH DELOV IN DELOVNIH SREDSTEV

1. Kuhar

Pogoji: kuhar, eno leto delovnih izkušenj

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh na naslov: Iskra — Avtomatika, TOZD Sestavni deli, Ljubljana, Savska cesta 3.

Polprevodniki za 40 % povečali izvoz

Skoraj tretjino konvertibilnega izvoza Iskrine delovne organizacije IEZE ustvarijo trboveljski Polprevodniki — Skupno so v osmih mesecih prodali na tuje za 2,8 milijona dolarjev — kar 60% od celotne fizične proizvodnje izvozi.

Trboveljski kolektiv Polprevodniki v letošnjih prvih osmih mesecih izvozila za 2 milijona 800.000 dolarjev. Tako rednega izvoza so na konvertibilno tržišče prodali za milijon 730.000 dolarjev, preostali dober milijon dolarjev pa so izvozili v okviru kooperacij, ki imajo s poljsko Unitro in s francoskim Motorolom. Nekaj so izvozili tudi na kirinško območje, vendar se jim ta izvoz že nekaj let zmanjšuje in sicer v okviru konvertibilnega tržišča.

Trboveljski Iskraši izvažajo predvsem enoamperne diode (nanje odide med 70% in 80% celotne izvozne vrednosti), preostalo pa so druge vrste diod in mostički ter v zadnjem času nekateri predstavi.

Največji kupci Polprevodnikov so na zahodu Združene države Amerike, Francija in Zvezna republika Nemčija, vzhodu pa je, da se jim odpirajo tudi nova tržišča, kot na primer japonsko. Tja bodo letos izvozili za 500.000 dolarjev. Razveseljivo je še to, da so z izvozom dovoljni tudi po cenovni plati in jim izvoz ne krni dohodka. Ob, za trboveljske znani kritičnosti pa poudarjajo, da imajo manj zadovoljni s kakovostjo svojih izdelkov, čeprav so že zdaj med večjimi proizvajalci diod v Evropi, po zaključeni investiciji, na katero se pripravljajo že zdaj, pa bodo v evropski špiči. Vodja prodaje v Polprevodnikih Roman Grošelj poudarja v zvezi s kvaliteto in poslovno disciplino, da svedo tržišče vse manj upošteva ceno izdelka, pač pa vsebolj njegovo kakovost in pa prodajni servis. »Še tako pomembno je to, da se prav v sedanjem obdobju recesije znaš prilagajati tržišču, da si sposoben kupcu izročiti blago v najkrajšem času. Le takšni proizvajalci se lahko obdržijo na zadnjem tržišču, ob tem, da vsakdo za sebe najvišjo kakovost po najnižjih cenah,« poudarja naš sogovornik.

Roman Grošelj — vodja prodaje v Polprevodnikih.

Moralni razlog za to, da je prav ona zakonita, da lahko postane izvršna, to je vsakomur jasno in vsakomur znano: prekaljena v težkih bojih, edina preganjana partija v Jugoslaviji: v ječah in temnicah, v mukah in mučnicah je ojeklenela in se prekalila za ta veliki boj. In tako moralno oblikovana je stala na odmev pri vsakem pošteniaku med svojim ljudstvom. (Ploskanje.)

Danes je težko reči, če se lahko ljudstvo vsi pošteni ljudje iz vseh drugih strank ločijo od komunistične partije, kajti naredila je čudež. Čudež za tistega, ki ni znal spoznati resnice; resnično, reči je mogoče, da se v našem stoletju zgodilo dvoje čudežev: prvi, kar je naredila Rusija v miru in vojni, drugi svetovni čudež pa je to, kar je storil komunistični partiji v okupirani Evropi. (Ploskanje.)

Na podlagi izkušenj in tistega moralnega razočaranja, ki so ga doživeli sotovariši he-

rojev in mučnikov, ki so pretrpeli prvo svetovno vojno in obdobje po njej, mislim, da ne bo deplasirano, če s tega mesta pozovemo: ne dopustite, da bi ljudstvo doživelo podobna razočaranja in ne bo jih doživelo, če bomo ostali zvesti sebi in v zvesti pobudnikom tega narodnoosvobodilnega gibanja, ki je ljudstvu vrnilo samozaupanje in samozavest. (Ploskanje.)

Naslednje narodnoosvobodilno gibanje in velika Sovjetska zveza sta veliki poročitvi, da se bodo izpolnile vse naše težnje. Poročstvo je v komunistični partiji, poročstvo je v naši narodnoosvobodilni vojski.

Tovariši in tovarišice, mislim da lahko rečem, da so tudi vsi tisti mrtvi heroji in mučniki revolucionarne mladine iz prve svetovne vojne, da so tudi oni danes z nami, kajti tako, kakor je druga svetovna vojna nadaljevanje prve, je tudi to nadaljevanje tistega, kar so dobri in pošteni mladinci v

Razgovor s predsednico Sveta DO IKM

Polletni rezultati so že znani, sprejeti so tudi že na samoupravnih organih. Tokrat smo se o delovanju enega izmed samoupravnih organov v Iskri — Svetu instituta IKM pogovarjali z njegovo predsednico Cilko Nose.

Pri vas imate pravzaprav drugačno sestavo samoupravnih organov, kot je to primer v drugih Iskrinih delovnih organizacijah. Ali bi nam o vaši samoupravni organiziranosti lahko povedali nekaj besed?

Res se razlikujemo od drugih Iskrinih delovnih organizacij. To pa zato, ker gre v našem primeru za razvojni institut, ki za Iskro pomeni organizacijo skupnega pomena.

Delavski svet pri nas sestavljata dva dela: Delegacija delavcev instituta kot izvajalec in delegacija uporabnikov, ki skupno z nami odloča o pomembnih zadevah. V delegaciji uporabnikov so štirje predstavniki DO Iskre, ki so hkrati tudi delno neposredni uporabniki, drugi del delegacije uporabnikov ima dolgoročni interes za dejavnosti instituta ter dva predstavnika DOS občine. Odločanje o zadevah poteka ločeno po delegacijah, tako da delavci in

Cilka Nose.

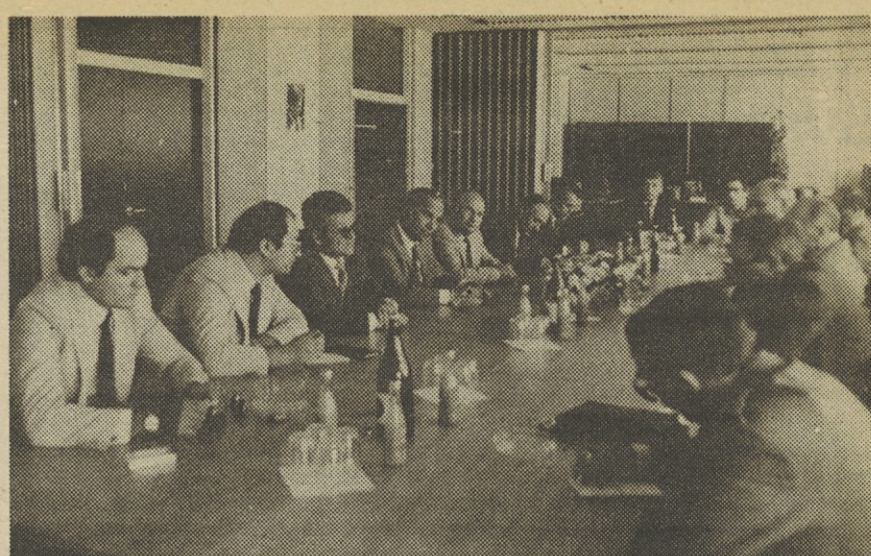
stituta nimamo možnosti preglasovati zunanjih članov našega sveta.

Kako pa poteka vaše delovanje sicer?

Naše delo poteka v sedmih delegatskih skupinah. Značilno zanje je, da so zelo delavne in uspešne. Del zaslug za to je tudi v tem, da naš kolektiv tvori majhno število ljudi. Tako smo zares dobro informirani o vseh za nas pomembnih zadevah, o vsaki zadevi pa se še posebej posvetujemo po skupinah, šele nato pa se sestanemo vsi skupaj.

Kako pa obravnavate periodične obračune, in čemu pri tem predvsem usmerjate pozornost?

Periodični obračun obravnavamo na zborih delavcev, naš svet pa jih potrdi. Z zadnjimi, polletnimi rezultati smo sicer zadovoljni, kanček grenkega pa vendar pomenijo omejitve, ki nam ne omogočajo koriščenja rezultatov na (Nadaljevanje na 4. strani)

V sredo, 28. t. m. je obiskala delovno organizacijo Center za elektrooptiko grška vojaška delegacija, ki jo je vodil g. Paysanias Zahilikos, državni podsekretar ministrstva za obrambo. V imenu gostitelja sta goste pozdravila ing. Mitja Kovačič in ing. Peter Kavčič — člana kolegijskega poslovnega odbora delovne organizacije s sodelavci. Po opravljenih razgovorih so si gostje, med katerimi so bili tudi člani Zveznega sekretariata za narodno obrambo, ogledali razstavo izdelkov v sejni sobi.

ISKRA — AVTOMATIKA

Predstavniki turškega elektrogospodarstva v Avtomatiki

Iskra Avtomatika je v aprilu letos podpisala s turškim elektrogospodarstvom (TEK) pogodbo za sistem zaščite in VF prenosa podatkov za 154 kv in 380 kv električno omrežje.

V okviru te pogodbe so bili prejšnji petek naši gostje — pomočnik glavnega direktorja turškega elektrogospodarstva g. Zeki Ceri s sodelavcem Osmanom Poshorjem in Ugurjem Erkutom. Spremljala sta jih generalni direktor firme TEKFEN g. Omer Sunman in Atila Altinordu.

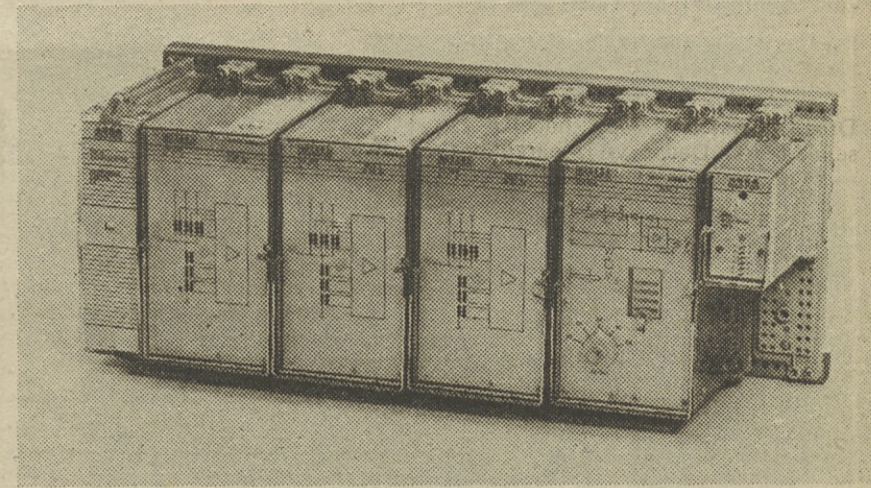
Gostje so si najprej ogledali tovarno na Laborah, nato proizvodnjo relejev ter asembliranje in testiranje zaščitnih naprav v TOZD Naprave za energetiko, nato pa še 380 kv transformatorsko postajo Beričevo in distribucijsko postajo Vič.

Tako smo gostom nazorno pokazali, kako proizvajamo opremo, ki so jo kupili in da v zahtevnih elektroenergetskih objektih tudi uspešno obratuje.

Na zaključnem sestanku, ki ga je vodil predsednik poslovnega odbora Avtomatike Marcel Božič, smo predstavnikom TEK zagotovili potrebno kvaliteto in redne dobave, TEK pa je obljubil, da bo kljub obsežnim in zahtevnim formalnostim zagotovil plačilo avansa in odpiranje akreditiva v oktobru letos, s čimer bo pogodba postala operativna.

Program obiska je bil zelo obsežen in naporen, vendar so gostje na koncu z zadovoljstvom potrdili, da Iskri povsem zaupajo pri izvedbi tako zahtevnega tehničnega sistema zaščite in nadzora njihovega elektroenergetskega sistema.

Boštjan Škorjak

Diferenčna zaščita transformatorja — del opreme za turško elektrogospodarstvo.

tedanjem času — ko ni bilo pogojev za ureditev takšnih dejanj — hoteli in želeli storiti, pa morda niso znali, niso se zavedali poti in načina, ki bi jih pripeljal do ureditve.

Predsedujoči: Besedo dajem tovarišu Borisu Kidriču, odposlancu iz Slovenije. (Ploskanje.)

Boris Kidrič (Slovenija): Tovariši in tovarišice, omenil bom samo to, kar smo mi, Slovenci, doživeli, da vam povem o naši lastni izkušnji. Kakor veste, je bila Osvobodilna fronta ustanovljena leta 1941, nekaj tednov po zlomu stare Jugoslavije. Na poziv komunistične partije je Osvobodilna fronta tedaj uspela organizirati večino slovenskih ljudskih množic.

Nastala je takšna ljudska enotnost, kakršne še ni bilo v zgodovini slovenskega naroda. Osvobodilna fronta slovenskega naroda tedaj ni ničesar storila zoper tako imenovano jugoslovansko vladno in inozemstvu. Ničesar drugega ni zahtevala od nje, kakor da ta jugoslovanska vlada pusti slovenskemu osvobodilnemu gibanju, da se razvija tako, kakor zahteva interes slovenskega naroda. Toda danes je na podlagi dokumentov popolnoma dokazano, da je izdajalska jugoslovanska begunska vlada v Londonu začela na vse načine podpirati notranje sovražnike slovenskega naroda.

Londonška jugoslovanska vlada je dala pobudo za nastanek bele garde. Dala je direktivo, naj bela garda nastopa skupaj z sovražniki proti narodnoosvobodilni vojski (vzkliki: Sramota!), dala je pomoč beli gardi, ki je sodelovala z Italijani v veliki italijanski ofenzivi leta 1942 in končno je povzročila, da je bela garda začela oborožen boj proti slovenskemu narodu, proti njegovi Osvobodilni fronti in njegovi vojski. Vse to je z dokumenti dokazano. Najvažnejši dokument je veliki proces proti ujetim belogardističnim in plavogardističnim oficirjem, ki je bil v Kočevju, ko je bilo to slovensko osvobodeno

ozemlje, opravljen po vseh pravilih, ki jih zahteva juridično dobro voden proces.

Na tem procesu je bil glavni obtoženev vodja, žandarmerijski poročnik Marjan Strniša. Dobeseno je izjavil, da so bili vsi odloki iz Londona, ki so bili dani po radiu, da je treba podpirati partizane, dani kot metanje peska v oči. Hkrati pa jim namreč po svojih tajnih radijskih postajah iz Kaira in Londona priporočali, naj se borijo proti partizanom.

Drugo dejstvo: ko je Osvobodilna fronta slovenskega naroda predvsem pa Komunistična partija Slovenije vodila politični boj za razkrinkanje Draže Mihajlovića zaradi sramotnih dejanj, ki jih je naredil v Srbiji, so nam poskušali zabosti nož v hrbet z druge strani. »Plava garda« je klevetala Osvobodilno fronto in Komunistično partijo Slovenije, da sta zoper jugoslovansko zato, ker smo zagovarjali stališča, da ima tudi slovenski narod kakor vsak drug narod pravico do samoodločbe.

Naše stališče do samoodločbe so hoteli postaviti nasproti jugoslovanski koncepciji. Toda pokazalo se je, da so to prav tisti, ki so rušili Jugoslavijo, medtem ko je narodnoosvobodilna vojska dokazala, da se samo ona bori za ljudstvo, za pravo Jugoslavijo. (Ploskanje.) Že jeseni leta 1941 je Osvobodilna fronta v tem pogledu zavzela popolnoma pravilno stališče, ki ima za podlago svojega programa opredelitev za samoodločbo in za novo bratsko skupnost narodov Jugoslavije in poudarja, da narode Jugoslavije neizbežno veže domovinska in v boju izražena povezanost.

Verjemite, tovariši, da smo se mi, slovenski delegati, na tej poti v Jajce o tem še bolj prepričali. Ponosni smo, da je postala še bolj jasna naša misel o tem, da je potrebna in da je že dosežena enotnost vseh narodov Jugoslavije.

V Sloveniji je v času ljudske vstaje zapljuskal močan val slovenskega patriotizma, ka-

kršnega še ni bilo v slovenski zgodovini, zavalovil je val, močan val jugoslovanskega patriotizma, ki se bo sedaj razžarel s še večjim žarom, še večjim plamenom.

Predsedujoči: Besedo ima generalmajor tovariš Jakob Avšič. (Ploskanje.)

Generalmajor Jakob Avšič (Slovenija): Tovariši in tovarišice, kot moj predgovornik tovariš Leontić, sem tudi jaz pred vojno pripadal tistemu delu mladine, katerega ideal je bila lepša in boljša narodova prihodnost. Toda po vojni smo se, žal, kakor vse slovensko ljudstvo, globoko razočarali, ker vladajoči krogi v bivši Jugoslaviji niso bili sposobni dati ljudstvu lepšega in boljšega življenja. Ves slovenski narod je bil razočaran, predvsem v trenutku, ko je Jugoslavija tako sramotno in tako hitro propadla. Propadla je zaradi izdajstva generalov, naših bivših tovarišev, ki niso bili sposobni popeljati ljudstva v vojno in se boriti in dostojno ohraniti tistega, kar je ljudstvo leta ustvarjalo in plačevalo s svojim trpljenjem kot polog za svoje prihodnje boljše življenje.

Po tem propadu smo mi Slovenci ostali v milosti in nemilosti sovražnika. Sovražniki, Hitler in Mussolini, pa tudi Madžari, so vdrli z vseh strani in začeli razkazovati svoje znanje, da bi nas čimprej in čim boljje uničili. Mi Slovenci smo res prvi, ki smo jasno videli, da smo obsojeni na smrt. Razmere so bile resnično strašne. Ni bilo sile, ki bi vrnilo vero ljudstvu... (Tu v zapisniku manjka besedilo.)

Mnogokrat sem bil priča najstrašnejših pojavov, ki so se dogajali v naši vojski. Pogosto sem ugotavljal, da naši vojaški voditelji in vodilni vojaški krogi ne bodo znali zavarovati in braniti narodnih interesov, da se ne bodo sposobni žrtvovati za narod. In to se je resnično zgodilo. Ko se je nad naše ljudstvo zgrnila huda nevarnost so pobegnili in zapustili ljudstvo.

Edini, ki so ostali z ljudstvom, ki so tudi vedno bili z ljudstvom, so bili komunisti, je bila komunistična partija. Iz komunistov je

Razgovor s predsednico Sveta DO IKM

(Nadaljevanje s 3. strani)

šega dela. Pri tem mislim predvsem na investicijske programe, ki so že zdavnaj pripravljene, pa vendar ne pride do dokončne potrditve, čeprav so za naš institut življenjsko pomembni. Vzdrževanje nas torej, da s sredstvi, ki smo jih pridobili z lastnim delom vendar ne moremo razpolagati.

Ob tem mi rada še poudarila, da so investicijski programi, ki so, kot sem že omenila, pripravljene že več let in medtem tudi že dopolnjeni, šele letos prišli na prioritarno listo, čeprav je to leto za nas neugodno. Neugodno zato, ker se spreminjajo pogoji vračanja deviznih sredstev. Ker deviznih sredstev direktno ne pridobimo, bomo morali le-ta odplačevati dinarko po dnevni devizni tečajih, za katere pa vemo, da dnevno rastejo. Tega se seveda bojimo. Zato razmišljamo, če ne bi bilo prav, da bi našo investicijo razumeli kot Iskrino, saj bomo z izboljšanjem naših kapacitet izboljšali kontrolo Iskrinih izdelkov.

Kako pa sledite kadrovskim zahtevam ob omejitvah, ki so sicer znane?

V zadnjem času pridobivamo le visokostrokovne kadre, ki se zaposlujejo izključno v laboratorijih. S temi kadri strukturo izboljšujemo in imamo že danes takšno, kot naj bi jo Iskra imela leta 2000.

STALNA AKCIJSKA KONFERENCA ZK KIBERNETIKE

Z ukrepi do boljšega gospodarjenja

V DO Iskra Kibernetika v Kranju so 14. septembra 1983 ustanovili stalno akcijsko konferenco Zveze komunistov. Ustanovne seje se je udeležilo veliko število komunistov Kibernetike, kar priča, da se vse bolj zavedajo težavnosti gospodarskega položaja, v kateri smo zabredli. Navzoča sta bila tudi sekretarja OK ZKS Kranj Miro Zelnik in Stane Pirnat. Za predsednika stalne akcijske konference ZK Kibernetike so

Z ustanovne seje stalne akcijske konference ZK v Kibernetiki.

žarel si boj za lepšo prihodnost in boja za novo življenje. In uspeli so, zelo spretno so uspeli dvigniti naše ljudi, jih zbrati in popeljati v boj, ki je do danes imel tako velik uspeh.

Slovenski narod je zaradi raznih velikosrbskih režimov in protiljudskih vlad izgubil zaupanje v naše brate Srbe in Hrvate, toda po zaslugi komunistične partije in njenih načel je to zaupanje znova pridobljeno. (Ploskanje.) In danes, tovariši, so Slovenci, kakor vidite, prav takšni in še boljše Jugoslavoani, kakor so bili prej. (Ploskanje.) Nimajo namena, da bi od vsega tega kaj zase profitirali. Zase želijo samo svobodo, ne samo socialno, temveč tudi socialno, moralno svobodo in narodno svobodo v Jugoslaviji, da bodo na svojih tleh pridelovali svoj kruh. — dobivali takšno plačilo in takšno nadomestilo, kakršno si bodo sami znali ustvariti.

Poleg tega Slovenci želijo najti vse partizane, vse tovariše, s katerimi se bodo borili za isto stvar, za katero se sedaj borijo Slovenci. Borili se bomo z našimi partizani, tovariši. Zagotavljam vam, da bodo tako kot doslej tudi poslej dali vse od sebe, da se bodo žrtvovali, če bo potrebno in šli naprej.

Predsedujoči: Besedo ima tovariš Pero Krstajič, sodnik iz Cetinja in svetnik iz Črne gore (Ploskanje).

Pero Krstajič (Črna gora): Tovariši in tovarišice, zgodovinska nujnost je, da doživljamo danes, ko se prvič s svojo zavestjo dvigamo do sreče, da v tem zgodovinskem trenutku, v svobodnem Jajcu kot svobodni ljudje nadaljujemo razumno sodelovanje vseh naših narodov v korist naše domovine, katere temelje danes postavljamo. To naše zgodovinsko zasedanje je toliko pomembnejše, ker ga imamo kot svobodni ljudje na osvobojenem ozemlju v Hitlerjevi evropski trdnjavi.

Temeljno načelo naše državne skupnosti je enotnost vseh naših narodov. Enotnost,

Vendar so problemi gotovo tudi v vaši sredini gotovo tudi še drugi?

Vroča zadeva je ta čas posebej ugotavljanje delovne uspešnosti. Ugotavljamo jo trimesečno. Narava našega dela pa je taka, da zahteva eno delo tudi po več mesecev. Tako postaja tako merjenje zelo težavno. Poleg tega pa tudi nimamo izdelanih primernih meril za ocenjevanje. Tako smo sedaj prepustili v presojo predlog KPO, ki naj bi pri merjenju rezultatov dela upošteval predvsem finančni rezultat delovne enote, konjunkturo na trgu, opremljenost delovne enote, ipd. V zvezi s to temo imamo večkrat ostre diskusije in prav na tem področju bomo morali še marsikaj urediti.

Sicer pa moram poudariti, da se stabilizacijska prizadevanja ne odražajo samo na gospodarjenju, ampak vse bolj tudi na delavčevem počutju. Padeč standarda ljudje zelo težko prenašajo. Hkrati pa mislimo, da socialne kartice, o kakršnih je govora v zadnjem času, pomenijo določeno izničitev prizadevanj delavcev, po drugi strani pa zveni to kot tendenca k uravnilovki. Sicer pa v IKM na srečo ni takih primerov. Delo smo zagotovili za vse naše delavce. Iz krize si tako prizadevamo s pridobivanjem dela in izboljšanjem materialne osnove. Le na ta način bomo namreč lahko vedeli, da bomo jutri še lahko poslovali in delali.

mak.

prisotni člani izvolili Franca Kozino, zaposlenega v Tovarni sestavnih delov.

Glavni direktor DO Peter Kobal je v nadaljevanju seje govoril o vedno težjih gospodarskih razmerah, ki terjajo sprejem številnih konkretnih ukrepov za izboljšanje gospodarjenja v drugem polletju 1983.

Komunistom je podrobno predstavil vsebino predlaganih ukrepov s področja proizvodnje, varčevanja in materialnih stroškov, oblikovanja prodajnih cen, likvidnosti, vprašanja zalog, delovne discipline, osvajanja nove proizvodnje, inženiring proizvodnje idr. Pri tem je posebej poudaril vedno večji problem nediscipline skoraj v vseh okoljih, kar bo nujno potrebno izboljšati, če si hočemo zagotoviti načrtovani dohodek, osebne dohodke, izvoz, skratka nadaljnji razvoj kolektiva.

Alojz Boc

Iskra na sejnih

Po poletnem sejemskem zatišju, uvajamo v našem tedniku ponovno rubriko »Iskra na sejmih«. V njej vas bomo seznanjali s tistimi domačimi in tujimi sejemskimi prireditvami, katerih se je in se bo udeležila Iskra.

LEIPZIG

1. do 7. septembra 1983

Jesenski sejem »Poslovni biro«
Vodja stojnice: Zdene Skok
Projektant: Zvone Zupanek
Izvedba: Metalka Ljubljana

BASEL

6. do 10. septembra 1983

Mednarodni elektriški sejem INEL-TEC
Predstavili smo osnovni izvozni program Iskre.
Vodja stojnice: Jure Novljan
Projektant stojnice: Polona Pogačar
Izvedba: Iskra Marketing

ZAGREB

7. do 15. septembra 1983

Mednarodni jesenski velesejem
Predstavili so se s širokopotrošnim programom Kibernetika, Siroka potrošnja, ERO in Zmaj.
Vodja stojnice: Mihael Račić
Projektant stojnice: Drago Novak
Izvedba: Iskra Marketing

BIRMINGHAM

12. do 16. septembra 1983

Mednarodni sejem varilne tehnike
Z varilnim programom se je predstavila Avtomatika.
Vodja stojnice: Dušan Vučinić
Projektant stojnice: Drago Novak
Izvedba: Iskra Marketing

PARIS

V Parizu so bile konec septembra in v začetku oktobra tri sejemске prireditve:

21. do 30. septembra 1983

SICOP
Razstavljale so Center za elektrooptiko, Delta in Telematika
Vodja stojnice: Andrej Polenc

26. do 29. septembra 1983

QUUJEM
Perles France se je predstavil s programom električnih ročnih orodij

29. septembra do 7. oktobra 1983

EQUIPAVTO
Predstavljala se Avtoelektrika
Vodja stojnice: J. C. Jourdan

BRUXELES

27. do 29. septembra 1983

Defence — Mednarodni obrambni sejem
Predstavila sta se Center za elektrooptiko in Iret.
Vodja stojnice: Giorgio Stančić
Projektant: Zvone Zupanek
Izvedba: Iskra Marketing

Zbral: LD

3. SEJA ODBORA ZA SAMOUPRAVNI NADZOR

Pregled delovanja naše zunanjetrgovinske mreže

Potem ko so člani odbora za samoupravni nadzor SOZD Iskra (sejo je vodil predsednik Albin Pahor) na svoji 3. seji v četrtek, 29. 9. najprej pregledali izvajanje sklepov II. seje odbora, so poslušali poročilo Borisa Slapnika o poslovanju Iskrine zunanjetrgovinske mreže v lanskem letu.

Poročevalec je ugotovil, da je naša inozemska mreža v lanskem letu poslovala ugodno, saj je prek nje šlo 70% našega celotnega izvoza in je svoj plan izpolnila kar 94%.

Tudi v uvozu je naša mreža odigrala pomembno vlogo. Glede poslovanja nekaterih naših podjetij v tujini je bilo ugotovljeno, da so vsa, razen Perlesa v Düsseldorfu, lani poslovala pozitivno.

Zavoljo malenkostne izgube v Düsseldorfu pa so 1. julijem letos Perles tam ukiniti. Podobno bodo pregledali tudi delovanje vseh ostalih naših podjetij in predstavništev v tujini, čeprav je res, da je prav naša zunanjetrgovinska mreža največ prispevala, tako lani kot letos, za levji delež Iskrinega izvoza na zahtevna konvertibilna tržišča.

Borut Gorazd iz IC pa je člane odbora seznanil s pravilnikom o osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov, dodatkov, nadomestil ter povračil stroškov za delavce Iskrinih enot v inozemstvu. Poudaril je, da so bila vsa omenjena sredstva za OD v tujini izplačana na podlagi pravilnikov in sklepov samoupravnih organov IC, pri čemer je bil članom odbora predložen tudi pregled dejansko izplačanih osebnih dohodkov Iskrinih predstavnikov v tujini za lansko leto.

Odbor za samoupravni nadzor

DO AVTOMATIKA

Argentinski strokovnjaki na obisku

V sredo, 21. t.m. je prispela na delovni obisk v Iskro-Avtomatiko skupina argentinskih strokovnjakov, ki jih je vodil Eugenjo Giles, direktor področja za koordinacijo elektrifikacije (Ferrocarriles Argentinos). Glede na to, da nameravajo v Argentini v bližnji prihodnosti začeti z modernizacijo železniškega omrežja, so si gostje želeli ogledati in v času razgovorov pobliže seznaniti z razvojno-proizvodnim programom avtomatizacije železniškega prometa, s katerim Avtomatika v zadnjem obdobju uspešno nastopa tudi v tujini.

Na srečanju, ki je bilo v prostorih poslovne stavbe Centra sistemov za avtomatizacijo, so poleg gostov: Johnny Castano Saenz, poddirektor, Felipe Gat Julvez, vodja komercialnega oddelka, Roberto Somadosi, projektni vodja in Enriquo Sarzio, namestnik vodje komercialnega direktorja, prisotnovali še predstavniki jugoslovanske industrije — Rađe Končarja, Minela in Rudnapa, iz Iskre pa še predstavniki Iskre Commerce.

V imenu gostitelja jih je pozdravil Marcel Božič, predsednik poslovdnega odbora Avtomatike s sodelavci:

SOZD Iskra je sprejel na znanje poročilo o poslovanju Iskrine zunanjetrgovinske mreže v lanskem letu in se z njim strinjal, prav tako pa je sprejel na znanje tudi poročilo o OD Iskrinih zunanjetrgovinskih delavcev ter pregledal seznam dejansko izplačanih OD Iskrinih predstavnikov v tujini.

Ob koncu seje je član KPO SOZD Iskra Boris Mužič podal poročilo o oceni varnostnih razmer v SOZD Iskra. Menil je, da se je varnostna kultura v Iskri glede na lansko leto vsekakor izboljšala, čeprav še vedno ni takšna kakršna bi morala biti.

Kot vzrok je navedel premalo poglobljeno varnostno vzgojo na vseh ravneh, od TOZD do SOZD, dalje nedosledno izvajanje nekaterih pravilnikov o poslovni tajnosti in tujcih v Iskri, pri čemer je uporabil statistične podatke, ki pričajo dovolj, da izvajanje sporazumov o varnosti v Iskri še ne izvaja dosledno in v celoti.

Na podlagi njegovega izvajanja je odbor za samoupravni nadzor sklenil, da je potrebno napraviti pregled izvajanja samoupravnih sporazumov s področja varnosti (poslovna tajnost, obiski tujcev), dalje treba je pregledati varnostne ocene, če zares ustrezajo dejanskemu stanju, kajti le-te ne smejo biti samo prepisi občinskih in podobnih poročil o varnostnih razmerah, izdelati je treba pregled o disciplinskih postopkih znotraj Iskre in končno ugotoviti, da varnostni položaj v Iskri ni kritičen.

Te sklepe bo treba izvesti in o njih do konca letošnjega leta poročati na eni izmed prihodnjih sej odbora za samoupravni nadzor SOZD Iskra.

D.Z.

ki je bila stoletja ideal naših narodov, je zdaj prekaljena v dveletnem boju, v boju proti fašističnim okupatorjem in njihovim hlapcem.

Tovariši in tovarišice, sem smo prišli, da bi izrazili željo vseh naših narodov, vseh demokratičnih naprednih ljudskih sil, da se zberejo v državno skupnost in da tako združeni uresničijo svoje zgodovinske naloge, da se borimo za demokratično obliko družbene in političnega življenja in da utremo pot svoji prihodnosti, prihodnosti, ki se razvija na temeljnih načelih, ki nam jih je razložil tovariš Tio in za katere je bilo prelito morje krvi naših narodov.

Tovariši in tovarišice, nas, delegate Črne gore je črnogorsko ljudstvo pooblastilo, da temu domu izročimo pozdrave ljudstva naše Črne gore in prek njega pozdrav vsem našim narodom. Črna gora, ki je za uresničitev te velike misli v svoji zgodovini šla skozi trpljenje, smrt, bolečine, kri in ogenj vse do danes, je šla skozi proces velike narodnoosvobodilne borbe, dokler ni sinil žarek naše rešnične nacionalne združitev, ki jo, glejte, danes utemeljuje.

Desetletja je ena sama misel prevevala borbena duha naših narodov in v dnu njihove duše gojila resnico, da so naši narodi iste krvi in istega rodu in da morajo skupaj biti v dobrem in zlem. Spoznali so, da jih je narava zvezala, umetna roka pa ločevala in da jih sedanost in prihodnost povezuje. Samo takšna misel in globoka vera, da bo nekega dne napočil trenutek naše nacionalne osvoboditve in združitve, nas je ohranjala v življenju in združevala v teh težkih zgodovinskih dneh in skupnem sodelovanju v tem velikem zgodovinskem dejanju.

Tovariši, sodobnikom se je zdelo, da ideja naše nacionalne osvoboditve in združitve v svojem zgodovinskem razvoju nikoli ni bila bližja svoji uresnitvi kakor leta 1918, ko je dobila tudi državno-pravno obliko skupnosti

zdrženih narodov slovenskega juga. Nikoli ni bila narodova duša prepojena s tem stoletnim idealom kakor tega dne.

Toda izkazalo se je, da po trindvajsetih letih skupnega državnega življenja nikoli ni bila bolj daleč od uresnitve kakor leta 1941, ko je umetna državna tvorba razpadla pod prvimi sovražnikovim udarcem kakor hišica iz kock. Vzrok tega razpada je v dejstvu, da je bila ta država versajska monarhistična tvorba, centralistična Jugoslavija, tvorba vidovanske ustave.

Miniti so morala stoletja, preden je prišel nekdo, ki je zrastle iz narodove duše in se prepojil z njegovo močjo, da bi to idejo spremenil v dejanje, in glejte, tovariši, po zgodovinski nujnosti je to Komunistična partija Jugoslavije na čelu s tovarišem Titom, to je naše dete, narodnoosvobodilna vojska, vojska, ki se je rodila v našem ljudstvu, ki je rasla v njegovih rokah, ki se je napajala z njegovim duhom in jo je vodil njegov um, ki v procesu narodnoosvobodilnega boja danes piše najbolj slavne strani zgodovine svojega naroda.

Tovariši, to kar danes ustvarjamo, je delo ene epohe, je delo rodu, kateremu je zgodovina namenila, da to veliko dejanje spremeni v življenje. Je zgodovinski zgled moči narodov in visoke zavesti.

To veliko dejanje ima svojo najtrdnješo oporo v veliki preropeni Rusiji. V deželi socializma, v Rusiji, prekaljeni s krvjo in ognjem, v Rusiji, ki ne bo nikoli več caristična, temveč samo Leninova in Stalinova, v Rusiji — svobodni, močni, kakršno so njeni tvorci predvidevali s peresom in razumno. (Ploskanje.)

To je danes tista Rusija, ki je prišla k stari in izrojeni Evropi, Rusija novega sveta, novega človeka, novega carstva zemlje in duha. S takšno Rusijo je vse slavnost, s takšno Rusijo je tudi njena najdražja, najlepša in najmlajša sestra, demokratična federativna Jugoslavija. (Ploskanje.) Po pravici lahko

rečemo, da je to, kar mi danes uresničujemo z narodnoosvobodilnim bojem del velike oktobrske revolucije.

Rdečo armado bo v Evropi pozdravila naša ljudska armada — narodnoosvobodilna vojska, ki je že danes sodobno organizirana sredi Hitlerjeve evropske trdnjave.

Junijski poziv iz Moskve je za nas Črnogorce pomenil poziv v boj, v vstajo, v boj proti fašizmu. Odzvali smo se mu. Danes je že skoraj vsa Črna gora osvobodjena, razen nekaj mest, v kateri so potisnjeni okupator in njegovi pomočniki ter izdajalci naših narodov. Po koncu vodij domačih izdajalcev, z Djukanovičem in Staničićem na čelu v Ostrogu, čakajo, da jih bo doletela ista usoda kakor njihove gospodarje, strah se jim je zajedal v kosti in kri jim je zledenela v žilah.

Tovariši, danes ni več versajske Jugoslavije, ni je zato, ker je bila monarhistična, ker je bila centralistična, ker so njeni upravniki več kot dvajset let zastupljali naš narodni in družbeni organizem. Tudi zato je ni, ker je za svoj epilog imela najbolj sramotno izdajstvo v podobi Cvetkovića in Mačka, ker je njena uprava na široko odprla vrata fašizmu, Hitlerjevemu »novemu redu« in nazadnje je ni tudi zato, ker je iz Scile Cvetkovića-Maček preskočila v Karibdo Hitler-Mussolini.

Z okupacijo naše domovine so nastale še težje razmere in ljudstvo se je moralo odločiti za fašizem ali proti njemu. Pot v fašizem je pomenila pot v smrt, pot zoper fašizem je pomenila pot v življenje, pot v prihodnost. Tako se je naše ljudstvo znašlo v nujnosti obrambe pred naperjeno puško zločincev, ki jo je le-ta nekaj let polnil; in kaj je bilo bolj naravnega, kakor da je razbojnika prehitel.

Ta pot, čeprav trnova, pelje k slavi in zmagi in na tej poti so naši narodi poudarili svoje bojno geslo: »Smrt fašizmu — svoboda narodu!« V tem geslu so naši narodi našli svojo dušo; v času narodnoosvobodilnega boja pa so prešli skozi Njogošev zakon: »Čas

je mojstrsko rešeto«. V znamenju teh velikih zgodovinskih dejanj je tudi 27. marec, ko so naši narodi resnično našli same sebe in rekli »Bolje rat, nego pakt!«. Na to pot je naš iz našega ljudstva vse, kar je častno in pošteno, vse kar je domoljubno in svobodoljubno in vse kar hoče demokratično federativno Jugoslavijo, kateri, glejte, v tem zgodovinskem trenutku danes postavljamo temelje.

Odlučiti se za cilj je za vsako skupnost kakor tudi posameznike pomenilo položiti bodilna vojska pod vodstvom tovariša Titov. Poleg tega imajo naši narodi tudi svojo partizansko vojsko, ki je v svoji zavesti in poštenosti, ki je postavila odločno zahtevo, da se bo boj za osvoboditev, za boljše in srečnejše življenje v skupni državi.

To je bil poziv vsem rodoljubom, ne glede na verske in politične značilnosti. Odzvali se mu vse napredne ljudske sile, ki se globoko zavedajo zgodovinske dolžnosti naše domovine, ki zahteva največje sovraštvo proti okupatorjem in domačim izdajalcem, po drugi strani pa doslednost omenjenega načela: »Non bene pro toto libertas venditur auro« (svoboda je dražja vseh zakladov sveta), ki je vrezano v zavest naših narodov in izpisano na durih starodavnih mest, tudi Dubrovnika.

Tovariši in tovarišice, pri nas v Črni gori je 13. julija začelo novo obdobje, polno podvigov herojev nove dobe. Epopeja, ki jo opevala dejanje našega naroda, in če se bo

Odprt računski center

Prejšnji teden so na Elektrotehniški fakulteti beogradske univerze odprli prvi računski center na Beograjski univerzi. Računalniki Iskra Delta, ki so stali 40 milijonov dinarjev, bodo služili za izobraževanje novih kadrov s področja informatike, za znanstvenoraziskovalno delo in sodelovanje z gospodarstvom. Istočasno bodo računalniki novega centra lahko služili 32 koristnikom.

Slavnostnega odprtja novega centra so se udeležili predsednik Republiškega izvršnega sveta SR Srbije ing. Branislav Ikončić, rektor Beogradske univerze dr. Vojislav Petrović in drugi gostje. Center pa je odprl predsednik Republiškega komiteja za znanost in informatiko dr. Žarko Papić.

Dr. Žarko Papić je v svojem govoru med drugim dejal: »Odtod, s prve Elektrotehniške fakultete v deželi, je do sedaj prišlo več kot sedem tisoč inženirjev, in to število se vsako leto povečuje še za 300 inženirjev, učitelji in sodelavci te fakultete pa nudijo pomemben prispevek razvoju znanosti pri nas.

Novi računski center odpira številne nove možnosti za razvoj pouka in učinkovitost njegove organizacije, za razvoj znanstveno-raziskovalnega dela in za širjenje sodelovanja z gospodarstvom. Ne gre samo za to, da bi računski center čim bolj izkoristili, čeprav je to samo po sebi zelo pomembno, temveč gre predvsem za to, da bi se potrdil in razvijal naravni spoj med visokošolskim izobraževanjem, znanostjo in gospodarstvom.

Danes, v času nujnega zmanjševanja vseh oblik porabe, nastajajo problemi tudi na področju izobraževanja. Prav v primeru tega centra pa je pomembno prikazati, kako je tudi v razmerah omejitve možen pomemben razvoj in korak v izobraževanju. «

D.Ž.

Dr. Žarko Papić odpira novi računski center.

Tečaj »Osnove vakuumske tehnike«

Na Inštitutu za elektroniko in vakuumsko tehniko, pripravljamo ponovitev tečaja predvidoma od 7. do 9. novembra 83. Kotizacija bo 5.500 din. Vsak udeleženec bo prejel zbornik predavanj, ki obsega naslednja poglavja:

1. Pomen in razvoj vakuumske tehnike
2. Fizikalne osnove vakuumske tehnike
3. Rotacijske črpalke
4. Membranske črpalke
5. Difuzijske črpalke
6. Sorpcijske črpalke
7. Vakuumski spoji in tesnilke
8. Vakuumski sistemi
9. Vakuometri
10. Odkrivanje netesnih mest (leak detekcija)
11. Vakuumski materiali in delo z njimi
12. Vakuumske tankoplastne tehnologije
13. Pomen površin v vakuumski tehniki in njihova karakterizacija
14. Vakuumska higiena in čisti postopki
15. Doziranje, čiščenje in preiskave plinov

Tečaj je namenjen za vse, ki imajo opravka z vakuumskimi postopki in napravami. Tečaj bo poleg predavanj obsegal še vaje in ogled inštituta.

Prijave pošljite na naslov: Društvo za vakuumsko tehniko Slovenije, Ljubljana, Teševa 30.

Dodatne informacije po telefonu 263-461 daje organizacijski odbor: Peter Pavli, dipl. ing., Vinko Nemančić, dipl. ing., Andrej Pregelj, dipl. ing.

»... drugi Njegoš, bomo imeli drugi Gorski... ob katerem se bodo oplajali prihodnji... v našem boju se ponavljajo liki ju... iz Gorskega venca. Vstaja v Črni gori... poglajala strah v kosti okupatorjev in mu... delnila kri v žilah. Jeseni leta 1941 so se... urale pogajati z našimi voditelji v Črni gori... poslali svojega delegata podpolkovnika... mandinja na mejo našega osvobodjenega... zemlja.

»Na vse predloge in pretnje okupator... delegata je tovariš Peško Dapčević, v... našega vodstva odgovarjal podobno... Mičunović:

»Ridžal, vzemi to nabojnjačo, ... nisi jo vezirju v dar ... mu reci, to je cena ... naše črnogorske glave.

»Nasproti tej, doslej edinstveni in nezasi... borbi naših narodov, so se pojavili iz... janci v domovini in zunaj nje. V domovini... obliki četnikov, ustašev in Rupnikovih... obrancev. Ti v domovini ramo ob rami s... vražnikom vodijo boj zoper narodnoo... bodilno gibanje, se oborožujejo z okupa... rjevimi puškami; oblačijo v njegovo... bleko in jedo njegov kruh pod parolami:

»... veri v boga — za kralja in domovino!«, ... sibi na okope. «Pripravljene za dom» in... dobnost.

Po tej poti je izdajalec uspešno, da so... stali okrog sebe ne le tisto, kar je reakcio... nimo jim nazadnjaško, temveč žal tudi dolo... no število uradništva iz državnega aparata, ... ktor tudi večje število nezavednih, ki ne... do, kam to pelje.

Danes v naši domovini, na okupiranem... zemlji divja šovinizem in zločini Pavelića, ... edica in Mihailovića. Okupator je z nji... vo pomočjo razdelil našo domovino na... predele, jim dal državno obliko in... pravo po fašističnem sistemu. Misli, da so... naši narodi iz mehkega testa, ki se ga d... lanka mesiti. Toda naši narodi so z narod... osvobodilnim bojem pokazali fašistom

svojo moč, silo in razum in ni več daleč dan, ko bodo fašisti spoznali, da se nikoli več ne bodo vrnili v Jugoslavijo. (Ploskanje).

Res, fašisti danes v naši domovini pobija... jo, požigajo in morijo. Glejte, pri nas v Črni gori so mnoge vasi požgane, ljudi so nam zverinsko in v najtežjih mukah pobijali, toda:

Sploh ne črhne mladi Črnogorec, sploh ne črhne, še z zobmi ne škrtne.

Tovariši in tovarišice, pred idejo naše nacionalne združitve in osvoboditve se je danes postavila velika in nepremagljiva ovira — združen boj okupatorjev in domačih izdajalcev. Toda za ljudstvo, ki misli, da svobode ni mogoče prodati za noben zaklad tega sveta, oz. svoboda ali smrt — je vse premagljivo.

Danes je v naši domovini spregovorila resnica. Vse tiste zgodbe, ki krožijo po zahodu, da v domovini vodijo boj proti okupatorju oborožene četniške formacije Draže Mihailovića, se bodo razblinile ob resnici: »Dejstva govori tako, da jih tudi jekleni zobje ne morejo zlomiti«, kakor pravi neki veliki narod. Od dejstev se bo razletela misel tistih v Londonu o vrnitvi kralja v domovino, o tem, da je begunska vlada edina in zakonita vlada in da danes predstavlja našo deželo.

Dejstvo je, da so danes vse begunske tako imenovane »jugoslovanske vlade« od začetka do danes obrekovale naš boj, da so prek svojih agentov v domovini, predvsem prek svojega »ministra« Draže Mihailovića, sistematično izživale bratomorno vojno z namenom, da bi zadušili ljudsko vstajo in da so prek njega sklepali razne sporazume z okupatorjem. Vse to se je dogajalo pod okriljem kralja Petra II., ki je izkazal zaupanje tem vladam in svojemu »ministru« Draži Mihailoviću, katerega je celo povišal v čin armadnega generala.

To so neizpodbitna dejstva, ki govorijo samo resnico, ki bodo odprla oči Washing-

Zasedal je delavski svet DO

Pred dnevi se je prvič po kolektivnem dopustu sestel delavski svet novogoriške Iskre — Avtoelektrike. Na 13. zasedanju je obravnaval več pomembnih točk dnevnega reda, zato smo se v našem uredništvu odločili, da za beležimo njihove odločitve, ugotovitve in sklepe.

Po izvedenem razpisu in na predlog razpisne komisije je delavski svet sprejel sklep in imenoval za dobo štirih let Ludvika Jelinčiča za namestnika glavnega direktorja, Aleša Nemca za pomočnika glavnega direktorja za proizvodno tehnične zadeve ter Josipa Pavliča za pomočnika glavnega direktorja za ekonomske zadeve.

Na podlagi obravnav po temeljnih organizacijah, zborih delavcev ter DS TOZD je delavski svet ugotovil, da je bil obravnavan in sprejet samoupravni sporazum o ustvarjanju in delitvi skupnega prihodka, sprejet je bil tudi pravilnik o poslovni tajnosti ter pravilnik o ravnanju delavcev TOZD in DSSS v Avtoelektriki v poslovnih in zasebnih stikih s tujimi državljani pri nas in v času bivanja v tujini.

Delegati DS so sprejeli poročilo o realizaciji zunanjetrgovinskega in devizno — finančnega poslovanja v prvem polletju letošnjega leta. Soglasno so sprejeli tudi finančno poročilo za obdobje januar — junij 1983.

V nadaljevanju zasedanja so delegati sprejeli in potrdili najete blagovnega kredita za nakup repromateriala v višini 813.500 DM. To koriščenje in vračilo kredita je usklajeno s proizvodnim ciklusom proizvodnje. V nadaljevanju so delegati obravnavali in sprejeli predlog o pripravi letnega programa za leto 1984 za uresničevanje ciljev in obvez-

Z obiska argentinskih strokovnjakov v Avtomatiki.

Argentinski strokovnjaki na obisku

(Nadaljevanje s 4. strani)

na kompleksno avtomatizacijo železniškega prometa; od signalnovarnostnih sistemov, postajnih signalno-varnostnih naprav, avtomatskih progovnih blokov, avtomatskih cestnih prehodov, avtostop naprav, sistemov za daljinsko upravljanje, sistemov vlakovnih števil do telekomunikacijskih sistemov in avtomatizacije ranžirnih postaj.

V kratkih obrisih je predstavil s tem Iskrin delež pri modernizaciji jugoslovanskega železniškega omrežja ter dodal podatke o njenem vedno intenzivnejšem uveljavljanju izven naših meja.

nosti iz samoupravnega sporazuma o temeljnih plana DO za obdobje 1981-85.

Posamezni nosilci planiranja v delovni organizaciji so dolžni po sklepu DS zagotoviti, da bo celoten potek planske aktivnosti časovno in vsebinsko usklajen s programom dela za pripravo letnega programa DO.

V imenu gostov se je za izrečeno dobrodošlico in prisrčen sprejem zahvalil Eugenio Giles, direktor področja za koordinacijo. Dejal je, da razdalja med obema deželama ni in ne sme biti ovira za možno tesnejše sodelovanje. Zato pričakujejo, da bodo zvedeli in videli čim več in na osnovi tega pričeli tudi s konkretnimi razgovori.

Po končanem sestanku so si strokovnjaki iz Argentine ogledali del proizvodnje za modernizacijo železniškega omrežja, locirane v Stegnah ter obiskali kranjsko Iskro.

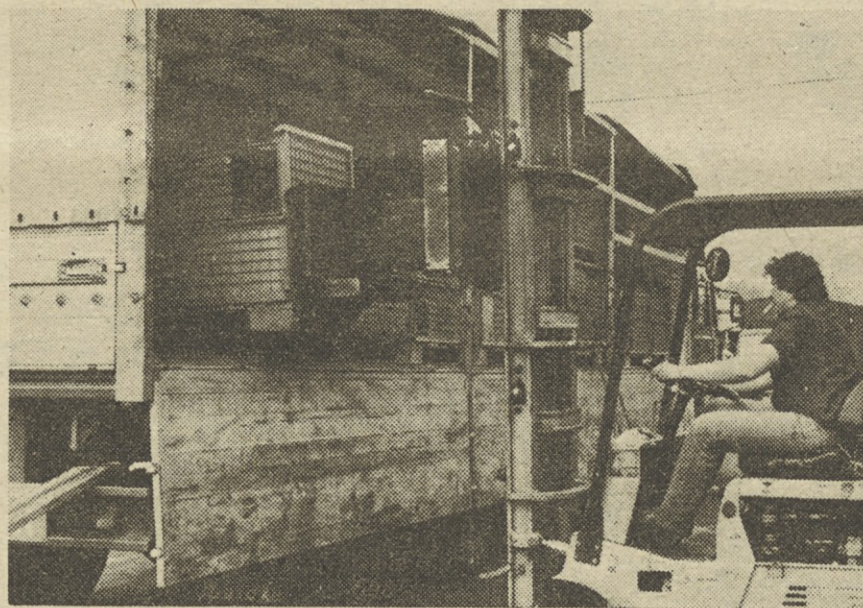
Naslednji dan obiska pa je bil namenjen ogledu ljubljanskega dispečarskega centra za progo Ljubljana—Jesenice in ranžirne postaje v Zalogu. S.D.

Na osnovi obrazložitve, ki jo je podal Karel Brenčič, je delavski svet sprejel samoupravni sporazum o kadrovske politiki v SOZD Iskra. Delegatom je nato spregovoril glavni direktor Peter Mivšek. Nakazal je glavna predvidevanja poslovanja do konca leta ter podal obrazložitev poslovanja v letošnjem prvem polletju. Glavnega direktorja je v tej temi dopolnila še Aleksandra Kolkelj, vodja službe za plan in analize.

Zatem so delegati soglasno sprejeli poročilo o poslovanju DO v prvem polletju. Delegati so se strinjali s sklepom 5. seje odbora za gospodarjenje delovne organizacije, ki zahteva, da strokovna služba pripravi analizo nalog po temeljnih organizacijah in o ugotovitvah seznaniti odbor za arbitražni svet SOZD Iskra. Ti so Janez Žagar iz tovarne stare Jugoslavije in postavljeno je tako trdno, da se le-ti nikoli več ne bodo vrnili. (Ploskanje.)

V odbor za samoupravno usklajevanje letnega programa SOZD Iskra pa je DS imenoval Ludvika Jelinčiča.

Marko Rakušček

Odpreda izdelkov iz DO Avtoelektrika.

tonu in Londonu in pokazala, kdo bije boj zoper okupatorja in kdo z njim sodeluje. Zato pozdravljamo zavezniško misijo, ki je med nami.

Posebno glasno je resnica spregovorila s partizansko puško in bombo, ki jo je izdelala delavska in kmečka roka v Užicu, ki je počila v partizanski roki proti okupatorju in tako v domovini kakor zunaj nje odkrila, kdo je izdajalec in kdo bорец v Jugoslaviji. Svobodni tisk je spregovoril, da je pred vrati osvoboditve slišati korake tistih, ki bodo odkrili obraz izdajalcem — tistih zunaj in tistih doma — ne glede na to, ali jim je ime Mihailović, Nedić, Ljotić, Pavelić ali Rupnik.

Na tem mestu moram še enkrat poudariti: na glede na to, o čem danes sanjarijo v Londonu, vse se bo razblinilo ob naši resničnosti. Tako bo tako imenovana »jugoslovanska vlada« v begunstvu, ki nima ne ljudstva ne ozemlja in ne oblasti, prenehala biti, naš nacionalni komite pa bo prerastel v pravo ljudsko vlado, ki bo nekega dne pozdravila vse napredne sile v svetu, naši veliki zavezniki pa jo bodo priznali kot edino in zakonito vlado demokratične federativne Jugoslavije.

Tovariši, zgodovinsko dejstvo je, da smo mi edino ljudstvo, ki danes v Hitlerjevi evropski trdnjavi bije oborožen boj proti fašističnim osvajalcem in spreminja v življenje tista načela, ki so pridobitve stoletnega boja svobodoljubnega človeštva, medtem ko Hitlerjeve sponje vežejo okupirano Evropo in ko fašizem nad sklonjenimi glavami drugih narodov zatira duh svobode in spravlja v življenje Hitlerjeve »novi red«.

Tovariši, ustanovitelji bivše Jugoslavije so pravico do skupne države dokazovali prek tiska, propagande, skozi razne odbore v Rimu, Ženevi, Parizu, Londonu itd. Mi pa to pravico dokazujemo in zahtevamo v procesu narodnoosvobodilnega boja. Bolje re-

čeno, mi hočemo našo novo državo, demokratično, federativno Jugoslavijo.

Z odločitvami, ki jih bomo danes sprejeli polagamo temelje novi demokratični federativni Jugoslaviji in tako odstranjujemo iz njenega notranjega življenja centralizem in vse nezdrave elemente, ki so posledica versaiskih sklepov, obliko vlade pa bodo določili naši narodi po osvoboditvi. V sklepih, ki jih danes sprejemamo, je postavljena nagrobna plošča reakciji in vsem režimom stare Jugoslavije in postavljeno je tako trdno, da se le-ti nikoli več ne bodo vrnili. (Ploskanje.)

Te dni polagamo temeljne naše državni skupnosti. Temelj te ljudske države je po prepričanju vseh nas enotnost vseh naših narodov. Razumljivo je torej, da se mora ta naša državna politika razvijati na teh temeljnih načelih. Naša enotna narodnoosvobodilna fronta kot organ, skozi katerega delujejo politični značaj, mora biti odraz tega višjega pojmovanja.

Toda politično življenje predvojne Jugoslavije je potekalo dejansko v nasprotju s tem temeljnim načelom. Ničesar od starega strankarskega življenja ne smemo prenesti v našo novo državo, kajti tam je bil psihološki vzrok za vsa trenja in razdore, za nesrečo Jugoslavije.

Prihajamo kot novi ljudje v novo državo in moramo zavreči staro strankarsko ideologijo. Novi državi moramo dati nove organe. Narediti moramo novo politično življenje, ki bo v skladu z novim življenjem naših narodov in ne smemo ohranjati starih pogledov na novo državo. To novo politično življenje se bo uresničilo skozi narodnoosvobodilno fronto, fronto, je najbolj nacionalna, najbolj demokratična in mora biti tudi najbolj državotvorna. Toliko bolj, ker federativni sklop naše državne ureditve zahteva, da imamo politično fronto z istim programom in istim ciljem, ki bo temeljila v vseh naših narodih in v vseh naših pokraji-

nah. Odhajamo med ljudstvo, da bi načelo narodnoosvobodilne fronte uresničili v življenju in ga organizirali po naših federalnih enotah. Prepričan sem, da bo ta narodnoosvobodilna fronta prerasla v enotno fronto Jugoslavije. Slediti moramo primeru vodstva naše bratske Slovenije, ki je že takoj v začetku organizirala osvobodilno fronto. Navduševal sem se, ko so mi tovariši iz Slovenije prikazovali rezultate, ki so jih že dosegli prek osvobodilne fronte kot politične organizacije.

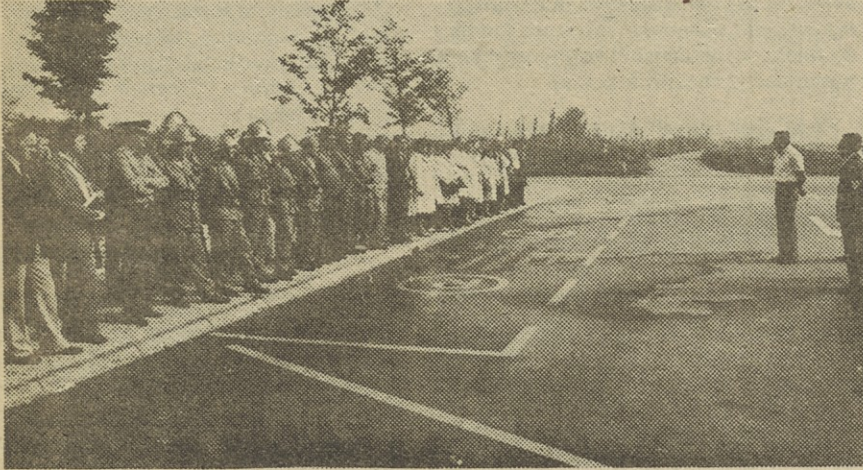
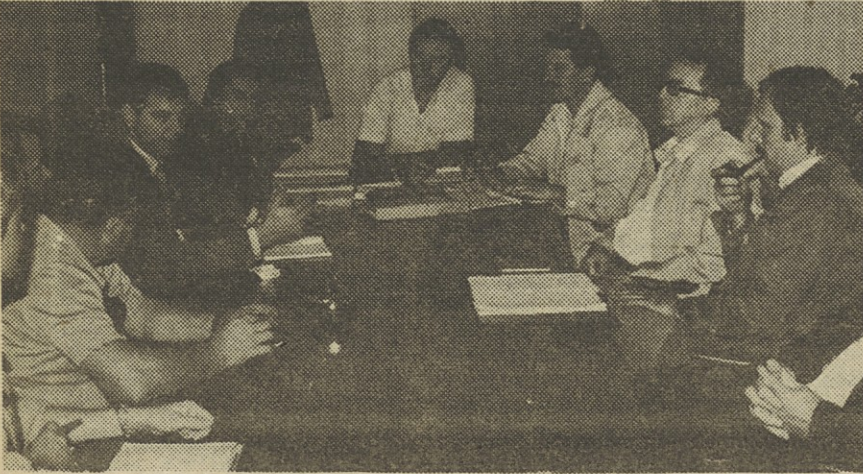
Tovariši, zgodovinske odločitve, ki jih bomo danes sprejeli, nas usmerjajo tudi k temu, da bomo organizirali narodnoosvobodilne odbore v tem smislu, da bodo pravi organi državne oblasti. Te odločitve so revolucionarnega pomena in iz našega državnega življenja odstranjujejo cel aparat predvojne Jugoslavije in uresničujejo temelje naše ljudske oblasti, katero bodo utelešali tudi pokrajinski protifašistični sveti narodne osvoboditve.

Tovariši in tovarišice, od tu moramo oditi med ljudi, da jim povevamo, da je nacionalna združitev postala resnična, in sicer po demokratični poti. (Ploskanje). Je protest proti podrejenosti ljudstva, proti zatiranju ljudstva, je pravzaprav samoodločba naroda. Reči moramo, da bo demokracija poravnala razlike in sovražnosti, ki jih je dolga preteklost in raznolika kultura pustila med našimi narodi. Narodnoosvobodilni boj utrjuje našo narodno enotnost, z njim bodo naši narodi povezani v dobrem in zlem. Nikoli več se ne bo zgodilo, da bi jugoslovanska roka prelivala jugoslovansko kri. Ko bomo s tega mesta odšli med ljudi, moramo med njimi razvijati duh demokratičnosti, ki mu je lasten, okrepi mečki in delavski element in ukiniti vse, kar je zoper svobodo in enotnost in kar predstavlja suženjstvo.

(Nadaljevanje prihodnjosti)

Vaja »Golovec '83« v IEZE v celoti uspela

Tudi v temeljnih organizacijah Iskrine Industrije elementov za elektriko v Stegnah v Ljubljani so se v soboto, ob 8. uri zjutraj oglasile sirene in naznanile, da je mesto prizadel katastrofalen potres. S tem se je začela množična vaja »Golovec 83«, v kateri so neposredno sodelovali tudi delavke in delavci teh temeljnih organizacij.

V DS SS Elementov je potres delno porušil finančno računovodstvo in del stopnišča. Reševalne ekipe so že nekaj minut po začetku vaje nudile pomoč dvema hujšima ranjencema, nekaj ljudi pa je ostalo v porušenem delu.

V Feritih je potres poškodoval stari objekt, na novem pa pustil nekaj razpok. Izbruhnili so tudi požar, ki so ga gasilci v kratkem pogasili. Reševalna ekipa je nudila prvo pomoč enemu ranjencu.

V Magnetih so med pripravami na vajo menili, da bi potres porušil livarno in da bi poškodoval tudi vodno in električno napeljavo. Imeli so tri ranjence.

V Orodjarni je potres najhuje prizadel del, kjer so stiskalnice, medtemko v Mikroelektroniki škoda ni bila velika, pa tudi ponesrečencev niso imeli.

Povsem razumljivo so snovalci vaje »naprtili« največjo škodo vižmarski temeljni organizaciji Keramika, ki ima vso možnost, da se poruši celo brez potresa. Tresenje tal je »porušilo« pritličje in prvo nadstropje oblikovalnice ter poškodoval remontno in elektro delavnico. V Keramiki so imeli dva ranjenca, izbruhnili pa je tudi manjši požar.

Gotovo ni treba posebej ponavljati, da so reševalne ekipe in gasilske enote takoj stopile v akcijo, enote narodne zaščite pa so zavarovale objekte. Že nekaj minut po potresu se je sešel tudi

štab civilne zaščite ter ugotovil, da je skupno v vseh temeljnih organizacijah IEZE v Stegnah in Vižmarjih 10 ranjenec, v porušenih objektih pa ujetih od 5 do 7 njihovih sodelavcev. Po TOZD so takoj formirali tudi komiteje, ki so vodili in usklajevali delo med reševalnimi ekipami.

Iz Stegen so skušali navezati radijsko zvezo tudi s temeljnimi organizacijami IEZE na Dolenjskem in v Trbovljah. Zvedeli so, da potres v Šentjerneju ni povzročil nikakršne škode in da tovarni Upori in Hipot normalno delujeta, s Trbovljami, Mokronogom in Žužemberkom pa med vajo, torej do 12.00 ure, zveze še niso vzpostavili.

Podobno kot domala v vsej Ljubljani, je tudi v Elementih v Stegnah osrednja preizkušnja v akciji »Nič nas ne sme presenetiti« izredno uspela. To ni le ocena sodnikov, ki so med vajo ugotavljali pripravljenost ekip civilne in narodne zaščite, oz. komitejev in drugih organov, pač pa tudi delavcev samih, ki so vajo vzeli izredno resno.

Po vaji se je sešlo tudi vodstvo vaje ter ocenilo njen potek. Gledano v celoti so ekipe civilne in narodne zaščite na tem kompleksu Elementov dobro usposobljene, čeprav je bilo seveda tudi nekaj napak, »ki pa jih moramo skrbno preučiti in reševalne, gasilske in druge enote še bolj usposobiti in njihovo delo izpiliti,« kot je dejal ob zaključku član vodstva vaje Stane Kovačič, sicer pa direktor delovne organizacije in dodal: »Namen vaje in tudi vaja sama sta v celoti uspela, izredno pa me veseli to, da so delavke in delavci sodelovali, sprejeli in spremljali vajo izredno resno.«

Vajo v Stegnah sta si kot opazovalca ogledala tudi predstavnika trboveljskih Polprevodnikov in žužemberške KEKO. Dr

DO ELEKTROZVEZE

Vaja je prispevala k boljši usposobljenosti

Vaja »NNNP Golovec '83« je dala tudi v DO Elektrozveze dobre rezultate. Njena naloga je bila preveriti in izpopolniti organiziranost ter pripravljenost dejavnikov LO in DSZ v TOZD na posameznih lokacijah za zaščito in reševanje v primeru rušilnega potresa.

V tem smislu so preverili usposobljenost enot za CZ, predvsem še enote za reševanje iz ruševin, za nudenje prve pomoči in gasilske enote. Vzoredno so preizkusili delovanje štaba civilne zaščite in pripadnikov NZ.

Zelo pohvalno je, da so delavci resno pristopili k izvajanju vaje, se držali navodil ter s tem omogočili uspešno delo. To je bilo lepo videti ob izredno hitri izpraznitvi prostorov, kar je ob takšnih nesrečah izredno pomembno.

Izkazali so se tudi krvodajalci, ki so v tem času množično darovali kri in s tem

še enkrat pokazali svojo požrtvovalnost in dobro organiziranost.

Zaključimo lahko, da je bila vaja zelo koristna ker je dala nove izkušnje, ki jih bodo lahko koristili v nadaljnjem izpo-

polnjevanju organiziranosti LO in DSZ ter tako doprinesla k usposabljanju tako posameznih struktur LO in DSZ kakor tudi h krepitvi varnostnega položaja celotne delovne organizacije.

Stolpnica je bila prazna v 11 minutah

V okviru akcije Golovec 1983 smo tudi v Iskrini stolpnici v soboto, 24. septembra organizirali interno vajo za primer potresa. »Vaja je izredno uspela,« nam je dejal vodja obrambnega načrta Marjan Dvoraček potem, ko je bila vaja uspešno zaključena. »Uspešnost te vaje je predvsem v tem, da se je delavcem v PPC posrečilo zapustiti stolpnico v samo 11 minutah pa tudi sicer je komisija ugotovila, da bi poslovna stavba Iskre tako naravno nesrečo, kot je hud potres, dobro prenesla.«

Vsekakor pa je bilo pri tej vaji najpomembnejše dejstvo, da je omogočila ugotovitev slabih točk naše pripravljenosti in seveda njihovo korekcijo.

Tako je bilo med vajo ugotovljeno, da hišni signal ni deloval v celoti ter ga bo zato treba preveriti in popraviti, prav tako so se radijske zveze UKW 5, za katere so doslej menili, da bi ustrezale med takšnim katastrofalnim potresom izkazale za neuspešne.

Tudi reševanje po vrvi s trinajstega nadstropja terja potrebne izpopolnitve, zato je Iskra v ta namen dala gorskim reševalcem in jamarjem na voljo stolpnico ker je primerna za vaje in izpopolnjevanje takšnega načina reševanja. Vendar pa bo potrebno vključiti v te vaje tudi delavce v najvišjih nadstropjih naše stolpnice, ker bi jim tak preizkusni prostovoljni spust prišel še kako prav v primeru resničnega potresa.

Tudi UKW zveze v avtomobilih in TOZD niso delovale tako kot so predvidevali. Zato jih je nujno potrebno izpopolniti, še važnejše pa je, da naučimo ljudi pravilno uporabljati te zveze. V to

akcijo pa je treba vključiti tudi vobse. Sicer pa, kako je potekala akcija? Znak za alarm so sprožili ob 8.04. Evakuacija se je tako pričela že ob 8.04, stolpnica pa je bila spraznjena ob 8.15 uri. To pomeni, da je osemsto ljudi zapustilo stolpnico v enajstih minutah, kar vsekakor pomeni, da so se naš delavci obnašali resno in da so pokazali veliko mero zavesti.

Narodna zaščita je vstopila v hišo ob 8.10 in že ob 8.20 je bila imenovana komisija za oceno poškodb. NZ je prevzela svojo funkcijo v stavbi (receptorno mesto, telefonsko centralo in telekopi) ob 8.30. Evakuacija iz najvišjih nadstropij — E-13 — se je pričela ob 8.31, tehična komisija pa je končala delo ob 8.35. (nadaljevanje na 7. strani)

TOZD TV, PRŽAN

Potres ne bi presenetil pržanskih delavcev

V nedavni akciji »Golovec 83«, kjer naj bi Ljubljančani zbrali kar največ izkušenj, kako si pomagati ob morebitnem potresu, je sodeloval tudi celotni pržanski kolektiv. Naloga je bila taka kot za celotno Ljubljano: kako si pomagati v primeru potresa, kako kar najhitreje zapustiti tovarniške prostore, kako se zavarovati pred poškodbami in kako nasploh ravnati samozaščitno v izrednih razmerah.

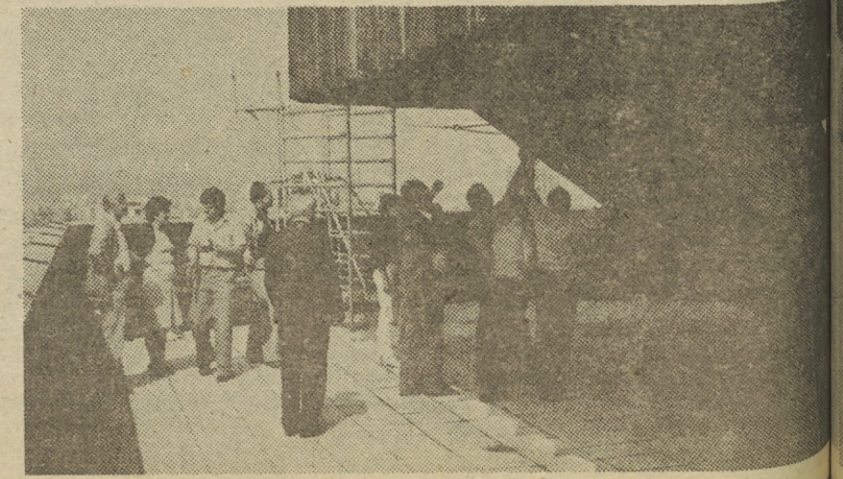
Po mnenju komiteja temeljne organizacije za SLO in družbeno samozaščito je akcija več kot uspela. Tovarniški prostori so bili izpraznjeni v borih treh minutah, kar je mnogo manj celo od najsmelejših pričakovanj. Delavci so proizvodne in ostale tovarniške prostore zapustili ob 13.20 in to brez panike, mirno in kar bi bilo v primeru resničnega potresa še kako pomembno — brez nezgod. Seveda pa je »potres« le povzročil nekaj poškodb, odrgnin, ki pa so jih člani tovarniške civilne zaščite zelo hitro in uspešno »pozdravili«: ekipe prve pomoči so delovale kot dobro namazan stroj.

Med akcijo so aktivirali tudi tovarniško narodno zaščito, ki je varovala celotno tovarniško območje in dokazala, da je svojim nalogam v celoti kos.

Skupna ocena akcije je torej nadvse pozitivna, kar je konec koncev tudi zasluga dobro informiranih članov kolektiva, ki prav ničesar niso prepustili naključju: tako so pred akcijo izdali posebno glasilo z naslovom »Golovec 83«, ki ga je prejel vsak član kolektiva. Dobra obveščenost pa je bila tudi porok za dober in hiter potek akcije, ki je bila končana že ob 14. uri — torej ni trajala niti polno uro.

Cilj so na Pržanu dosegli in pri tem kar najmanj okrnili potek proizvodnje. Dokazali so, da v kolektivu z visoko delovno in samozaščitno zavestjo priprave na izredne razmere niso povezane z visokimi stroški, temveč kvečjemu nasprotno, še posebej če bi jih merili po novih izkušnjah!

SF

Otvoritveni govor Erika Vrenka predsednika republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost in tehnologijo

TOVARIŠICE IN TOVARIŠI!

Letos, v svetovnem letu telekomunikacij, že trideseto leto zapored spoznavamo najnovejše dosežke elektronike na tej razstavi sodobne elektronike. Uspešnost najstarejše jugoslovanske specializirane razstave dokazujeta po eni strani trajno zanimanje razstavljalcev za udeležbo, po drugi strani pa obiskovalci, ki prihajajo v Ljubljano ne le iz vse Jugoslavije, temveč tudi iz tujine. Privlačnost razstave je namreč v tem, da se na njej srečujejo in primerjajo vse tehnološko pomembne elektronske industrije sveta, pa tudi v spremljajočih strokovnih posvetovanjih, ki poglobljajo neposreden stik med strokovnjaki in dajejo celovitejšo podobo razvoja te panoge. Vedno večje število mladih obiskovalcev pa dokazuje tudi vzgojni in poklicno usmerjevalni pomen te razstave.

Zato organizatorjem razstave, ki z uspešnim dopolnjevanjem njene zasnove iz leta v leto in s prilaganjem novim okoliščinam, opravljajo pomembno družbeno funkcijo, tudi za letošnjo postavitev izrekamo vse priznanje.

Številni dosežki, prikazani v razstavljenih predmetih in razstavnih programih razstavljalcev, nam dajejo množico informacij, pomembnih za našo aktualno gospodarsko problematiko.

Dovolite mi, da omenim le nekaj najbolj očitnih dejstev, ki jih potrjuje letošnja razstava sodobne elektronike, ter povem nekaj besed o pomenu, ki jih lahko imajo ta dejstva za našo sedanost in prihodnost.

Očitno je, da postaja elektronika vse bolj nenadomestljiva podlaga za obvladovanje sodobnih tehnološko-proizvodnih in družbeno-upravljaljskih procesov. Njihovo obvladovanje brez kompleksnih elektronsko podprtih sistemov praktično ni več možno. Zato je razumljivo in logično stalno naraščanje povpraševanja po elektronskih proizvodih. Narašča pa tudi število proizvajalcev in s tem konkurenca na svetovnem trgu. Ohranjajo pa se le proizvajalci, ki se specializirajo in pokrivajo čim večji trg. Tej usmeritvi bodo morali slediti tudi naši proizvajalci elektronskih naprav.

(Nadaljevanje na naslednji strani)

PREDSEDNICA ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA MILKA PLANINC JE ODPRLA JUBILEJNO 30. MEDNARODNO RAZSTAVO »SODOBNA ELEKTRONIKA '83«

V dneh od 3. do 7. oktobra je bilo Gospodarsko razstavišče v Ljubljani spet prizorišče tradicionalne vsakoletne mednarodne razstave „Sodobna elektronika“.

Letošnjo jubilejno – že 30. mednarodno razstavo je odprla predsednica Zveznega izvršnega sveta Milka Planinc. Na razstavi je skupno sodelovalo 540 razstavljalcev iz 20 držav, med temi več kot četrtina domačih.

Na pomen razstave za naše proizvajalce s področja elektronike je v svojem uvodnem izjavljanju opozoril Erik Vrenko, predsednik republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost in tehnologijo, čigar besedo v celoti objavljamo.

Trideseto mednarodno razstavo „Sodobna elektronika '83“ so spremljala strokovna posvetovanja, na katerih so domači in tuji strokovnjaki skupno prebrali 237 strokovnih referatov.

Gostje na otvoritvi 30. mednarodne razstave »Sodobna elektronika '83«

Predsednica ZIS Milka Planinc med govorom.

Iskrini predavatelji na posvetovanjih ob razstavi

Seminar YUTEL 83 (4. in 5. 10. 1983)

M. Žiberna, D. Bevc — Iskra-Elektrooptika
»Določevanje mesta prekinitve v svetlobnem vodniku«

T. Štebe — Iskra-Delta
»Inteligentni mikrokomunikator (IMC)«

D. Bevc, A. Rožaj-Brvar — Iskra-Elektrooptika
»Optimizacija sklopa prizma svetlobni valovod«

J. Brvar — Iskra-Elektrooptika
»Zaščita optičnih vlaken«

M. Zupančič — Iskra-Elektrooptika
»Digitalni prenos TV signala z reducirano bitno hitrostjo«

F. Rozman, B. Popovič — Iskra - Telematika, TOZD RR
»Metode opisovanja telefonskih signalizacij«

C. Vegan, J. Žvab, A. Vozlič — Iskra-Telematika, TOZD RR
»Testiranje perifernih vodil z off-line testi«

L. Trontelj, J. Trontelj — Fakulteta, Lj.
Darko Pretnar — Iskra-Telematika, TOZD RR
»Načrtovanje govornega dela vezja za telefonski aparat v tehnologiji CMOS«
S. Klančar — Iskra-Telematika, TOZD RR
»Operacijski sistem SI 2000«

S. Bijay — Iskra-Telematika, TOZD RR
»Krmilna ura digitalnih central«

L. Bambič, K. Zelič — Iskra-Telematika, TOZD RR
»Prednapetostna zaščita digitalnih central in terminalov«

A. Vozlič, C. Vegan, J. Žvab — Iskra-Telematika, TOZD RR
»Operacijski sistem za off-line testiranje«

Z. Mavrič — Iskra-Telematika, TOZD RR
»Telefonsko interfonski sistem SI 033«

M. Gazvoda — Iskra-Telematika, TOZD RR
»Telefonsko interfonski sistem SI 033«
M. Gazvoda — Iskra, Telematika, TOZD RR
»Centrala SI 2000/130 za funkcionalna omrežja«

M. Šubic — Iskra-Telematika, TOZD RR
»Projekti: Posebne mreže«

M. Stojsavljevič — Iskra-Telematika, TOZD TS
»Signalizacija po skupnem kanalu No. 7 v Metaconti 10 C«

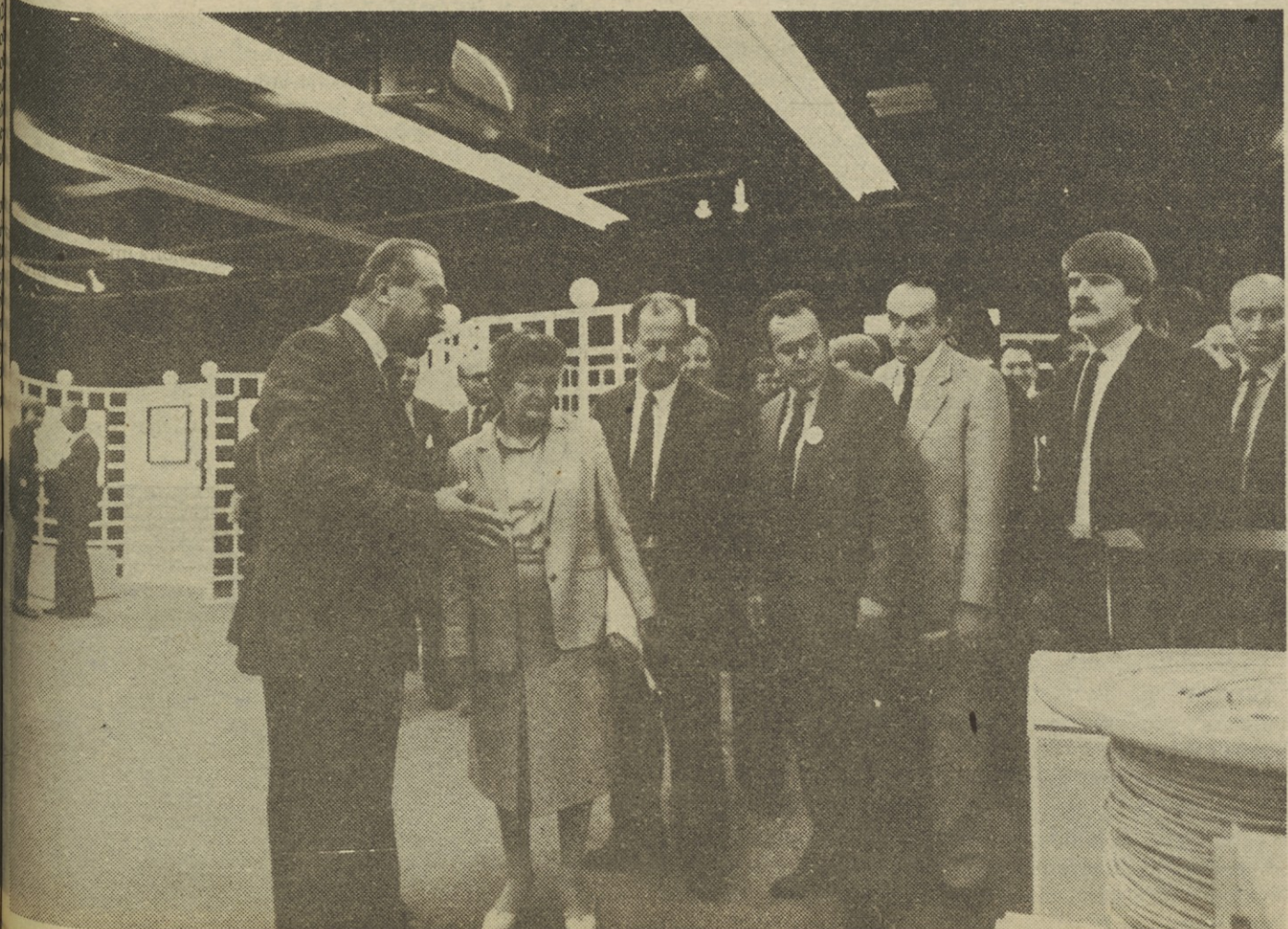
S. Bodnaruk — Iskra-Telematika, Kranj
»Neka iskustva iz delovanja centrala tipa Metaconta 10 CN u jugoslovenskoj telefonskoj mreži«

R. Piskar — Iskra-Telematika, Kranj
»Zanesljivost programske opreme sistema SI 2000«

M. Kožar, J. Leskovec, J. Bešter — Fak. za el. tehniko, Katedra za telekomunikacije
C. Hudovernik — Iskra-Telematika, Kranj
»Signalni prenosnik št. 7«

F. Kutrašnik, M. Kožar — Fak. za el. tehniko, Katedra za telekomunikacije
M. Blokar — Iskra TTS
B. Naglič — RTV Lj.
»Usmerjanje sporočil na 3. ravni signalnega vozlišča št. 7«

(Nadaljevanje na 3. strani priloge)

Predsednica ZIS Milka Planinc in predsednik IS SRS Janez Zemljarič na ogledu razstave.

Otvoritveni govor Erika Vrenka predsednika republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost in tehnologijo

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

Zanje predstavlja razstava v Ljubljani strog preizkus tehnoloških sposobnosti in produktivnosti, ter jim daje neobhodne informacije za bodoče usmeritve pri iskanju mesta v mednarodni delitvi dela v inovacijsko najzahtevnejši gospodarski panogi.

Ob tej primerjavi se ponovno potrjuje spoznanje, da se inovacije v domačem proizvodnem programu pojavljajo predvsem tam, kjer proizvodne organizacije trajno sodelujejo z raziskovalnimi. Na primerih uspešnih inovacij nekaterih domačih razstavljalcev se ponovno potrjuje, da z delom in družbenim kapitalom učinkovito gospodarijo le tisti proizvajalci, ki uspešno povezujejo raziskovalno in razvojno dejavnost v upravljalke in proizvodne procese kot njihovo organsko sestavino. Ta izkušnja, po kateri naj bi se zgledovalo čim več proizvodnih organizacij, je v tem času vsekakor eno od najbolj aktualnih sporočil te razstave.

Jugoslovanskim razstavljalcem, ki so se že doslej udeleževali te razstave, so se tudi letos pridružili novi proizvajalci elementov in sestavnih delov. Bežen ogled tehnološkega ozadja v proizvodnji domačih elementov, zlasti pa naprav za končno uporabo, razkriva precejšnjo raznolikost teh naprav. Proizvodi različnih proizvajalcev zato le šteška postanejo sestavine kompleksnejših tehnoloških procesnih sistemov.

To dejstvo ne preseneča, saj je že dobro znana analiza našega dosedanjega tehnološkega razvoja izluščila tudi glavni vzrok takega stanja, ki velja tudi za elektroniko. Domači proizvajalci se zaradi tega, da bi na jugoslovanskem trgu med seboj pridobili prednost, povezujejo vsak s svojim tujim partnerjem.

Na ta način se konkurenca s svetovnega trga, kjer ima svoje pozitivne učinke, prenese preko domačih delovnih organizacij v konkurenco na neprimerno manjšem gospodarskem prostoru. Tako gospodarjenje drobi našo akumulacijo in zmanjšuje učinke novih investicij. Hkrati pa možnosti za takšno ravnanje destimulirajo naslanjanje na domač strokovni in ustvarjalni potencial. To seveda ne pomeni, da moramo zavreti poslovne povezave s tujino, kajti prenos znanja in tehnologije iz tujine bo še naprej neogibna sestavina našega tehnološkega razvoja. Vendar pa mora biti ta prenos sestavni del take strategije tehnološkega razvoja, da bo skupaj z domačim znanjem krepil jugoslovansko konkurenčno sposobnost na svetovnem trgu.

Prenos tehnologije mora odslej služiti pridobivanju znanja za razvoj in proizvodnjo lastnih, izvozno sposobnih izdelkov, ne pa, kot doslej, pretežno služiti za licenčno proizvodnjo tujih izdelkov le za domačo potrošnjo.

Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da ima prav ta razstava s svojimi številnimi strokovnimi posvetovanji, pomembno vlogo pri oblikovanju strategije tehnološkega razvoja na področju elektronike. Na taki razstavi lahko predstavniki vseh organizacij združenega dela, zlasti pa njihovi ustvarjalni strokovnjaki, spoznajo tuje in snujejo svoje tehnološke rešitve. Nadalje dobijo celovito informacijo o razvojnih usmeritvah v elektronski tehnologiji, o konkurenci, ki jih čaka na svetovnem trgu, o možnostih za povezovanje proizvodnih organizacij v nove in bolj učinkovite proizvodne sisteme ter dobivajo pobude za specializacijo in delitev dela. Tako medsebojno informiranje in soočanje z ekonomskimi posledicami take ali drugačne programske ali investicijske usmeritve je najbolj naravna pot oblikovanja razvojne strategije.

Prav tak način sodelovanja OZD je treba v stabilizacijskih naporih najprej in najbolj pospeševati, da bi čim prej prišli do pravih sestavin strategije tehnološkega razvoja, kot so: program izobraževanja ustvarjalnega strokovnega kadra z raziskovalnim delom ter program njegovega neposrednega vključevanja v

Erik Vrenko med uvodnim govorom

upravljalno delo v vseh organizacijah združenega dela in v strokovnih službah družbenopolitičnih skupnosti; skupni aplikativni raziskovalni programi, ki jih financirajo večje skupine dohodkovno povezanih organizacij; programi za izobraževanje na univerzi in v usmerjenem srednjem izobraževanju in končno reprodukcijsko pretehtane investicije, ki bodo povečevale družbeni proizvod in izravnale devizno bilanco.

Ob tem pa je treba z ukrepi in predpisi v okviru tekoče ekonomske politike v mnogo večji meri kot doslej zagotoviti takšne pogoje jugoslovanski elektronski industriji, da bo lahko čim bolj sledila svetovnemu tehničnemu napredku. Predvsem je treba zagotoviti odprtost vseh informacijskih tokov s svetom. Razširiti moramo uvoz strokovne in znanstvene literature vsaj na raven izpred štirih let. Povečati je treba stike med znanstveniki in strokovnjaki s spodbujanjem udeležbe naših ljudi na mednarodnih posvetovanjih.

Omogočati je treba uvoz sodobne raziskovalne opreme. Za proizvodnjo je treba razviti možnost zakupa vrhunske tehnološke opreme. Ne navsezadnje moramo s celotno zakonodajo, ki ureja ekonomske odnose s tujino na področju prenosa znanja in tehnologije, spodbuditi interes tujine za znanstveno in tehnološko sodelovanje z nami. Prav ta razstava pa kaže, da stagnira število tujih razstavljalcev, ki ponujajo proizvodno opremo in s tem nove tehnologije. Skokovito zmanjševanje že sicer nizkega števila tujih patentnih prijav v Jugoslaviji pa tudi kaže na to, da se ta interes zmanjšuje.

Z navedenimi ukrepi bi nedvomno olajšali oblikovanje in izvajanje ustrezne strategije tehnološkega razvoja, ki bi se odražala v povečani inovativnosti, produktivnosti, večji mednarodni konkurenčnosti domačih proizvodov ter omogočila delovnim ljudem še boljše obvladovanje sedanosti zaradi skupnih interesov v prihodnosti.

Na današnji razstavi lahko opazimo sicer zaenkrat osamljen, a vendar spodbuden konkreten primer takega načina oblikovanja strategije na področju računalništva. Razstavljeni so kvalitetni in moderno zasnovani domači računalniki. Njihova proizvodnja poteka ob dogovorjeni delitvi dela v več organizacijah združenega dela iz raznih republik. Proizvodnja teh računalnikov je tudi v celoti neodvisna od kakršnekoli tuje licence, ali dobave materiala od enega dobavitelja. Podčrtati je treba, da je tako organizirana proizvodnja uresničljiva zato, ker razpolagamo z domačo tehnologijo in torej proizvodnega integriranja ne preprečujejo restriktivne izdelčne licenčne pogodbe.

Tak, iz interesov združenega dela zasnovan proizvodni sistem je odprt za vse kapacitete v Jugoslaviji, ki so dovolj kvalitetne in produktivne in tudi ima možnost, da v skladu z ekonomskimi zakonitostmi postane prevladujoča standardizirana računalniška proizvodnja, s tem pa tudi pogoj in sestavina enotnega računalniškega sistema v Jugoslaviji. Računalništvo postaja namreč zaradi enotnosti družbenega sistema informiranja samo po sebi takšen infrastrukturni in velik sistem, v katerem si ne bomo smeli več dovoliti prevelike tehnološke heterogenosti in odvisnosti od tujine.

Tudi ta skupni interes je bil v stabilizacijskih dokumentih že podčrtan, z zadovoljstvom pa lahko ugotovimo, da praksa že sledi takim usmeritvam. Pomembno je, da zgledu računalništva čimprej sledijo primeri na ostalih področjih elektronike, pa tudi v drugih panogah.

STROKOVNA POSVETOVANJA kot spremljajoči strokovni program jubilejne razstave

V okviru letošnje jubilejne 30. mednarodne razstave „Sodobna elektronika '83« so se v okviru spremljevalnega strokovnega programa zvrstili naslednji seminar in simpoziji:

3. in 4. oktobra dopoldne je bil v dvorani A prizidka B2 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani:

IX. SEMINAR O UPORABI MIKROPROCESORJEV V MERILNI TEHNIKI ISEMEC '83

ki sta ga na temo: Sistemski pristop k reševanju problemov v procesnih in merilnih sistemih pripravila Slovensko društvo za merilno tehniko in EZS,

3. in 4. oktobra (ves dan) je bil v dvorani B prizidka B2 na Gospodarskem razstavišču

XIX. JUGOSLOVANSKI SIMPOZIJ O ELEKTRONSKIH SESTAVNIH DELIH IN MATERIALIH SD-83

ki sta ga na temo: elektromehanski sestavni deli priredila Strokovna sekcija za elektronske sestavne dele, mikroelektroniko in materiale SSES pri Jugoslovanskem združenju za ETAN in Elektrotehniška zveza Slovenije,

4. in 5. oktobra je zasedal

XVII. JUGOSLOVANSKI SIMPOZIJ O TELEKOMUNIKACIJAH YUTEL '83

ki sta ga pripravila Strokovno-organizacijski odbor YUTEL pri Elektrotehniški zvezi Slovenije in Skupnost jugoslovanskih PTT podjetij s poudarkom na temi: Funkcionalna telekomunikacijska omrežja

V četrtek, 6. oktobra ves dan, 7. oktobra dopoldne je v dvorani A prizidka B2 na Gospodarskem razstavišču zasedal

III. JUGOSLOVANSKI SIMPOZIJ — VODENJE IN AVTOMATIZACIJA ELEKTROENERGETSKIH SISTEMOV — VAES 83

Organizirala ga je Komisija za energetiko pri Elektrotehniški zvezi Slovenije. Na simpoziju so obravnavali:

— Sistemski aspekti vodenja elektroenergetskih sistemov

— Lokalna avtomatizacija v transformatorskih postajah, v hidroelektrarnah in v termoelektrarnah

— Daljinsko vodenje in avtomatizacija v distribuciji in pri večjih porabnikih

— Vodenje in avtomatizacija elektroenergetskih sistemov v pogojih havarijskih stanj.

6. in 7. oktobra ves dan je v dvorani Republiškega sekretariata za ceste Slovenije zasedal

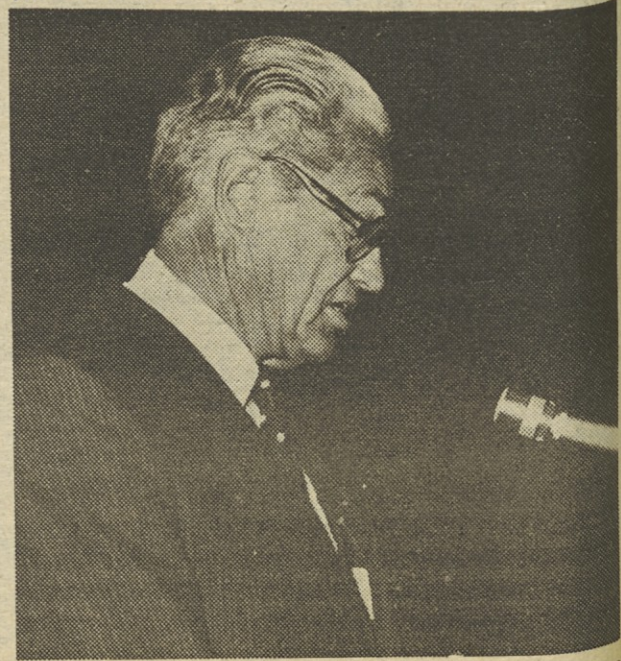
V. JUGOSLOVANSKI SIMPOZIJ O ELEKTRONIKI V PROMETU EP 83

ki ga je priredila Elektrotehniška zveza Slovenije v sodelovanju s Savezom saobračajnih inženirjev i tehničarjev Jugoslavije in s Savezom prometnih inženirjev i tehničarjev Hrvatske. Na simpoziju so obravnavali dve področji:

— Elektronika v železniškem prometu

— Elektronika v cestnem prometu.

Skupaj je bilo letos predloženih 237 strokovnih referatov, ki so jih izdali pred začetkom posvetovanj v 6 posebnih zbornikih.

Predsednik Elektrotehniške zveze Slovenije Vladimir Klavs pozdravlja navzoče ob začetku simpozija.

Poglavitni letošnji simpozij YUTEL v znamenju »Svetovnega leta komunikacij«

V srednji dvorani kulturnega doma Ivan Cankar je bila v torek slovesna otvoritev skupine petih strokovnih posvetovanj, ki jih že 25 let zapovrstjo organizira Elektrotehniška zveza Slovenije.

Slovesni del je začel predsednik Elektrotehniške zveze Slovenije Vladimir Klavs z uvodnim nagovorom, v katerem je pozdravil vse navzoče, posebej pa in poimensko še prominentne goste, domače in tuje. Za letošnje leto je menil, da je po znanstveni plati bogato, saj je pripravljenih za simpozije 237 referatov, od tega 12 iz tujine, ki so natisnjeni za udeležence v 6 zbornikih.

Besedo je nato prevzel Alfonz Medved, predsednik organizacijskega odbora YUTEL. Povedal je razveseljivo novico, da bo letos na simpozijih prebranih kar 50% več strokovnih del pa tudi usmerjena tema za simpozij v naslednjem letu je že določena in sicer »Družba in telekomunikacije«.

Predsednica Julka Žibertova je nato v imenu IS Skupščine SRS pozdravila udeležence in omenila v svojem govoru, da letošnja izbrana tema »Funkcionalna omrežja« ni naključna, marveč zaradi velikih in raznoterih potreb uporabnikov nujna. Pristavila je, da velja osvetliti pri tem tudi nastajanje vzporednih omrežij in tako razgrniti družbeno problematiko komunikacij. Ob koncu govora je odprla letošnji simpozij o telekomunikacijah in zaželela prisotnim uspešno delo.

Na govorniški oder je nato stopil Werner Wolter, posebni pooblaščenec generalnega sekretarja ITU za svetovno leto komunikacij in direktor svetovne razstave telekomunikacij v švicarski Ženevi. Povedal je nekaj o namelih letošnjega svetovnega leta, nato pa

Iskrini predavatelji na posvetovanjih ob razstavi

(Nadaljevanje s 1. strani priloge)

Seminar ISEMEC '83 o uporabi mikroprocesorjev v merilni tehniki (3. - 4. 10. '83)

A. Grebenc — Iskra-Delta
»Računarski sistemi vodjenja za industrijske procese«

A. Kozinc — Iskra-Avtomatika, Lj.
»Mikroročunalniška tehnika«

Seminar »Vodenje in avtomatizacija elektroenergetskih sistemov — VA-ES '83 (6. - 7. 10.)«

P. Peterlin, N. Panič — Iskra-Avtomatika
»Multimikroročunalniške izvedbe centrov vodenja elektroenergetskega sistema«

S. Rožič — Iskra-Delta
»Komuniciranje distribucijskega centra daljinskega vodenja s podpostajami«

P. Peterlin, S. Grbec, J. Novak, M. Markelj — Iskra-Avtomatika
»Povezava operatorja z elektroenergetskim i sistemom preko teleinformatičnega sistema TI-30«

M. Grozdanović — Iskra-Commerce, Lj.
»Prilog ekonomskom projektovanju grafičkih ekrana u centrima daljinskog upravljanja elektroenergetskim sistemima«

J. Petelinkar — Iskra-Avtomatika, Lj.
»Programska oprema DC v Elektro Ljubljana«

Seminar SD '83 o elektronskih sestavnih delih in materialih (3. - 4. 10. '83)

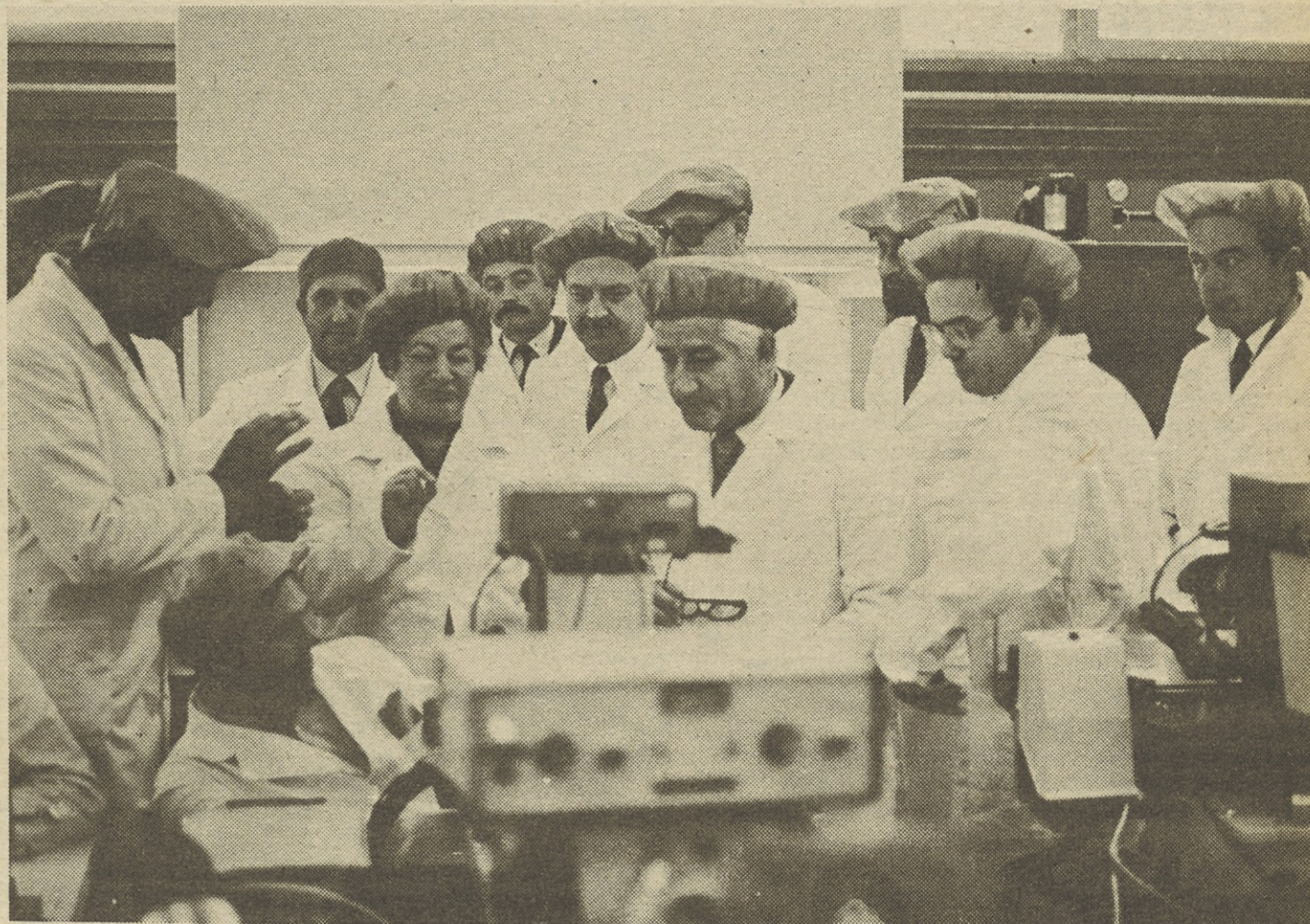
J. Zadavec — Iskra-Avtomatika
»Koračni motorji«

Kavkler — Iskra-Avtomatika, Lj.
»Elektromehanski deli: Perspektive do leta 2000«

M. Hudomalj — Iskra-IEZE
»Tanskoplastni SnO₂ senzori za pline«

Jenšterle — Iskra-Telematika, Kranj
»Nova tehnologija tepljenja magnetov«

PREDSEDNICA ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA NA OBISKU V ISKRI

Milka Planinc je 4. oktobra v spremstvu Janeza Zemljariča in sodelavcev obiskala Iskrini delovni organizaciji Center za elektrooptiko in Mikroelektronika (od tu je posnetek). Ob tej priložnosti se je predsednica ZIS s predstavniki SOZD Iskra pogovarjala o uspehih, izvoznih prizadevanjih in gospodarjenju. O razgovorih bomo obširneje pisali prihodnjič.

prešel na jugoslovanske razmere. Pohvalil je izredno prizadevnost naših strokovnjakov pri razvoju in nasploh napredku komunikacij z vabilom, da bi naši strokovnjaki lahko sodelovali pri uresničevanju številnih tehniških nalog v nerazvitih deželah, zlasti Afrike. Spomnil se je tudi našega pokojnega sodelavca Vladimira Šenka, svetnika za telekomunikacije, ki je bil vezni člen med Jugoslavijo in mednarodno organizacijo ITU.

Vučić Čagorović, predsednik poslovodnega odbora ZJPTT iz Beograda je povedal, da naš PTT sistem zaradi nerazvitosti ne zadovoljuje spričo velikih zahtev gospodarstva in družbe v celoti. Razlika med možnostmi in potrebami je zato vedno večja. Njemu je sledil dr. Svetozar Jovičić, polkovnik JLA s prikazom

razvojnih nalog za hiter napredek komunikacijske tehnologije pri nas.

Po končanih govorih je bila podelitev priznanj najbolj zaslužnim za prispevke pri razvoju telekomunikacij. Prejele so jih 3 ustanove in 9 posameznikov, od tega 2 naša sodelavca. Priznanja sta izročila predsednik Elektrotehniške zveze Slovenije Vladimir Klavs in predsednik YUTEL Alfonz Medved.

Rudi Jančar, starosta naše elektronike in telekomunikacij se je nato v imenu vseh prejemnikov priznanj zahvalil za podelitve in zaželel okoli 300 navzočim mnogo uspeha pri delu na simpoziju.

Po kratkem odmoru so se navzoči razdelili na panoične skupine in prešli na strokovno delo.

Marjan Kralj

Priznanja YUTEL

Med letošnjimi nagrajenci so kar trije iz Iskre dobili priznanja na osnovi svojih dosežkov na področju telekomunikacij. Sicer pa so priznanja podelili naslednjim ustanovam in posameznikom: Upravi veza generalštaba JLA, Savezni upravi za radioveze, Savezu radioamaterja Jugoslavije, Božu Bastaču, Ivanu Finku, Rudiju Jančarju, prof. dr. Stanislavu Matiču, Stanetu Rojcu, Draginji Miličević, Juraju Salopeku, Prvoslavu Vasiljeviću in prof. dr. Josipu Županu.

Božo Bastač se je že pred več kot 30 leti vključil v tedaj ustanovljeni Institut za elektrovezve, ki je v svoj program profesionalne elektronike vnesel tudi panogo žičnih zvez z namenom, da se razvijejo in industrijsko proizvajajo naprave in sistemi za večkratno izkoriščanje telekomunikacijskih vodov. Vkljub takratni nepoznani problematiki in zahtevnosti profesionalne tehnike sistemov elektrovez se je z vso vnemo in samoiniciativnostjo popolnoma posvetil tej dejavnosti in je z leti z lastnim študijem in delom postal brez dvoma vrhunski strokovnjak na na tem področju v naši industriji. Skozi njegove roke so šle skoraj vse zasnove multipleksnih naprav Iskre.

Rudi Jančar, je dobil priznanje kot ustanovitelj prvega instituta za telekomunikacije v Jugoslaviji, kar je bila osnova za ustanavljanje proizvodnih obratov Iskre s področja telekomunikacij in sestavnih delov.

Ivan Fink, dipl. ing. je dobil priznanje za 30 let delovanja v razvoju telekomunikacij v Iskri kjer je razvil prvo elektronsko telefonsko centralo, vzgojil številno skupino strokovnjakov in s svojim strokovnim delom ter s svojimi organizacijskimi sposobnostmi veliko doprinesel, da se je ta panoga razvila v vodilni program Iskre.

Nekateri pomembni izdelki Iskre na razstavi

Digitalna telefonska centrala sistema Iskra 2000/020

To je prva digitalna telefonska centrala, razvita in izdelana doma iz domačih sestavnih delov. Opravlja komutacijo govornih in podatkovnih signalov v digitalni obliki. Centrala je grajena modularno. Osnovna vrsta 2000 je izdelana v več različnih, lahko kot tipična naročniška centrala, omrežna naročniška centrala ali javna centrala. Namenjena je za priključitev manjših kapacitet naročnikov. Pomembno je, da novi sistem nima več mehanskih gibljivih delov, sestavljajo ga same elektronske komponente. Centrala porabi zelo malo električne energije, ima večje število funkcij, njen obseg pa je tudi manjši.

Eta 800

Nova družina elektronskih telefonskih aparatov za priključitev na javne in naročniške telefonske centrale in naročniške multiplekserje. Nov je elektroakustični del aparata z aktivnimi elektronskimi komponentami. Le-te omogočajo bistveno boljši prenos govora in uporabo elektrodinamičnega mikrofona, ki s časom ne spreminja tehničnih lastnosti. Pogovor je s tem precej manj popačen. Sprejem in oddaja sta skoraj neodvisna od oddaljenosti aparata od telefonske centrale.

Kabel z optičnimi vlakni

Sodobne povezave govornih, podatkovnih video in drugih signalov prek kovinskih kablov med oddajniki in sprejemniki so dobile povsem nov razmah z odkritjem optičnih vlaken. Kabli z optičnimi vlakni imajo številne prednosti pred kovinskimi in celo radijskimi zvezami. Tako premorejo optična vlakna velike prenosne zmogljivosti, majhno slabljenje signalov in zato desetkrat manjše število ponavljalnikov, neobčutljiva so za elektromagnetne motnje, brez možnosti presluha. Vlakna imajo majhno težo, so manjših dimenzij in niso podvržena koroziji.

Iskra je redka elektronska industrija, v Evropi, ki ima še lastno laboratorijsko proizvodnjo optičnih vlaken in tudi določene izkušnje s polaganjem optičnih kablov.

Optična video in audio oddajno-sprejemna naprava VAE

Prva tovrstna naprava pri nas s povezavo z optičnimi vlakni. Prenosna pot obsega 9 km brez ponavljalnikov. Napravo odlikuje izredna stabilnost na širokem temperaturnem območju, prenos pa je študijske kakovosti v skladu s CCIR normami. Uporablja se za vsak televizijski sistem in podobno. Namenjena je zlasti za povezavo televizijskih centrov s kulturnimi, družbenimi, športnimi objekti, za zveze med študiji, drugje pa tudi za nadzor v industriji, medicini itd.

Iskra je izdelala za RTV Ljubljana 8 optičnih video in audio oddajno-sprejemnih naprav VAE s kabli po 10 km z optičnimi vlakni. RTV Ljubljana se bo s to opremo vključila v direktne prenose za svetovno televizijsko distribucijo s prizorišč alpskih disciplin smučanja na Bjelašnici na olimpijadi Sarajevo '84.

Laserski obdelovalni sistem LMP 600

Je sodoben in v svetu še redek sistem, ki zamenjuje ali dopolnjuje konvencionalne obdelovalne sisteme. Namenjen je predvsem za varjenje in rezanje pločevine, rezanje lesa, plastike, kamna in podobnih materialov. Jedro sestavlja plinski CO₂ laser s kontinuiranim delovanjem in močjo komaj 600 vatov. Sistem je zasnovan na sodobnih principih laserske tehnike in prilagojen zahtevam industrijske rabe. LMP 600 je konstrukcijski dosežek razvoja in dela sodelavcev Iskrinega Centra za elektrooptiko in je prvi v naši državi načrtovan in izdelan laserski obdelovalni sistem.

Deltanet

Družina programskih paketov, ki skupaj s strojno opremo omogočajo, da sta dva ali več računalniških sistemov Delta povezana v računalniško omrežje.

Družina omogoča tudi povezavo računalnikov z enakimi ali različnimi operativnimi sistemi, kakor tudi s sistemi različnih proizvajalcev, npr. na relaciji Ljubljana—Zagreb—Beograd.

Funkcije programskega paketa so: komuniciranje med progami, prenos datotek, pristop in delo z datotekami na daljavo, virtualni terminal, vodenje omrežja, zbiranje dogodkov v omrežju in interaktivno komuniciranje med terminali.

Plod sodelovanja DO Kibernetike in Instituta Jožef Stefan — Iskraskop LCD.

Iskrascop LCD

Digitalni osciloskop LCD z multimetrom je Iskra prikazala pravzaprav že na lanski »Elektroniki«. Med letom pa je praksa narekovala določene spremembe tako, da je osciloskop sedaj precej drugačen, celo na zunaj zaradi novega oblikovanja.

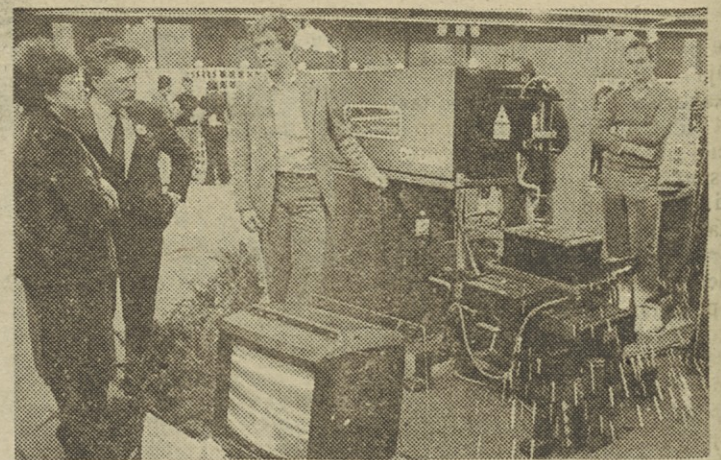
LCD združuje v enem instrumentu digitalni osciloskop, digitalni multimeter, računalniško obdelavo podatkov in tranzientni registrirnik. Odlikuje ga sinhrono delovanje multimetra z osciloskopom, izvedba zaslona s tekočimi kristali, interni CMOS pomnilnik in hkratni prikaz dveh funkcij, shranjenih v pomnilniku.

Iskrascop LCD omogoča razen električnih tudi obravnavo neelektričnih veličin, npr. temperature in tlaka, ki se dajo pretvoriti v električne napetosti. Uporaben je za meritve tako v laboratorijih kot na terenu.

Računalniška tehtnica RT 211

Primerna za avtomatizacijo industrijskih procesov z razredom točnosti 1 in zmogljivostjo do 3000 ton. Oddaljeni prikazalnik (display) do 100 m omogoča prosto izbiro projektiranja. Prenos podatkov na nadzorni računalniški sistem do daljave 1000 m.

Računalniška tehtnica je primerna za vse vrste industrijskih procesov, kot viseča, žerjavna, mostna in podobno. Uporaba v industriji gradbenih materialov, živilski industriji, na farmah, v kemični industriji, za silosna skladišča in sušilnice, v kovinarstvu.

Laserski obdelovalni sistem LMP 600.

Industrijski varilni robot IVR-10

Predviden je za obločno varjenje v zaščitni atmosferi. Za NC krmilni sistem je vgrajena Iskrina modularna mikroprocesorska numerično krmiljena naprava LJUMO CNC 80, ki zagotavlja visoko prilagodljivost z možnostjo celotnega reševanja kompleksnih nalog pri avtomatizaciji robotizacije. Za sistem je značilno: enostavno programiranje, pregledna kontrola programa, preproste korekcije programa, možnost stopenjske razširitve programskega pomnilnika in hitra diagnoza napak.

Iskramatic Sport

Iskramatic je skupno ime za sisteme, ki jih načrtujeta in izdelujeta naši organizaciji Avtomatika in Kibernetika. Vsem sistemom je skupna mikroročunalniška obdelava podatkov. Vsak sistem vsebuje en ali več računalnikov, ki opravljajo najrazličnejše funkcije, kot npr. sprejemajo podatke od vhodnih naprav, obdelujejo podatke v sistemu in krmilijo delovanje izhodnih naprav. Razen mikroročunalnikov sestavljajo avtomatizacijske sisteme še druge sistemske skupine, ki so prilagojene za vsako določeno aplikacijo. Za sprejem podatkov so vdelani razni senzorji in merilni pretvorniki, izhodne naprave pa predstavljajo razne prikazalne enote, registrirniki, tiskalniki in izvršilni organ.

V eni različici je sistem Sport za merjenje časov v smučarski, atletski in konjeniški panogi. Sistem za merjenje v športu se da uporabljati v celoti ali po posameznih elementih, ki so medsebojno povezani z vodnikom ali pa delujejo prek UKV povezav.

Logaritemska antena za barvno televizijo

P-3045 je povsem nov sistem televizijske antene za sprejem signalov na dveh UHF področjih in sicer na kanalih od 21 do 69. Nov sistem odlikuje konstanten dobitek na celotnem frekvenčnem področju. Posebna prednost te antene je njena izredna mehanska trdnost, ugodni kot sprejema in da jo kupci dobe že sestavljeno. Z dvema paralelnima antenama in prilagoditvenim členom se pojačanje precej poveča.

Koračni motorji

Za koračne motorje je karakterističen koračni način vrtenja gredi, oz. motorja. En vrtljaj sestoji iz natančnega števila korakov, odvisno od konstrukcije motorja. Uporaba koračnih motorjev je pomembna zlasti pri upravljanju, krmiljenju in reguliranju. Pri razvoju digitalnih sistemov je pomembno njihovo natančno koračno pozicioniranje — brez povratne zveze — s potrebnim številom impulzov.

Koračne motorje krmili posebna elektronika z zapletenim integriranim vezjem.

Elektroluminiscenčni display

To je prvi Iskrin prototip žarničnega displaya, razvit v sodelovanju z IEVT — delovna organizacija Avtoelektrika. Aplikacija na površini 50 x 100 cm. Pomeni tudi redkost v naprednem tehniškem svetu.

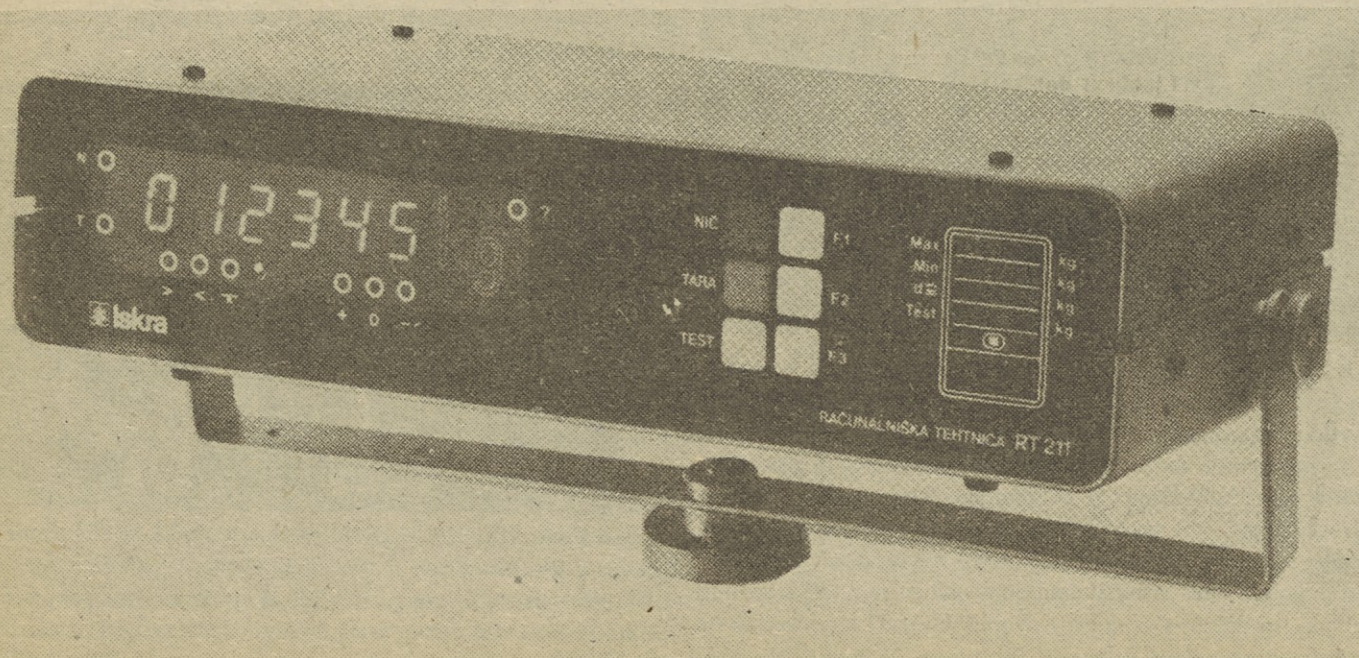
Ultrazvočni čistilnik

Ultrazvočna čistilna naprava, ki z visokofrekvenčnimi valovi odstranjuje površinsko nesnago na kovinah, umetnih snoveh, keramiki in podobno. Uporablja se v raziskovalni dejavnosti, laboratorijih, medicini, optiki, v kemični in kovinski industriji, pri galvanski obdelavi in pri dekontaminaciji radioaktivnih snovi.

Superminiaturni elektrolitični kondenzatorji

So radialne in aksialne izvedbe. Medtem ko je bila dimenzija miniaturnih izvedb 14 x 30 mm, je superminiaturna zmanjšana na 12 x 15 mm. To je prva takšna proizvodnja pri nas in v Jugoslaviji, ki bo docela nadomestila uvoz iz tujine. Porabniki so: proizvajalci RA in TV ter profesionalne elektronike.

Marjan Kralj

Računalniška tehtnica RT-211

Stolpnica je bila prazna v 11 minutah

(Nadaljevanje s 6. strani)

izvedbe potrebnih del v PPC ob 8.40. Vaja se je končala ob 8.55 minut. Vsekakor se je izkazalo, da je tako kot tudi CZ delovala v redu isto pa velja tudi za Komite za IO in DS. Kot smo že omenili, pa bo potrebno izdelati temeljite analize stanja in vnesti nekaj dopolnil v dosedanje organizacijske reševanja oz. evakuacije ljudi iz stolpnice v primeru nesreče. Zanimivo je tudi poročilo, ki ga je izdelal statik, ki je izračunaval statiko za stolpnico o tem, kako bi se stolpnica obnašala v primeru potresa.

Po podatkih seizmološkega zavoda SRS Ljubljana, ki je ocenil potres na 9° MKS (maksimalna intenziteta potresa) ter z magnitudo potresa po Richterju: 6,2, s tem, da je bila globina potresnega žarišča 18 km s koordinatami epicentra 46.15°N in 14.50°E (Gr.) Tla so se močno gibala 12 sekund.

Po končani vaji je izdelal svoje poročilo o škodi na objektu tudi konstruktor zgradbe. Poudaril je, da bi bila stolpnica v primeru tako hudega potresa sorazmerno malo poškodovana, kajti konstrukcijski del bi ostal praktično nepoškodovan, medtem ko bi prišlo do manjših arhitektonskih poškodb, kot npr: razpoke v ometih sten, razbitih stekel, in steklenih sten, odpadle bi nekatere ploščice v sanitarijah, prav tako bi odpadlo nekaj stropnih lamel, in nekatere predelne stene, predvsem v

zgoraj nadstropjih bi se izmahnile iz svojih ležišč.

Naša interna vaja bo seveda terjala še temeljitejšo analizo; v obrambni načrt bo treba vnesti še nekaj dopolnil, vendar pa že prve ugotovitve kažejo, da sta tako narodna zaščita kot civilna zaščita delovali v redu, kar velja prav tako tudi za komite za LO in DS, ki je nosil glavno organizacijsko težo naše interne vaje. Pri tem velja ob koncu še poudariti, da so vsi zaposleni v stolpnici pokazali visoko stopnjo zavesti in discipline, o čemer najbolje priča, da je 800 ljudi zapustilo stolpnico v pičlih 11 minutah.

MAK

Po sejmu varilne tehnike v Birminghamu

Od 12. do 16. septembra je v Birminghamu potekal drugi mednarodni, specializirani sejem varilne tehnike, opreme, pribora ter inženiringa in avtomatizacije. Prireditelji jo organizirajo vsake štiri leta, tako da se dopolnjuje z največjo evropsko razstavo varilne opreme v Essnu. Za razliko od ostalih tovrstnih prireditev je namenjena predvsem uporabnikom iz angleškega trga in dežel Commonwealtha.

V dveh razstaviščnih halah se je na letošnji prireditvi predstavilo prek 250 proizvajalcev iz Evrope, ZDA in Japonske, ki so prikazali praktično vse postopke varjenja, od klasičnega, do naj sodobnejšega in tehnološko dognanega varjenja in rezanja z laserskim žarkom.

V času prireditve je od 13. do 15. septembra potekalo tudi mednarodno posvetovanje na temo »Razvoj in inovacije za izpopolnjevanje varilnih postopkov«, ki ga je priredil angleški Inštitut za varjenje.

Iskra-Avtomatika je razstajala na skupnem razstavnem prostoru z Iskrino firmo Perles, s katero smo se dogovorili za prodajo naše varilne opreme na angleškem trgu. Na razstavi je sodelovala predvsem z namenom, da bi predstavila svoj program varilne opreme, ugotovila možnosti za izvoz ostalih blagovnih skupin (mehanizacija varjenja, dopolnilni programi itd.) in vzpostavila stike z angleškimi zastopniki za prodajo opreme v dežele Commonwealtha in dežele tretjega sveta.

Od razstavljenih eksponatov so si obiskovalci lahko ogledali: naprave za varjenje po MIG-MAG postopku (MIG-MAG 180, 200, 250), gorilnike MG (MG 103, 203), naprave za TIG varjenje in avtomat za varjenje pod prahom E 13.

Iz dopolnilnega programa pa smo predstavili: hladilni sistem HS 5, naprave za peskanje in zaščitni klimatizirani skafander. Dobro je bilo tudi poskrbljeno za prospektno gradivo v angleškem jeziku.

Hkrati je bilo v času prireditve med obiskovalci, ki so se zanimali za naš program, razdeljenih cca. 170 vprašalnikov, iz katerih je razvidno, da je bilo približno 10% interesentov iz Egipta, Kanade, Grčije, Irske, Portugalske, ZDA, J. Afrike, Avstrije in Italije, torej ne z angleškega trga.

Največ zanimanja so pokazali za MIG-MAG in TIG program varjenja. Analiza strukture pa je tudi pokazala, da predstavljajo večino distributerji, sledijo industrija, servisne delavnice itd.

Aktivnosti v zvezi s prodajo varilne opreme na angleško tržišče so v Iskri stekle že v lanskem letu. Konkretno rezu tate pa lahko pričakujemo že v 1984. letu, za katero se giblje planska vrednost prodaje pri okrog 200.000 dolarjev. Vendar pa v Avtomatiki predvidevajo, da se bo plan izvoza najmanj podvojil.

Š.D.

PRENAVLAJAJO TRGOVINO NA TITOV

Nova trgovina na Poljanski v Ljubljani

Iskrina trgovina na Titovi cesti v Ljubljani dobiva te dni novo podobo. Preurejati so jo začeli v začetku septembra, odprli pa jo bodo v rekordnem času — v dveh mesecih. Trgovina je bila obnovitvenih del nujno potrebna: že na pogled ni bila Iskra v ponos, ni bila pa tudi funkcionalna, ne za kupce ne za prodajalce.

Načrte za prenovu so pripravili sodelavci Iskrinega Marketinga. Trgovina na Titovi v Ljubljani ima od vseh Iskrinih industrijskih prodajal v Jugoslaviji največji promet. Lani smo v njej prodali za skoraj za 154 milijonov dinarjev Iskrinih izdelkov, letos pa že v prvem polletju za dobre 104 milijone. V Iskri Commerce upravičeno napovedujejo, da bodo do konca leta dosegli promet v višini 200 milijonov dinarjev.

V dneh, ko obnavljajo to trgovino, pa so v prostorih Marketinga na Poljanski

Ukrepi za boljšo izrabo delovnega časa, materialnih dobrin, strojev in opreme

PRISPEVEK K STABILIZACIJSKEMU PROGRAMU

Izboljševanje odnosa do dela in s tem zaostrovanje delovne discipline ima namen izboljšati rezultate poslovanja in zagotoviti boljšo osnovo za razširitev proizvodnje, poviševanje OD in sredstev za družbeni in osebni standard. Disciplinski ukrepi morajo zajeti vse strukture zaposlenih. Boljše discipline ne dosežemo samo z ukrepi, ampak predvsem z učinkovitim vodenjem delovnega procesa, s stimuliranjem dobrih delavcev in z osebnim zgledom vodij dela.

POJAVI NEDISCIPLINE

Pojavi nediscipline se kažejo v raznih oblikah. Pod nedisciplino ne razumemo samo kršitve delovnih dolžnosti, temveč tudi počasno delo, nezainteresiranost za delo, prepočasno uvajanje v delo ipd. Zakon o združenem delu določa, da mora delavec delati **vestno in marljivo**, teh izrazov pa ni potrebno posebej pojasnjevati.

Hujše kršitve v DO so predvsem naslednje (navedeno po številu primerov): neopravičeni izostanki, vinjenost, neizpolnjevanje delovnih obveznosti, zloraba predpisov, neizpolnitev mesečne kvote ur, opustitev sporočila o izostanku in nemoralno, surovo ali netovariško obnašanje. Skoraj ni prijavi primerov odhodov v bifeje v času, ko ni malice, zavlačevanje malice, debatni krožki ipd. V teh primerih so to kršitve tudi vodij dela, zato prijavi ni.

Iz leta v leto pada izkoriščenost delovnega časa, čeprav je bilo dogovajeno izboljšanje. Če se bo izkoriščenost slabšala, bomo leta 2000 v Kibernetiki delali samo še 65 odstotkov od celotnega fonda delovnega časa.

PREDLAGANI UKREPI

Za izboljšanje discipline smo odgovorni vsi, zato je treba odnos do dela obravnavati kot element dela.

Predvsem bo potrebno izvesti naslednje ukrepe:

1. V temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih napraviti pregled kršitev delovnih dolžnosti in analizo disciplinskih ukrepov ter pripraviti predloge za izboljšanje z vidika sankcioniranja in preventivnega delovanja.
2. Izdelati analizo izrabe delovnega časa po metodi trenutnega opazovanja ter evidencah dela oz. poročilih o opravljenem delu, ki so uvedena.
3. Ugotoviti identiteto delavcev, ki predčasno odhajajo z dela, prepozno prihajajo na delo, posedajo izven odmorov po tovarni ter postajajo pred vhodi, v skladiščih ipd.
4. Dosledno izvajati evidenco delovnega časa in jo uvesti tudi za delavce, kjer še ni uvedena (šoferji in drugi).
5. Uveljavljati odškodnino za neuporabo strojev za čas, ko delavec ne dela pa bi še moral delati (npr. predčasno prenehanje dela).
6. Napraviti analizo neopravljenih ur z nadomestilom SIS in nadomestilom TOZD. Rezultate obravnavati na komisijah za družbeni standard TOZD. Poostri je treba nadzor nad delavci, ki v času bolniškega staleža opravljajo delo oz. ravnaajo, tako da bi se jim stanje hitreje izboljšalo.
7. Zaostri je treba odnos do materiala in materialnega poslovanja — od nabave, skladiščenja do proizvodnje. Ukrepati je potrebno v primerih manjka.
8. Zaostri odgovornost za stroje in delovne priprave. V primerih večjih okvar strojev (ali če bi do okvar lahko prišlo) naj se uvede disciplinski postopek. Posebno pozornost je treba posvetiti lomu orodij in požarni varnosti.
9. Povečati je treba odgovornost pri delu izven materialne proizvodnje, kjer je nadzor težji, škode pa so zaradi nevestnega dela lahko velike.
10. Izboljšati in poenostaviti je treba sistem administrativnega poslovanja in komuniciranja. Zagotoviti opravljanje dela v rokih. Povečati pozornost pravilnemu delu z dokumentacijo.

Predloženi ukrepi bodo obravnavani na sejah samoupravnih organov in delovnih sestankih.

Preverjanje načrtov v praksi

Ob zavijanju siren se je v soboto, ob osmih zjutraj začel množični zaključni del akcije »GOLOVEC '83«, na katero smo se v Ljubljani pripravljali že od začetka letošnjega leta. V akciji so poleg mnogih delovnih, oz. temeljnih organizacij sodelovali tudi delavci iz delovne organizacije Avtomatika.

Na Stegenskem kompleksu, kjer se nahaja poslovna stavba Centra sistemov za avtomatizacijo so delavci ob danem znaku mirno in hitro izpraznili desetnadstropno poslopje in se zbrali na skupnem zbirnem mestu.

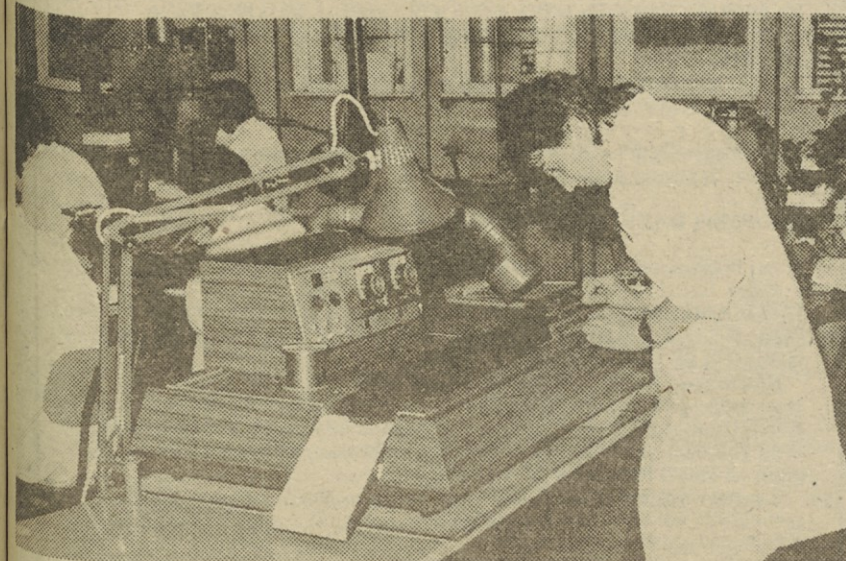

V TOZD Avtomatske in varilne naprave in TOZD Orodja so pripravili skupno akcijo, v katero so poleg izpraznitve obeh tovarniških poslopij vključili še reševanje ponesrečenih, nudenje prve pomoči, gašenje sekundarnih požarov, ki so nastali ob potresu in akcijo odstranjevanja ruševin.

Po končani vaji je bilo s strani komiteja ugotovljeno, da so delavci pravočasno zapustili prostore obeh TOZD, da je potekalo zbiranje na zbornih mestih brez panike, da so bili zasilni izhodi aktivirani in da so dobro poskrbeli tudi za zavarovanje objekta.

Čeprav TOZD Naprave za energitiko in TOZD Sestavni del, ki so locirani na Savski c. niso bili neposredno vključeni v akcijo »Nič nas ne sme presenetiti«, so izdali skupno številko biltena, v kateri so podrobneje seznanili delavce z vlogo, pomenom in cilji družbene samozaščite, uvodnik pa namenili akciji NNNP 83.

Š.D.

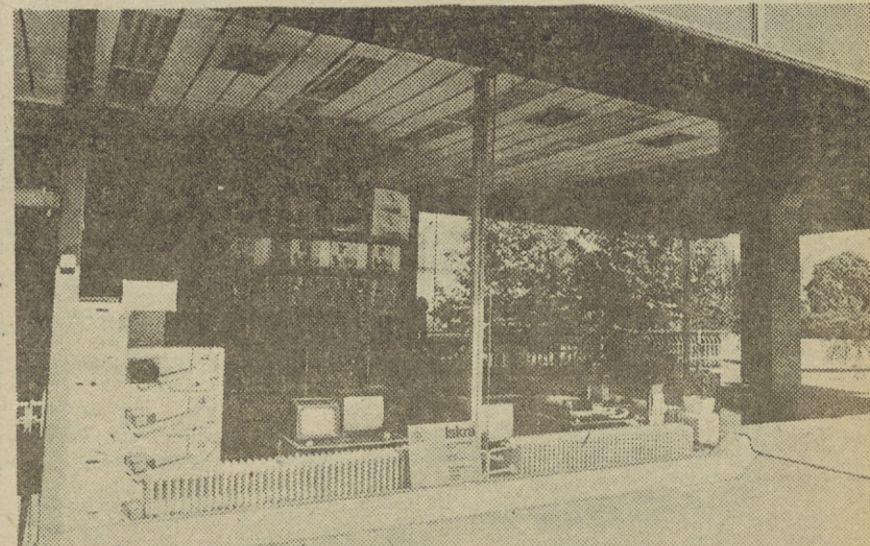
Iz TOZD Hipot: ob peči za spajkanje hibridnih vezij izmenično delata Majda Vučko in Marija Župan.

Na letošnjem sejmu v Birminghamu.

cesti, v njihovem razstavnem delu, odprli začasno prodajalno. Proti pričakovanju, saj kupci te lokacije ne poznajo, imajo v njej kar dober promet. Zato v

Iskri Commerce že razmišljajo, da bi nova trgovina tam ostala tudi potem, ko bo prodajalna na Titovi obnovljena. LD

Začasna ali nova trgovina.

V razvojni službi mora biti delo skupinsko, povezovati pa mora tudi vse sektorje v tovarni

V zaostrenih gospodarskih razmerah bolj kot kdajkoli prej prihaja do izraza in pomena uspeh (ali neuspeh) dobrega razvojnega dela, dobrih razvojnih služb v tovarnah. Toliko bolj tam, kjer proizvodni program ni ozko omejen na nekaj standardnih izdelkov, pa vsak nov izdelek zahteva veliko razvojnega dela. Značilen primer je prav gotovo sežanska temeljna organizacija, kjer so novi izdelki — bodisi s področja transformatorske dejavnosti, ojačevalnih naprav, radijske proizvodnje ali inženiringa — vsakdanja stvar. Pogovor z vodjem razvojnega sektorja v tej temeljni organizaciji je bil zato res zanimiv, saj ZRINKO LEVAR, ki je to dolžnost prevzel pred nedavnim, velja za odkritosrčnega in kritičnega sogovornika.

Vodilo razvojnega dela je programska orientacija temeljne organizacije. Pa je ta, s plani začetna usmeritev, res zadostno vodilo za delo razvoja ali pa se — kot je pogosto slišati v razvojnih sektorjih — razvojne naloge določajo tudi mimo planov, ne dovolj definirano in celo brez upoštevanja realnih razvojnih kapacitet?

Programska usmeritev naše temeljne organizacije izhaja iz že obstoječih proizvodnih programov tozda. To so v glavnem področja transformatorske dejavnosti, ojačevalnih naprav, radijske proizvodnje, sem pa so vključene tudi različne profesionalne naprave — radijske in TV studijske in konferenčne aparature — pa proizvodnja zvočnih elementov, tiskanih enot in gramofonov.

Temu ustrezno je organizirana tudi razvojna služba, ki je sestavljena iz šestih oddelkov, v osnovi pa gre za mehaniški, elektriški razvoj in za pripravo ustrezne dokumentacije. Tako zasnovana razvojna služba seveda narekuje ustrezen način vodenja, in kar sam po sebi se ponuja princip kolektivnega upravljanja. Tega smo tudi uveljavili; enkrat tedensko se vodje vseh oddelkov sestanejo, pregledajo in ocenijo se naloge, plan dela, itd. Razume pa se tudi, da je treba pri delu upoštevati okolje — vključiti vse tovarniške sektorje in prizadevanja ustrezno povezovali.

Z ustrezno organizacijo pa seveda še malo ni vse opravljeno! V tem trenutku ugotavljamo, da nam glede na planske zahteve manjka kar 40% izvajalcev, edino pri transformatorski dejavnosti imamo izvajalcev dovolj. Močno nam primanjkuje tudi instrumentarija, aparate moramo predstavljati z mize na

Zrinko Levar — vodja razvoja v sežanski Iskri.

mizo in zopet ugotavljamo, da smo zadostno opremljeni le za radijsko dejavnost. Posebno poglavje pa je načrtovanje našega dela, saj smo ugotavljali, da nam ni uspelo sestavljati natančnih planov.

Da bi to popravili, smo se odločili, da vsak razvojniški prične voditi evidenco svojega dela. To nam bo slednjič omogočilo pripravljati eksaktne plane in, kolikor bo to mogoče, še bolj izkoristiti obstoječe kapacitete.

Tudi to pa ne bo odpravilo temeljne ovire, ki je opredeljena že v vprašanju. Razvojno delo naj bi zgolj izvrševalo razvojne naloge, ki bi jih morali definirati drugje. To nas je močno pestilo, zato smo se odločili, da ustanovimo posebno komisijo, ki naj bi opredeljevala naloge razvojne službe in naše delo tudi

strokovno vodila Komisija smo pomenovali po cilju njenega dela — »komisija za nove izdelke« — in ji določili naloge: — ocenjevanje idej za nove izdelke, določevanje osnovnih tehnično komercialnih zahtev, rokovno in stroškovno zasledovanje realizacije posameznih nalog do začetka redne proizvodnje, določevanje nosilcev aktivnosti, ocenjevanje posameznih opravljanih aktivnosti, odločanje o nadaljevanju aktivnosti s kompetenco, da lahko zaustavi plan razvoja izdelkov v katerikoli aktivnosti, slednjič pa naj bi komisija tudi v celoti določala plan razvojnih nalog. Člani komisije, ki deluje že tri leta, so sodelavci iz temeljne organizacije, na seje pa so po pravilu vabljeni tudi direktor področja za program in razvoj DO, direktor prodajnega tozda DO in po potrebi še kdo.

Z uvedbo te komisije ima razvojna služba delo precej olajšano in strokovno usmerjeno?

Žal smo načrtovali boljše rezultate, kot jih beležimo v praksi. Komisija namreč kljub triletnemu obstoju še ni zavlela tako, kot bi lahko, zato rezultate šele pričakujemo. To pa seveda pomeni, da imamo z definiranjem in planiranjem razvojnih nalog še naprej težave, ki nam zavirajo uspešnost. Tako dobivamo naloge še vedno mimo planov, sproti, kar nam začetne cilje marsikdaj tudi oddaljuje. Samo v prvih šestih mesecih letošnjega leta smo zaključili 33 razvojnih nalog, čeprav smo jih imeli v planu samo 22.

Ob hudem pomanjkanju materialne opreme, kadrov in ob otepanju s tako banalnimi problemi kot je npr., neuspešno prizadevanje za nakup fotokopirne stroja, pa se neupravičena zapostavljenost razvojne službe seveda še lepše odraža.

Veliko težav in zadržkov pri nabavljanju opreme z zunanje trga in nič manj z domačega, v sedanjih časih človek se nekako razume — čeprav bi morala biti prav razvojna oprema med izjemami. Zakaj pa vam primanjkuje ljudi?

Da ne sledimo zahtevam, ki smo jih opredelili v srednjeročnem razvojnem planu, je žal jasno. Vsakodnevna praksa pa je, da nas zapuščajo ljudje, ker so pač potrebni na ključnih mestih v proizvodnji. Seveda je osnovna zahteva, da se proizvodnja vrsti, vendar največkrat poravnava račune prav z jemanjem ljudi iz razvoja. Na nove ljudi skoraj ne moremo računati, z izjemo naših študentov. Že danes pa imamo, npr. v elektriškem razvoju zgolj mlade strokovnjake, ki si izkušnje šele nabirajo. Nič bolje pa ne bo s študenti, ko bodo prišli v tovarno.

Samo po sebi se ponuja vprašanje o sodelovanju s temeljno organizacijo Raziskovalni inštitut široke potrošnje iz Ljubljane. Kje so »stične točke«?

Predvsem na področjih, kjer mi nismo opremljeni niti kadrovske niti materialno, npr., pri digitalni tehniki. Seveda pa je naša osnovna zahteva, da mora tovarna imeti tolikšne razvojne kapacitete, da obvladuje proizvodnjo. Prav zato pošiljamo v Ljubljano, na Inštitut naše sodelavce, da pri opravljanju nalog, ki jih naročimo, sodelujejo in si nabirajo znanje in izkušnje.

Tudi v Sežani je sprejeta zahteva po programski preorientaciji v smer profesionalizacije. To je seveda dolgotrajen in marsikdaj tudi boleč postopek. Kakšno vlogo bo imela pri tem razvojna služba?

Pri nas bo vse večji delež v proizvodnji zajemala proizvodnja ojačevalnih in profesionalnih naprav, ki jim bomo vse bolj dvigovali kakovostno raven. To bo seveda zahtevalo korenite spremembe v tovarni, kjer so bile vse doslej v navadi predvsem velike serije pri proizvodnji radijskih naprav, zdaj pa bo treba postavljati v ospredje majhne serije in tudi naprave po naročilu. Smer nakazuje tudi akcija, ki smo jo sprejeli, da bi izboljšali gospodarski položaj, da naj bi po potrebi na delo v proizvodnjo prišli tudi režijski delavci.

Mi smo se odločili, da izdelamo nekaj komentatorskih naprav, našega najzahtevnejšega izdelka. Izdelali smo že dve, do konca leta pa naj bi sestavili še nadaljnih osem. Gre za izdelke z veliko vložene znanja in je proizvodnja tudi temu primerno zahtevna. Proizvodnja v bodočnosti bo temeljila domala izključno na integriranih delovnih mestih.

Spremeniti pa bomo morali tudi način pripravljanih dokumentacije. Ta je še vedno tak, kot je bil v obdobju, ko so tekle serije po 60.000 kosov radijskih sprejemnikov. Spremembam, ki jih prinašajo bistveno manjše serije in večje število izvajalcev, bodo morala slediti tudi različna tehnična navodila in celoten sistem dokumentiranja nasploh. Vse skupaj bo predvsem treba močno poenostaviti, nekaj dela, npr., kalkulacije, pa prenesti tudi na druge oddelke.

O usodi radijske proizvodnje se krešje mnenja ekonomistov in razvojni-

kov. Kakšno je vaše osebno mnenje o tem, za ta kolektiv tako občutljivo, vprašanju?

Razvoja radijskih aparatov nikakor nismo opustili, vendar je prav razvoj na visokofrekvenčnem področju zelo zahteven in terja ne le obilo teoretičnega znanja temveč tudi ogromno izkušenj, prakse.

V glavnem pa razvojni kader, ki obvlada naloge z radijskega področja brez težav obvladuje tudi razvoj ojačevalnih

naprav. Vseskozi pa imam pred očmi neizpodbitno dejstvo, da ima tovarna za seboj četrstoletno tradicijo pri radijskih aparatih, ogromno opreme znanja, izkušnje in ne zadnje tudi trg, kar bi bilo zelo škoda zavreči. Zaradi trenutne neakumulativnosti tovrstne proizvodnje najbrž ne bi smeli vreči puške v koruzo, saj bo z nadaljnjim razvojem gotovo možna tudi proizvodnja, ki bo znašala dobiček.

Stane Fleischman

Združitev KOP Kranj z DO ERO

Na pobudo Občinskega sveta zveze sindikatov Kranj, izhajajoč iz ustavnih načel o samoupravni organiziranosti združenega dela in uresničujoč določila zakona o združenem delu je bila na strokovnem kolegiju Iskre DO ERO in na seji DS Kovinskega podjetja Kranj v začetku maja imenovana skupna komisija za združitev obeh delovnih organizacij. Imenovana komisija naj bi proučila interese obeh DO, upoštevala tudi interese družbenopolitičnih skupnosti. Do konca septembra naj bi pripravila elaborat o možnostih združitve obeh delovnih organizacij tako, da bi se s tem v zvezi v oktobru lahko njuni delavci na referendumu izrekli za združitev. Po referendumu v DO ERO in DO KOP Kranj naj bi skupno poslovanje steklo s 1. januarjem 1984. O predvideni združitvi bomo še pisali, današnje prvo informacijo pa dopolnjujemo z zaključki skupne komisije za združitev DO ERO in DO KOP Kranj.

ZAKLJUČEK

Pri oblikovanju mnenja o utemeljenosti združitve delovnih organizacij Iskra DO ERO in Kovinsko podjetje Kranj. Komisija izhaja iz prepričanja, da je združitev obeh DO utemeljena, kar sledi iz naslednjega:

— Gospodarska kriza je zaradi omejevanja investicijskih vlaganj najbolj prizadela gradbeništvo in tiste DO, ki izvajajo dela za potrebe gradbeništva, med katere sdada tudi DO Kovinsko podjetje Kranj. Gradbena podjetja gospodarske težave v veliki meri prenašajo na izvajalca del v podskupini tako so takšne DO kot je KOP še v večjih težavah.

— Pomanjkanje dela doma in nizke cene zaradi vse večje konkurence, vplivajo na relativno zmanjševanje dohodka in s tem tudi na rentabilnost ter ekonomičnost poslovanja.

— Današnji položaj in trendi, ki jih je čutili in na podlagi katerih je mogoče oceniti položaj v neposredni prihodnosti opozarjajo, da mora DO KOP spremeniti proizvodni program ali se preusmeriti v izvoz, kar pa je zelo težko in zahteva veliko časa in denarnih sredstev, ki pa jih KOP nima.

— Novi proizvodni program mora biti perspektiven, dohodkovno donosnejši in tudi izvozno usmerjen.

— Iskra DO ERO ima perspektiven proizvodni program tako v tržnem kot v razvojnem pogledu, nima pa dovolj prostora in kadrov za nadaljnji razvoj kar pa bi pridobila z združitvijo s KOP

— Iskra nudi Kovinskemu podjetju možnosti proizvodnje preusmeritve in s tem tudi zaposlenim socialno varnost in boljši materialni položaj za daljša obdobja, kar pa je bistvenega pomena za vsakega delavca.

— Nadalje Iskra DO ERO pri zaposlovanju zagotavlja prioriteto zaposlovanja zakoncev in otrok staršev, ki so zaposleni v Iskri. Te možnosti pa ob zapiranju škarij zaposlovanja in ob vse večjem številu nezaposlenih kadrov ne bi smel nihče prezreti.

— Vsem delavcem DO KOP se zagotavlja, da bodo še nadalje opravljali dela in naloge, ki ustrezajo njihovi strokovni izobrazbi oz. dela in naloge za katera so se z delom usposobili, da jih opravljajo.

— Obe DO, bosta z združitvijo osnovali ekonomsko močnejšo celoto in v njenem okvirju lažje zagotavljali hitrejši nadaljnji razvoj, večji dohodek in v tej odvisnosti večje OD ter boljše osnovo za razširjanje materialne osnove dela.

— Delavci obeh delovnih organizacij še imajo zmožnost, da izkoristijo priliko in si z združitvijo zagotovijo lepšo, predvsem pa socialno in materialno varnejšo bodočnost, kar je tudi v interesu širše družbene skupnosti.

— Z našimi dokumenti načrtovana programska preusmeritev DO KOP je v skladu s smernicami razvoja gospodarstva v občini Kranj. V teh dokumentih imajo programi Iskre v sestavski podpori in prioriteto.

Komisija za pripravo mnenja v celoti podpira koncept o združitvi Iskre DO ERO in Kovinskega podjetja Kranj v obliki, ki je predlagana, to je, da bodo delavci Iskre in KOP skupno enakopravno opravljali delo na področju razvoja in izdelave električnega orodja v okviru Iskre, DO ERO, v bližnji prihodnosti pa na lokaciji Kovinskega podjetja Kranj.

Komisija je prepričana, da je predloženi prikaz možnosti proizvodne preusmeritve KOP-a zadostna osnova za odločitev, da so vodene akcije o združitvi racionalne ter družbeno koristne za obe DO, za našo občino kakor tudi za širšo družbenopolitično skupnost. Takoj po uspešnem izvedenem referendumu se bo pristopilo k izdelavi detajlnih elaboratov preselitve, projekta adaptacije in nadaljnje izgradnje na lokaciji KOP-a.

Prepričani smo, da bo naša skupna samoupravna opredelitev pozitivna in bomo skupaj pristopili k realizaciji plana za leto 1984 v korist razvoja naše samoupravne družbe, kakor tudi socialne varnosti in osebnega zadovoljstva vsega 740-članskega kolektiva.

SOZD ISKRA Izobraževalni center

razpisuje

posebno obliko pospešenega izobraževanja za izpopolnjevanje strokovne izobrazbe po programu

II. razvojno-raziskovalne šole v Iskri

v času od 7. 11. — 25. 11. 1983

in od 5. 12. — 9. 12. 1983

Pospešeno strokovno izpopolnjevanje je namenjeno vodjem razvojno raziskovalnih enot v Iskri in delavcem, ki jih Iskra namenja za vodenje projektnih skupin. VSEBINA:

Program je sestavljen iz izbranih splošnih in posebnih tem, ki celovito pokrivajo naslednja tematska področja:

1. vodenje inovacijskih procesov
2. informatika v razvojno-raziskovalnem procesu in komuniciranje
3. uporaba mikroelektronike in mikroprocesorske tehnike v izdelkih Iskre
4. uporaba sodobnih računalniških metod, kot pomoč pri razvojno-raziskovalnem delu

Nova posebna in interdisciplinarna znanja, ki jih terja razvojno-raziskovalno delo Iskre so močno naravnana na aktualna vprašanja novih zahtev sodobnega razvojno-raziskovalnega dela s končnim poudarkom na Iskrini problematiki.

ORGANIZACIJA:

Skupne oblike andragskega dela bodo organizirane celodnevno 5 dni v tednu. Kandidate opozarjamo, da si prilagodijo obveznosti v zasebnem življenju na nadpovprečno obremenitev časa šolanja. Obiskovanje šole bo redna delovna obveznost. Udeleženci, ki bodo vse obveznosti iz programa uspešno opravili bodo prejeli spričevalo o uspešno končanem šolanju in bodo imeli prednost pri razporejanju na odgovornejša dela in naloge v razvojno-raziskovalni dejavnosti Iskre.

NOSILCI PROGRAMA:

SOZD Iskra, Področje za raziskovalno dejavnost, Ljubljana, Fakulteta za elektrotehniko, Ljubljana

VODJA PROGRAMA:

Radovan VRABL, dipl. ing.

CENA PROGRAMA:

V ceno 54.000 din so vključeni penzijski stroški in kotizacija. Za navedeno ceno bodo TOZD prejele račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci v svojih TOZD oz. DSSS.

ČAS IN KRAJ:

S programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli 7. 11. 1983 ob 8. v hotelu Transturist, Škofja Loka in bo trajal do 25. 11. 1983. Ponovno se bo začel 5. 12. 1983 ob 8. Zaključek seminarja bo 9. 12. 1983 ob 14.

V času od 26. 11. do 4. 12. 1983 bodo udeleženci izdelali seminarsko nalogo.

PRIJAVE:

Izpolnjene prijavnice naj TOZD oziroma DSSS pošljejo najkasneje do 20. 10. 1983 na naslov SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3 — XI. v roke Sonji Vrhovec.

Podrobnejše informacije o organizaciji, izvedbi in vsebini programa lahko dobite pri Radovanu Vrblu na tel. št.: 061/574-752, vodji programa, ali v Izobraževalnem centru Iskra na tel. št.: 061/222-212.

Članom foto-kino kluba »Janez Puhar«

Letočno jesen, 14. in 15. oktobra 1983, je naš klub organizator največje jugoslovanske fotografske manifestacije

DNEVI JUGOSLOVANSKE FOTOGRAFIJE 1983

V tem času bodo odprte naslednje razstave:

10. KUP JUGOSLOVANSKE FOTOGRAFIJE — MESTNA HIŠA
9. JUGOSLOVANSKA MLADINSKA RAZSTAVA FOTOGRAFIJE, AVLA OBČINE
7. JUGOSLOVANSKA RAZSTAVA BARVNEGA DIAPOZITIVA, AVLA OBČINE

Poleg navedenih razstav bomo v galeriji NOVA (Delavski dom) v Centru za likovno in estetsko vzgojo postavili

KLUBSKO RAZSTAVO FOTOGRAFIJ,

ki naj bi prikazala naše najnovejše stvaritve v črno-beli tehniki.

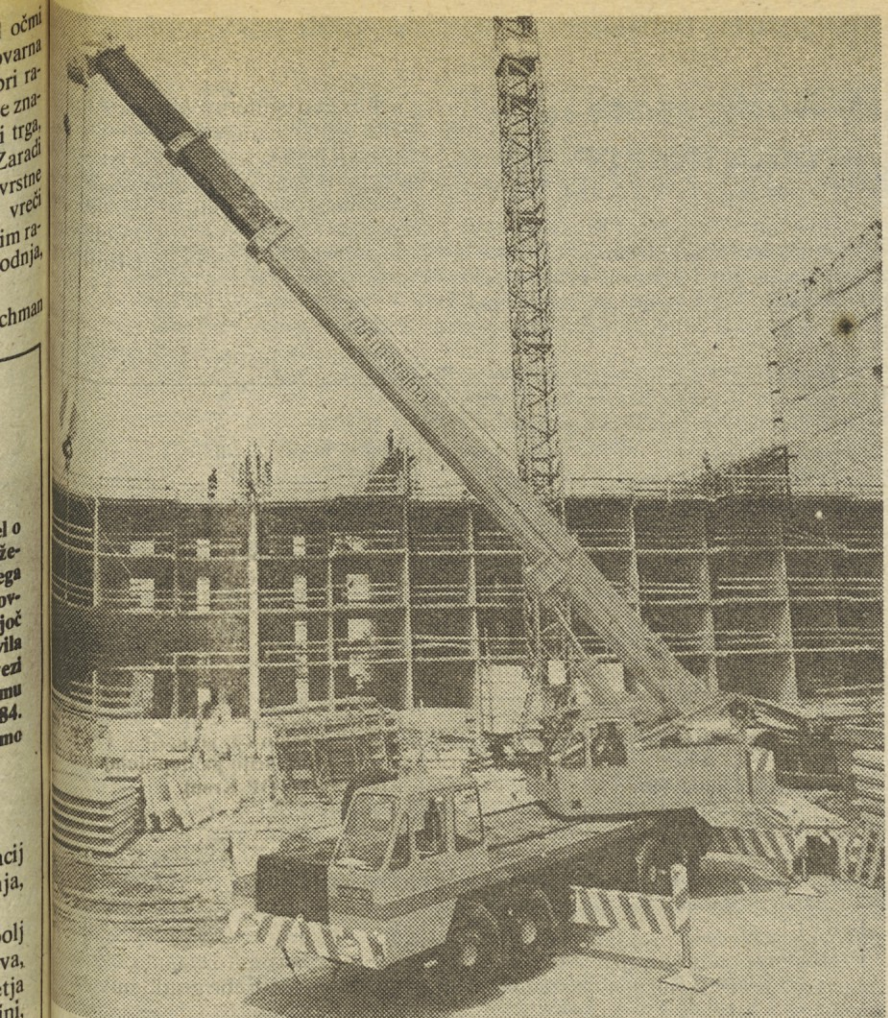
POZIVAMO VSE ČLANE, DA SE S SVOJIMI NAJNOVEJŠIMI FOTOGRAFIJAMI UDELEŽIJO KLUBSKE RAZSTAVE, KATERO BOMO PRIKAZALI GOSTOM IZ VSE DRŽAVE.

Rok za dostavo fotografij formata 18x24 cm, ki bodo lepljene na podlago 30x40 cm je do torka, 4. oktobra 1983, ko se bomo dogovorili tudi o postavitvi razstave. Posebna ekipa članov bo predhodno vsak terek do tega datuma pregledovala razstavni material in ga izbirala za razstavo. Zaželeno bi bilo, da bi vsak član predstavil kolekcijo 4 fotografij ali vsaj 2 fotografiji.

Z razstavo bi radi dokazali, da imamo precej aktivnih članov, ki jim fotografiranje pomeni več, kot zapravljanje prostega časa. Fotografija je naš kulturni dosežek in dopolnilo življenjskemu vsakdanu.

Material — filme in papir, bomo sodelavcem — razstavljalcem povrnili!

PRIČAKUJEMO ČIMVEČJO UDELEŽBO NA RAZSTAVI!

Iskrina varnostna elektronska naprava na avtomobilskih žerjavih

Težave z zagotavljanjem deviz rojevajo prožnejše iskanje domačih proizvajalcev različnih proizvodov oz. naprav, ki so jih doslej brez dosti premišljanja uvažali. Ena teh je tudi merilnovarnostna elektronska naprava za kontrolo delovanja in za preprečevanje preobremenitev v avtožerjavih. Za potrebe Metalne iz Maribora sta jo razvila Marjan Zalokar in Zdravko Višnjič iz TOZD TEL.

Na pobudo Metalne iz Maribora, ki je želela zmanjšati delež uvoženih delov v svojih avtožerjavih so pred polletnim letom prevzeli v TOZD TEL razvoj in s tem proizvodnjo elektronskega dela zaščitne naprave proti preobremenitvi.

Razvojno nalogo sta v enem letu uspešno zaključila Marjan Zalokar in Zdravko Višnjič, saj je preizkusna naprava že vgrajena v avtožerjav, doseženi rezultati pa so pokazali da povsem ustreza zahtevanim pogojem.

Se nekaj besed o namenu te elek-

tronske naprave. Pri avtožerjavih nastopa nevarnost preobremenitve, ki lahko povzroči prevrnitev, ali okvare. Zaščitna elektronska naprava pa na osnovi podatkov, dobljenih od senzorjev izračunava trenutne obremenitve in pred nastopom kritičnega trenutka zvočno in svetlobno opozori upravljalca žerjava.

Nadaljnji korak v primeru preobremenitve je izklop hidravličnega pogona, oz. ustavitve delovanja dvigala.

Uvožena naprava za takšen namen stane okrog 6000 DM, v Iskrini pa je za

vsega le 300 DM uvoženega materiala. Razlika seveda pomeni prihranek deviznih sredstev, prihranek bi pa za Metalno lahko bil še podvojen, če bi našo elektronsko napravo kompletirali s senzorji kota, dolžine in pritiska. Za slednje še Metalka išče proizvajalca in glede na to, da imamo na razpolago že načrte zanje bi kazalo prevzeti tudi to nalogo.

Glede varnostne elektronske naprave naj povemo še to, da se zanjo zanimajo tudi drugi proizvajalci žerjavov ter, da Metalka dobavlja ves uvoženi material zanje, obstajajo pa tudi izvozne možnosti.

B.Č.

Naši sodelavki Selimi Purić v spomin

Zelo nas je pretresla vest, da je ob obisku pri sorodnikih v Bosni umrla zaradi kapi naša dolgoletna sodelavka Selima Purić, rojena 15. 6. 1933 v Donjem Šumatcu pri Veliki Kladuši.

Kot mnogo njenih rojakov je tudi ona prišla leta 1969 iskat delo v Slovenijo. Najprej je bila sprejeta za določen čas kot čistilka v Iskri Commerce. S 1. 1. 1970 pa je bila sprejeta na delo za nedoločen čas. Že v letu 1975 je dobila pismeno priznanje DS IPS za sodelovanje pri pripravah proslave ob 30-letnici revolucije v Ljubljani. Zivela je sama v Polju do odhoda na letošnji dopust, ko jo je 2. 9. 1983 pokosila neizprosna smrt.

S sodelavkami se je dobro razumela in je bila vedno pripravljena priskočiti na pomoč z dodatnim delom. V poletni sezoni 1980 je s sodelavko, zaradi pomanjkanja kadrov, odšla za mesec dni v naš tedanji počitniški dom na Dugem otoku.

Odslej bodo prostori X. etaže v PPC v popoldanskem času samevali brez naše Selime, čistile jih bodo pridne roke druge sodelavke.

Delavci Iskre Invest servisa

Letošnji izlet upokojencev Avtomatike

V četrtek, dne 22. 9. 1983 so se že zgodaj zjutraj začeli zbirati na Savski c. 3 v prostorih jedilnice naši dolgoletni sodelavci, ki so upokojeni.

Po zajtrku je direktor TOZD Sestavni deli tov. Rudi Pirc pozdravil vse navzoče in jih povabil na ogled proizvodnih prostorov TOZD Naprave in TOZD Sestavni deli. Upokojenci so se razdelili v več grup in si pod vodstvom Marjana Sterleta in Venčeslava Kitaka ogledali proizvodnjo.

Po končanem ogledu smo se z dvema avtobusi odpeljali proti sončni Gorenjski in si v Vrbi ogledali rojstno hišo našega velikega pesnika dr. Franceta Prešerna. Pot smo nadaljevali na Bled, kjer smo se sprehodili ob jezeru. Nekaj se jih je s čolnom odpeljalo na otok. Okrog 13. ure smo odšli v gostišče »Mline«, kjer nas je pričakal veseli harmonikar Andrej Pivk in nas s svojimi domačimi vižami zabaval do poznega popoldneva.

Ob 15. uri smo imeli skupno kosilo, po kosilu se nam je pridružil predsednik poslovnega odbora Marcel Božič in pozdravil vse naše upokojence. Pozdravu sta se pridružil tudi direktor TOZD Sestavni deli tov. Rudi Pirc in naš dolgoletni sodelavec Franc Vršnak, tudi član poslovnega odbora Avtomatike.

V večernih urah smo se veselili dobre volje odpravili nazaj v Ljubljano z željo, da se drugo leto zopet srečamo.

Ida Svetlin

Iz tujega strokovnega tiska

Schubertova »Nedokončana«

Predstojnik nekega podjetja je prejel vstopnici za koncert, na katerem naj bi izvajali Schubertovo »Nedokončano simfonijo.« Ker koncerta ni utegnil obiskati, je vstopnici podaril strokovnjaku za študij dela in načrtovanje v podjetju.

Naslednje jutro je predstojnik vprašal sodelavca, kako mu je bil koncert všeč. Le-ta pa mu je namesto odgovora pomolil pred nos poročilo, v katerem je pisalo:

»Godbeniki — oboisti niso ves čas skoraj nič igrali. Njihov delež bi bilo pametno v prihodnje skrajšati in delo razdeliti na celoten orkester. Dva violinista sta ves čas igrala iste note. To je nepotrebno dvojno delo. Število godbenikov te grupe bi bilo potrebno sploh zmanjšati. Če je že potreben takšen zvočni volumen, bi ga lahko nadomestili z električnimi ojačevalniki. Mnogo dela je povzročilo tudi igranje dvaintridesetnik. To je nepotrebno drobljenje. Vse note bi zlahka zaokrožili. Odveč je tudi, da so rogovi vse pasaže ponavljali za godali. Če bi črtali vse pasaže in upoštevali tudi navedeno, bi koncert trajal namesto dosedanjih 25 minut — samo 4 minute. S tem bi Franz Schubert verjetno uspel dokončati svojo simfonijo še pred smrtjo.«

Menjalnik orodja

Serijska proizvodnja je pridobila nov avtomatiziran stroj, ki v veliki meri skrajšuje proizvodne procese. Gre za menjalnik orodij, oziroma kot ga Američani imenujejo »Tool Changer«. Naprava se nagne pod bat, sprosti pričvrstitev in izvleče orodje. Izrabljeno orodje potisne v že pripravljen prostor, kjer je ležalo novo orodje. Novega potisne na mesto prejšnjega in ga tudi pričvrsti. Menjava posameznega orodja traja komaj štiri minute.

Tridimenzionalne barvne slike

Dvema Američanoma je uspelo odkritje, kako s preprostim trikom napraviti tridimenzionalne barvne posnetke. Gre za kamero, ki ima štiri objektivne v eni vrsti. Na filmu nastanejo štirje posnetki, ki se na oko prav nič ne razlikujejo, vendar sta dva posnetka namenjena desnemu očesu, dva pa levemu. Štirje objektivni snemajo z različnih kotov. Dobljena slika ustreza gledanju desnega in levega očesa. S tem sta iznajditelja posnela način človekovega gledanja. Celotna slika se seveda, kot nam je znano iz fizike, sestavi šele v možganih v enotno, vendar tridimenzionalno sliko.

Novi fotografski aparat s štirimi objektivni, imenovan Nimslo 3 D pa ima tudi šibke strani. Objektivni se ne dajo izmenjati, aparat ni primeren za črno-bele posnetke niti za diapozitive. Povečave so možne samo pri proizvajalcu. Po drugi strani ne predstavljajo posnetki z neskončnimi razdaljami nobene prednosti in so enaki dosedanjim dvodimenzionalnim slikam. 3 D posnetki imajo učinke samo v primerih, če so osrednji motivi v ospredju.

Izboljšani litijevi akumulatorji

Na univerzi Novega Južnega Welsa v Avstraliji so odkrili z uporabo titana z litijem in posebnim elektrolitom novo vrsto akumulatorja, ki ima v primerjavi s svinčnim akumulatorjem vrsto prednosti. Tak novi litij — titanov akumulator »usklaščiči« desetkrat več električne energije in nima omejene dobe trajanja.

Posebna prednost nove konstrukcije je, da akumulator deluje pri običajni zunanji temperaturi. Nova vrsta akumulatorja je posebno primerna za shranjevanje sončne energije.

Učenje — vse življenje

Človek se uči, dokler živi. To prastaro pravilo bo že v nekaj letih postalo obveznost slehernega človeka na zemlji, če ne bo hotel zaostajati za razvojem.

Strokovnjaki ugotavljajo, da smo sedaj v obdobju znanstvene eksplozije in temu primerne napredka. Neke znanstvena institucija v Kaliforniji je zbrala podatke na temelju računalniške obdelave. Človekovo znanje se je v posameznem obdobju razvijalo takole:

od leta 1800 do 1900, torej v sto letih, se je znanje podvojilo. Od leta 1900 do 1950 prav tako. Naprej, od leta 1950 do 1960 torej samo v desetih letih, se je spet podvojilo in vnovič od leta 1960 do 1966. Če upoštevamo nagel razvoj, potem lahko pritrđimo znanstvenikom, da smo v obdobju znanstvene eksplozije. To potrjuje tudi dejstvo, da od celotnega števila znanstvenikov, kar jih je do sedaj živelo na zemlji, še živi 90%.

Pojem znanstvene eksplozije zadeva danes tako zdravnika kot inženirja in nič manj učitelja. Ni strokovnega poklica, ki bi se lahko izognil temu velikanskemu napredku.

Satelit kot rešitelj

Ob tragični sestrelitvi južnokorejskega letala KAL 007 se nihče več ni spomnil na nedavno sklenjen human sporazum, ki so ga sklenile države ZDA, SSSR, Francija in Kanada. Lani so se omenjene države dogovorile, da bodo nesebično sodelovale pri iskanju preživelih ob letalskih in ladijskih nesrečah.

Načrt je dobil ime Cospas-Sarsat in sicer s sovjetsko okrajšavo Cospas in ameriško Sarsat. Lani konec junija so Sovjeti lansirali v orbito satelit Cospas, ki kroži nad zemljo v višini med 1041 in 1004 km. ZDA bodo poslale v orbito podoben satelit, verjetno februarja naslednjega leta.

Sovjetski Cospas je pripomogel odkriti že več letal, ki so strmoglavila na ameriških tleh s tem, da je javil Američanom koordinate pogrešanih letal. Tako so Američani rešili že precej potnikov, med njimi tudi težko ranjene a žal našli tudi mrtve. Letala so namreč opremljena z avtomatičnimi oddajnimi postajami, ki v primerih nesreč emitirajo signale na pomoč.

Zbral, prevedel in priredil Marjan Kralj

DO Avtomatika je podelila štipendije za šolsko leto 1983—84

Od marca 1983, ko je bil objavljen skupen republiški razpis kadrovske štipendij SRS za šolsko leto 83/84, prek meseca maja 1983, ko je bil objavljen razpis štipendij SOZD Iskra, pa do 15. septembra, ko je zadnji rok za podelitev štipendij, se v Službi izobraževanja v okviru Področja za kadrovske zadeve odvija zelo pestro in živahno obdobje. To je obdobje številnih informacij, razlag, svetovanj, usmerjanj, obdobje ko se množica kandidatov, njihovih staršev ali sorodnikov vrsti skozi našo službo.

Razpis 1983/84 obsega 70 štipendij in je v primerjavi s prejšnjim za 0,7% manjši. Po posameznih usmeritvah in

stopnja zahtevnosti šolanja razpis ustreza programski usmeritvi in kadrovskim potrebam DO:

usmeritev	stopnja zahtevnosti	IV	V	VI/1	VII/1	SKUPAJ
kovinarska		17	4	5	1	27
elektrotehniška		5	11	7	11	34
računalniška			1	1	1	3
ekonomska			3		2	5
pravoslovna-matematika					1	1
S K U P A J		22	19	13	16	70

Na razpis štipendij je do 15. 7. 1983 prišlo 354 prošelj, če pa prištejemo še število tistih, ki so prošnje oddali po roku, potem je ta številka znatno višja.

Največ kandidatov smo dobili za profil elektrotehnik-elektronik in to kar 137 vlog. Prošelj za vse razpisane štipendije je bilo kakor vsako leto dovolj veliko, da smo pokrili vse potrebe, razen za profil oblikovalec kovin, kjer bo posebno usklajevanje z izobraževalnim centrom Titovi zavodi Litostroj.

Pri izboru kandidatov za štipendije smo upoštevali naslednje kriterije:

— vsaka podeljena štipendija temelji

na kadrovske potrebe DO;

— socialni in razvojni vidik smo upoštevali tako, da smo omogočili šolanje tistim, ki imajo za to nagnjenja in učne sposobnosti in se brez štipendij ne bi mogli šolati;

— upoštevali smo, da dohodek na družinskega člana v družini prosilca ne presega 85% povprečnega neto osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji;

— pri podelitvi smo še posebej obravnavali vloge učencev in študentov iz vrst naših delavcev.

Janka Lazarevič

Predlog ukrepov za zmanjšanje zalog v Telematiki

Zalogo so zaradi relativno visoke vrednosti in velikega vpliva na uspešnost poslovanja pogosto predmet ekonomskega planiranja, analiziranja in odločanja. Tudi strokovne službe, vodstvo delovne organizacije in osnovne organizacije ZK v DSSS so ukrepom za znižanje zalog v Telematiki v II. polletju že posvetile posebno pozornost. Skrbnejše gospodarjenje s poslovnimi sredstvi, t.j. osnovnimi in obratnimi sredstvi in med temi posebno racionalnejše gospodarjenje z zalogami vseh vrst, je nujnost, ki izvira zlasti iz zaostrenih in omejenih razmer na nabavnem trgu repromateriala in sestavnih delov z uvozom vred, kot tudi iz vedno večjih omejitev pri preskrbi finančnih dinarskih in deviznih sredstev.

Analiza zalog Telematike za I. polletje 1983, ki jo je pripravila služba za plan, analize in statistiko, temelji na računalniških tabelah o zalogah. Iz zapisov o prometu, stanju in gibanju zalog je razvidno, da so skupne zaloge znašale 2 milijarde din v začetku leta in 2,7 milijard din konec I. polletja ali 33 % več. Skupne zaloge so sestavljene iz zalog repromateriala in sestavnih delov, polizdelkov, nedokončane proizvodnje, gotovih izdelkov, dopolnilnega asortimana in rezervnih delov.

Največji delež predstavljajo zaloge repromateriala in sestavnih delov v višini 928 mio din v začetku leta in 1.514 mio din konec I. polletja oziroma 63 % več. Istočasno podatki kažejo, da je od tega za 420 mio din negibajočih zalog repromateriala in sestavnih delov. Ugotovitev je nesporna: zaloge so se preveč povečale in preveč je negibajočih zalog. Zato so tudi koeficienti obračanja zelo nizki, kar je razvidno iz naslednje tabele za I. polletje:

Vrsta zalog	Povprečna	Povprečna	Koeficient
	zaloge	zaloge	obračanja
1. Repromaterial	2.425.810	1.602.833	1,5
2. Polizdelki	871.751	264.072	3,3
3. Gotovi izdelki - domači trg	1.303.844	371.683	3,5
4. Gotovi izdelki - tuji trg	655.343	205.503	3,3
5. Rezervni deli	95.689	40.185	2,4
6. Dopolnilni asortiman	58.376	42.775	1,3
Skupaj	5.410.813	2.527.051	2,1

Gornji podatki kažejo, da zaloga repromaterialov stoji 4 mesece, preden se enkrat obrne oziroma obnovi. Tako dolga vezava zalog je tudi za tako vrsto proizvodnje, t.j. proizvodnjo telefonskih sistemov, odločno predolga.

Vzrokov za previsoko rast zalog in prepočasno obračanje zalog je lahko več:

- spremenjen proizvodni plan zaradi sprememb naročil kupcev, ko se na hitro nabavljajo novi materiali, »planirani« pa ostajajo na zalogi;
- nekompletan asortiman dobav zaradi pomanjkanja na nabavnem trgu povečuje zaloge nedokončane proizvodnje itd.;
- neprimerljivost podatkov zaradi drugačnega vrednotenja, saj se zaradi reorganizacije oziroma delitve tozdogov prejšnje zaloge polizdelkov prikazujejo kot zaloge materiala po višjih internih prodajnih cenah;
- netočnost podatkov v računalniških tabelah zaradi napak pri obdelavi skladiščnih dokumentov itd.;

Na osnovi analize zalog za I. polletje je kolegij Telematike sprejel naslednji predlog ukrepov za znižanje zalog:

1. Negibajoče zaloge

a) V vseh TOZD bodo poskušali do konca leta 1983 odpisati ali razvrednotiti negibajoče zaloge (brez upoštevanja negibajočih zalog iz leta 1983) za 50 %. Vodje služb za plansko pripravo proizvodnje morajo do 20. septembra oziroma do 20. novembra pripraviti predloge za odprodajo in odpis oziroma razvrednotenje zalog v tretjem oziroma četrtem kvartalu.

b) Istočasno mora služba za plan, analize in statistiko v sodelovanju z ra-

čunovodsko službo pripraviti oceno poslovanje po TOZD za tretji kvartal oziroma leto 1983, na podlagi katerih se bodo temeljne organizacije odločile o višini odpisa oziroma razvrednotenja.

c) Vodje PPP bodo v letu 1984 pripravljali kvartalne predloge za sanacijo negibajočih zalog — stalna naloga.

2. Zaloge R—3 se morajo do konca leta znižati za 20 % (vključno z negibajočimi zalogami).

a) Vodje PPP so zadolženi, da pri naročevanju materiala v nabavno službo upoštevajo že zaloge, ki so na skladišču. Zato bodo poskrbeli za mesečne analize pozicij materialov skupine A (na podlagi tabele 2115) za dobavitelje izven Telematike.

b) Za interne dobave morajo vodje PPP zagotoviti, da bodo planerji v PPP pregledali tabelo 2007 ter ugotovili koliko materialov skupine A (na podlagi tabele 2115) za dobavitelje izven Telematike.

c) Služba za plan, analize in statistiko mora v sodelovanju s plansko proizvodno službo, PPP, nabavno službo in finančno službo določiti normative zalog za leto 1984, ki morajo biti sestavni del letnega plana. Pri tem je potrebno postaviti normative za vsako postavko skupine A.

d) Plansko proizvodna služba je pri pripravi letnega plana, kakor tudi pri plana med letom zadolžena za usklajevanje med prodajnimi naročili in proizvodnimi kapacitetami, saj te spremembe odločilno vplivajo na plan nabave in stanje zalog. Organizacijska služba bo konec leta za prihodnje obdobje analizirala postopek usklajevanja sprememb prodajnih naročil, ki povzročajo spremembe proizvodnega plana, le-ta pa spremembe plana nabave in s tem tudi stanja zalog. Z analizo naj ugotovi pomanjkljivosti sedanjega postopka in predpiše ustrezen dogovorjen postopek za vse nivoje odločanja.

e) Nabavna služba mora poskrbeti za asortimansko nabavo, s tem, da mora mesečno izdelovati plane sanacije za nedobavljene materiale iz preteklih mesecev. Skupaj s PPP določa prioriteto dobav z upoštevanjem problematike nedokončane proizvodnje in kompletnosti gotovih izdelkov. Osnovni kriterij je ta, da z enakim vložkom materiala doseženo večjo stopnjo dokončnosti proizvodnje in kompletnosti gotovih izdelkov in s tem zmanjšamo zaloge.

f) Za leto 1984 se mora nabavna služba z dobavitelji dogovoriti za okvirne letne potrebe ter dinamiko nabave vsaj za materiale skupine A s ciljem doseči sukcesivnost dobav v čim večji meri.

g) Zagotoviti je potrebno uposabljanje planerjev, ki poslujejo z materiali in uporabljajo tabele o zalogah. Zato bo služba za izobraževanje v sodelovanju z organizacijsko službo v mesecu septembru pripravila ustrezne izobraževalne seminarje. Do konca meseca novembra pa se mora organizirati tudi izobraževanje vknjiževalk. To je aktivnost, ki se mora občasno (letno) obnavljati.

3. Gotovi izdelki

a) Prodajna služba mora v treh mesecih pripraviti predlog za odprodajo nekurantnih zalog. Istočasno mora tudi poskrbeti, za izdelke, katere ne bo mogla prodati oziroma tiste, ki imajo še določeno vrednost za proizvodnjo vrne nazaj v temeljno organizacijo združenega dela.

b) Prodajna služba in PPP v tozdogovnih stadijih odgovorni, da za vsako novo naročilo gotovih izdelkov upoštevata stanje prostih zalog na skladišču — stalna naloga.

c) Prodajna služba skupaj z Iskra Commerce — Zunanji trg izdelava predlog za znižanje zalog na izvoznih skladiščih do konca meseca novembra.

d) Kot zaloge še vedno prikazujemo izdelke, ki smo jih dali na razne sejme in podobno, pa se od tam niso vrnil.

Zato mora prodajna služba v sodelovanju z PPP do konca novembra pregledati zaloge izdelkov v manipulaciji in pripraviti predloge za plačilo, vrnitev ali odpis. Vodje PPP so odgovorni, da se za izdelke v manipulaciji vodi ustrezna evidenca in, da se fakturiranje, vračanje ali odpisi tekoče izvajajo.

Tozdogovni in omenjene strokovne službe bodo že v septembru izdelale boljše operative plane aktivnosti za zmanjšanje zalog v gornjih okvirih in o tem seznanile tudi samoupravne organe.

Dnevi jugoslovanske fotografije — Kranj '83

Dnevi jugoslovanske fotografije, ki jih vsako leto organizira Foto zveza Jugoslavije, bodo letos 14. in 15. oktobra v Kranju.

Za organizacijo prireditve in srečanj, ki bodo v teh dneh v Kranju, bo poskrbel Foto-kino klub »Janez Puhar« v Kranju. Prireditve bodo pritegnile številne delovne ljudi in občane, predvsem pa številne člane Iskrine foto-kino sekcije. Zato objavljamo celoten program:

Petek, 14. oktobra 1983

9.00 zasedanje predsedstva konference Foto zveze Jugoslavije v hotelu Creina
17.00 otvoritev Pokala jugoslovanske fotografije v Mestni hiši
18.30 otvoritev mladinske razstave v avli skupščine občine
19.00 otvoritev razstave barvnih diapozitivov v avli skupščine občine
21.00 spoznavni večer in razgovori v restavraciji hotela Creina

Sobota, 15. oktobra 1983

9.00 zasedanje konference Foto zveze Jugoslavije v skupščini občine
12.00 slavnostno zasedanje konference FZJ s podelitvijo nagrad, priznanj in naslovov
16.00 predavanja:

- O slovenski fotografiji — prof. Mirko Kambič
- Uporaba teorije komunikacij na foto-grafsko vrsto informacij — Milan Miletin
- Novinarska fotografija v Jugoslaviji — danes — Milanka Šaponja
- Fotokemika

Hkrati bo v Prešernovem muzeju v Kranju odprta razstava fotografij slovenskih avtorjev, v galeriji pa nova razstava fotografij članov kluba. Vabljeni!

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra — Industrije za elektriko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente — Ljubljana
— Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika: Miloš Pavlica, odgovorni urednik: Dušan Željznov, tehnični urednik: Janko Colnar, novinar: Mara Ovseničnik
— Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Kibernetika), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleischman (Široka potrošnja), Kazimir Mohar (Telematika), Marko Rakušek (Avtoelektrika) — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo.
— Naslov: Ljubljana Trg revolucije 3, tel.: 213-213, int.: 34-95 do 34-98 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA-DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

München 8. — 12. 11. 1983

S Kompasom na Productronico '83

Poslovalnica Kompas v Kranju že tretje leto organizira za Iskrine strokovnjake obisk mednarodnega sejma Productronica v Münchnu. Letos je spet pripravila poseben program od 10. do 12. novembra 1983.

Nekaj mest je še na razpolago, prijavite se čimprej na Kompas Kranj, tel. 21-892, 28-472 in 28-473. Cena tridnevnega potovanja z avtobusom je 14.700,00 din, vanjo so vključene hotelske usluge po programu, dve vstopnici za ogled sejma, prevoz in stroški organizacije in vodenja potovanja.

Program potovanja

10. 11. 1983:

Ob 5. uri jutraj odhod iz Kranja izpred hotela Creina. Vožnja z avtobusom skozi ljubljanski predor, mimo Beljaka in Spittala po novi avtomobilski cesti skozi predore pod Katschbergom in Turami ter po avtocesti do Münchna — takoj na sejem Productronica. Celodnevni ogled sejma, večerja in prenočišče.

11. 11.:

Zajtrk, celodnevni ogled razstave Productronica, večerja in prenočišče.

12. 11.:

Zajtrk in še ena možnost za ogled sejma (doplačilo za vstopnico). Ob 15. uri odhoda iz Münchna po isti poti. Prihod v Kranj pred doma ob 22. uri.

SOZD ISKRA Izobraževalni center Ljubljana

razpisuje

strokovno izpopolnjevanje na naslednjih področjih:

Raziskave in razvoj:

1. RAZISKOVALNO RAZVOJNO ŠOLO V ISKRI od 7. 11. — 25. 11. 1983 in od 5. 12. — 9. 12. 1983

in je namenjeno vodjem raziskovalno-razvojnih enot v Iskri in delavcem, ki jih Iskra namenja za vodenje projektnih skupin.

Kakovost:

1. VODENJE KROŽKOV ZA IZBOLJŠANJE PROIZVODNJE od 11. 10. do 13. 10. 1983 in je namenjen vodjem krožkov

2. METROLOGIJA IN PREIZKUŠANJE od 17. 10. do 14. 10. 1983

in je namenjen strokovnim delavcem področij kakovosti in drugih sorodnih področij, ki se ukvarjajo s problematiko metrologije in merjenja

3. LASTNOSTI IN NAČIN PREVERJANJA MATERIALOV od 17. 10. do 21. 10. 1983 in je namenjen delavcem, ki se ukvarjajo s problematiko kvalitete in ki v svojem delu morajo poznati lastnosti in kakovosti različnih materialov.

Mednarodno sodelovanje

1. 5. ZUNANJETRGOVINSKA ŠOLA V ISKRI od 1. 2. do 26. 4. 1984

in je namenjeno delavcem, ki jih Iskra usmerja na odgovornejša dela in naloge na področju mednarodnega poslovanja Iskre.

Organizacije in informatika

1. SISTEMSKA ANALIZA od 17. 10. do 21. 10. 1983

in je namenjena sistemskim analitikom in uporabnikom uslug.

2. STRUKTURNO PROGRAMIRANJE od 24. 10. — 27. 10. 1983

in je namenjen vsem programerjem in projektantom, ki že obvladajo vsaj enega od jezikov COBOL, PASCAL, FORTRAN.

3. BAZE PODATKOV od 7. 11. — 11. 11. 1983

in je namenjeno programerjem in projektantom, ki še ne obvladajo tehnologije baz podatkov, oz. tistim, ki bi si radi izpopolnili znanje s konkretnimi izkušnjami z upravljalnim sistemom baze podatkov TOTAL na računalnikih Iskra DELTA (PDP—11, VAX—11) ter na sistemu CDC—Cyber 72.

Podrobne informacije in prijavnice lahko dobite v Izobraževalnem centru SOZD Iskra, v Ljubljani, Trg revolucije 3, tel. št.: 061—222-212. Navedeni programi so bili razpisani v predhodnih številkah Glasila Iskra.

SOZD ISKRA

Izobraževalni center Ljubljana

razpisuje

strokovno izpopolnjevanje na temo:

LASTNOSTI IN NAČIN PREVERJANJA MATERIALOV

v času od 17. 10. — 21. 10. 1983 v Škofji Loki

Strokovno izpopolnjevanje je namenjeno tehnologom kontrole kakovosti, delavcem v RR dejavnosti in drugim delavcem, ki se ukvarjajo s planiranjem kakovosti in tehnologijo kontrole.

Program seminarja spada v sklop seminarjev za kontrolne tehnologe, ki ga sestavljajo naslednji programi:

- Osnove kakovosti in statistične metode
- Metrologija in preizkušanje
- Lastnosti in način preverjanja materialov
- Izdelovanje kontrolne tehnologije.

VEŠBINA:

Udeleženci seminarja se bodo seznanili z materiali na področju elektroindustrije njihovimi lastnostmi in metodami preizkušanja.

Prikazani bodo tudi razvojni trendi na področju razvoja in uporabe materialov v elektroindustriji s posebnim poudarkom v elektronski industriji.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM:

- vpliv vezi in strukture na lastnosti materialov
- Kovinski materiali — železne kovine, neželezne kovine, magnetni materiali, kontakti, spajkalne zlitine
- nekovinski materiali: keramika in stekla v elektroniki
- polvodniški materiali
- umetne mase: termoplasti, duroplasti, elastomeri
- korozija materialov

ČAS IN KRAJ:

S programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli v ponedeljek, 17. 10. 1983 ob 8. uri v hotelu Transturnist, Škofja Loka. Zaključek seminarja predvidevamo 21. 10. 1983 ob 18. uri.

NOSILEC PROGRAMA:

Iskra Kibernetika, TOZD Razvojno-tehnološki center

VODJA PROGRAMA:

dr. Ciril ZEVNIK, dipl. ing. metalurg

CENA strokovnega izpopolnjevanja:

V ceno 8.500 din so vključeni penzijski stroški in kotizacija. Za navedeno ceno bodo TOZD prejeli račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si urejajo udeleženci v svojih TOZD, oz. DSSS.

PRIJAVE:

Prijavnice pošljite najkasneje do torka, 10. 10. 1983 na naslov: SOZD Iskra, DSSS, Izobraževalni center Sonji Vrhovec, Ljubljana, Trg revolucije 3/XI. Informacije o organizaciji seminarja dobite na tel. št.: 061-222-212, podrobnejše informacije o vsebini seminarja pa pri dr. Cirilu Zevniku, tel.: 064/24-351, int.: 21-32.

Upokojenci Avtomatike pred odhodom na izlet. (k članku na 9. strani spodaj).

Ob sprejetju paketa samoupravnih sporazumov o delitvi po delu

Že leta 1978 smo začeli z oblikovanjem paketa samoupravnih sporazumov o delitvi po delu. Sedaj, ko je ta paket končno pred nami, smo se s prošnjo za razgovor oglašili pri vodji oddelka za delitev po delu v TOZD Biro za industrijski inženiring Stanetu Galjota.

Ali bi nam lahko pojasnili, zakaj je bila pot pri sprejetju samoupravnih sporazumov, ki urejajo področje delitve po delu, v SOZD Iskra tako dolga?

»Z izdelavo osnutkov samoupravnih sporazumov s področja delitve po delu smo v SOZD Iskra pričeli že leta 1978. Ob izdelavi teh osnutkov so delovne skupine v sodelovanju s sodelavci Biroja za industrijski inženiring uporabljale strokovne rešitve iz svojih delovnih organizacij rešitve, ki jih je uporabljala Biro za industrijski inženiring v svojem delu v gospodarskih in negospodarskih OZD v Sloveniji.

Za nekatere elemente osebnega dohodka pa so delovne skupine oblikovale rešitve, ki se v naši praksi še niso uporabljale. Ena takih rešitev je bilo poglavje (predlog) o deležu osebnega dohodka, ki se oblikuje na osnovi minulega dela. Pri oblikovanju te rešitve smo uporabljali zahteve zakona o združenem delu. Po tem predlogu naj bi bil osebni dohodek, ki se oblikuje na osnovi minulega dela, odvisen od uspešnosti nalog OZD in delovne dobe posameznega delavca. Tak način delitve osebnih dohodkov na osnovi minulega dela je bil eden prvih v naši republiki, ki je že upošteval elemente gospodarjenja. Ker je tak pristop prinašal nove poglede na minulo delo v nekaterih sredinah v naši SOZD, ni dobil ustreznih potrditev na referendumih. Zato smo morali pristopiti k usklajevanju tega poglavja v sporazumu.

Kakšna je torej bila pot usklajevanja? Pot usklajevanja v tako veliki sestavljeni organizaciji ni enostavna. Oblikovanje skupnih osnov in meril pri tako različnih pogledih na delitev po delu, kot je v naši OZD, ni enostavno. V času oblikovanja osnutkov še ni bilo zakona o razširjeni reprodukciji in minulem delu, ki bi konkretno urejal to vprašanje. Zato je usklajevanje pripeljalo do ponovne uporabe meril iz stare sindikalne liste.

Kako se ti samoupravni sporazumi uporabljajo po delovnih in temeljnih organizacijah v Iskri?

»Samoupravni sporazumi, ki urejajo vprašanje delitve po delu in rezultatih dela se v delovnih in temeljnih organizacijah SOZD Iskra zelo različno uporabljajo. V nekaterih sredinah so svoje akte dopolnili z zahtevami teh sporazumov in praktične rešitve uporabili pri oblikovanju delitve po delu v praksi. V drugih sredinah pa so samo popravili svoje akte, v praksi pa uporabljajo rešitve, ki so v nasprotju z načini delitve po delu in rezultati dela.

Poleg tega ugotavljamo, da v SOZD Iskra ni zadostnega števila strokovnih delavcev za urejanje področja delitve

po delu. Zato te akcije ne potekajo tako, kot bi morale v skladu z družbenim dogovorom o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo in samoupravnimi sporazumi s področja delitve po delu v SOZD Iskra.

Kaj ste v tem pogledu naredili v vašem biroju?

V skladu s zahtevami teh samoupravnih sporazumov smo v Biroju pripravili določene strokovne rešitve, s pomočjo katerih naj bi uredili in poenotili področje delitve po delu v celotni SOZD. Te rešitve pa se v Iskrinih DO redkokje uporabljajo in dejansko ostajajo v predalih. Uporabljajo pa se predvsem zato ne, ker ni strokovnih delavcev, ki bi te rešitve uvajali v svoje delovne sredine. Če bomo to področje želeli urediti, bomo morali upoštevati sklepe druge konference Zveze sindikatov Slovenije, v katerih so navedli, da je potrebno v delovnih organizacijah, ki imajo tisoč zaposlenih, imeti delavca, ki se bo strokovno ukvarjal z vprašanji delitve po delu. To pomeni, da bi v SOZD Iskra ob takem številu zaposlenih morali imeti približno 30 strokovnjakov, s pomočjo katerih bi to vprašanje v nekaj letih lahko kvalitetno obdelali.

Kaj pa je dejansko narejenega na tem področju?

Družbeni dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo določa, da bo vprašanje delitve po delu konkretnije obdelano v 16 strokovnih podlagah.

V začetku leta 1983 je bilo izdelanih 5 strokovnih podlag, za katere pa ugotavljamo, da se ne uporabljajo, poleg tega pa ugotavljamo, da v nekaterih sredinah sploh ne vedo, da te strokovne podlage obstajajo.

V tem prvem paketu so bile izdelane naslednje strokovne podlage:

1. Skupna metodološka izhodišča za oblikovanje razvida del in nalog
2. Skupna metodološka izhodišča za ugotavljanje zahtevnosti del in nalog
3. Osnove in merila za ugotavljanje zahtevnosti in uspešnosti dela delavcev, ki opravljajo dela in naloge poslovnih organov v gospodarstvu
4. Izhodišča za oblikovanje višine izplačil iz sredstev skupne porabe v OZD
5. Izhodišča za sestavo obroka hrane med delom.

V drugem paketu strokovnih podlag pa bodo izdelane naslednje:

1. Skupna metodološka izhodišča o delitvi OD na podlagi minulega dela za delavce v gospodarstvu
2. Družbeni katalog del in nalog
3. Skupna izhodišča za delitev čistega dohodka

4. Skupna metodološka izhodišča za ugotavljanje uspešnosti dela delavcev za tipična dela v gospodarstvu

V času izdelave strokovnih podlag je bilo ugotovljeno, da ne bo potrebno izdelati vseh 16 strokovnih podlag, kot to zahteva družbeni dogovor, temveč bo področje delitve po delu urejeno z manjšim številom strokovnih podlag.

Drugi paket strokovnih podlag je pripravljen za razpravo na Svetu za vprašanja delitve dohodka in delitve OD pri Republiškem svetu Zveze sindikatov. Ta organ se bo opredelil do vsebine posamezne strokovne podlage, po potrebi zahteval še določene spremembe in nato bodo te strokovne podlage šle po isti poti do izdaje, kot prvi paket.

Katere naloge nas torej v Iskri še čakajo?

V SOZD Iskra bo potrebno v nadaljnjem urejanju tega področja opraviti še precej aktivnosti in sicer:

1. Izbira primerne števila strokovnih delavcev, ki bodo delali na področju oblikovanja sistemov za delitev po delu SOZD Iskra.

2. Izobraževanje teh strokovnih delavcev (gre predvsem za funkcionalno izobraževanje) s poudarkom na uporabi strokovnih podlag in samoupravnih sporazumov s področja delitve po delu v SOZD Iskra

3. dogovoriti se o rešitvah za urejanje posameznih vprašanj s področja delitve po delu, ki jih je pripravil Biro za industrijski inženiring

4. praktično urejanje delitve po delu v vseh organizacijah združenega dela v Iskri, ki tega vprašanja še nimajo urejenega v skladu s samoupravnimi sporazumi ali strokovnimi podlagami.

V naši javnosti se včasih s posebnim tonom govori o visokih OD. Kaj menite o tem vi?

Ugotavljamo, da se v naši družbi skoraj sramujemo visokih osebnih dohodkov, menim pa, da visoki OD ne bi smeli kritizirati, če so ti doseženi v skladu z družbenimi normami in v skladu s samoupravnimi sporazumi v konkretnih OZD.

Vendar pozornosti niso deležni le visoki, temveč tudi nizki OD?

V zvezi sindikatov Jugoslavije je v sedanjih gospodarski situaciji prišlo do ideje, da bi se uvedle t.im. socialne kartice.

Predlagatelji tega načina bi morali biti na jasnem, da na tak način rešujejo posledice stanja, kakršno je danes v našem gospodarstvu. Predvsem bi morali usmeriti aktivnosti v tej smeri, da bi odpravili vzroke, ki so pripeljali do tega, da delavec ob normalnem delu ne dobi tako visokega osebnega dohodka, ki bi mu zagotavljal kolikor toliko normalno življenje.

Ob uporabi takih načinov oblikovanja osebnih dohodkov se lahko vprašamo tudi to, kje so elementi delitve po delu in rezultatih dela.

V delovnih organizacijah, v katerih bi uporabljali tak način razporejanja mase osebnih dohodkov, bi naprej morali ugotoviti elemente, ki s svojo produktivnostjo in rezultati dela omogočajo delavcem normalni osebni dohodek in zakaj ne. Če pa bi uporabili tak način delitve mase osebnih dohodkov, bi se takoj pojavilo vprašanje, od kod in kako vzeti sredstva za pokrivanje teh razlik.

S takim razporejanjem mase za osebne dohodke bomo dosegli to, da bomo imeli vsi poprčen nizek osebni dohodek, ki ne bo stimuliral delavca za boljše in kvalitetnejše delo.

MAK

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj prsrčno zahvaljujem vsem sodelavcem za prelepo darilo, kakor tudi za vse dobre želje in spodbudne besede. Vesela sem, da sem bila med vami, da sem bila delavka Iskre.

Tudi v bodoče se dobro imejte, želim vsem še mnogo uspehov in še enkrat hvala!

Angelca Mravljja
Tovarna števcev - GPP

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

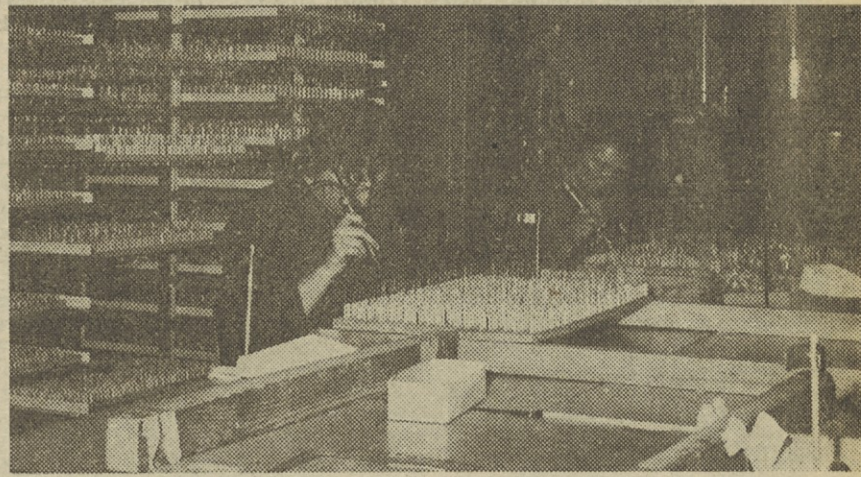
ANTONA ČERNETA

se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem TOZD Števec - linija napetostnih tuljav za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in denarno pomoč. Vsem iskrena hvala!

Gabrijela Logar.

Rezultati sedemmesečnega poslovanja

V DU Kondenzatorji so v mesecu juliju letos proizvedli za 62.916.225 dinarjev blaga, kar predstavlja 105,5% izpolnitve mesečnega plana proizvodnje. Plan so presegle zato, ker so v nekaterih TOZD delali tudi med kolektivnim dopustom. Tako so v celotnem obdobju januar-junij proizvedli za slabih 631 milijonov dinarjev blaga, oz. 50% so izpolnili letni plan proizvodnje.

Motiv iz TOZD Elektronski kondenzatorji v Semiču.

Če pogledamo izpolnitev proizvodnje po posameznih TOZD v prvih sedmih mesecih, dobimo naslednje številke:

TOZD Elektronski kondenzatorji je proizvedla za 286 milijonov dinarjev blaga in izpolnila letni plan proizvodnje 55%. TOZD Energetski kondenzatorji je izpolnila proizvodnjo v višini dobrih 196 milijonov dinarjev letni plan 45%, TOZD Mehanski deli in naprave pa je proizvedla za slabih 78 milijonov dinarjev blaga za eksterno prodajo in tako izpolnila plan z 49%, medtem ko je TOZD EOM proizvedla za dobrih 130 milijonov dinarjev izdelkov in prav tako dosegla letni plan proizvodnje 49%.

V Semiču so julija izvozili za 32.510 blaga. Tako so v sedmih mesecih letošnjega leta ustvarili izvoz v višini 3.886.151 dolarjev, in 45% uresničili letni plan izvoza. Na konvertibilno področje so v sedmih mesecih izvozili za 2.383.291 dolarjev blaga, kar je 36% letnega plana izvoza. V istem obdobju pa so na klirinško tržišče izvozili za 1.502.860 dolarjev blaga in tako izpolnili letni plan s 174%.

Kar zadeva uvoz so v obravnavanem obdobju januar-julij uvozili za 1.475.000 dolarjev blaga, kar je 33% letnega plana uvoza. S konvertibilnega področja so uvozili za 1.380.000 dolarjev, in tako letni plan izpolnili 32%, s klirinškega področja pa so uvozili za 95.000 dolarjev blaga, kar predstavlja 49% letnega plana.

V predelavo od drugih organizacij združenega dela pa so v Semiču dobili za 751.331 dolarjev materiala.

V juliju so v Semiču ustvarili celotni

prihodek v višini 114.862.900 dinarjev, medtem ko so v prvih sedmih mesecih dosegli celotni prihodek v višini 1.127.262.102 dinarja in tako izpolnili letni plan celotnega prihodka 59%.

Materialni stroški so dosegli višino 692.534.386 dinarjev, kar je 60% letno planiranih materialnih stroškov, medtem ko so znašali stroški amortizacije v sedmih mesecih dobrih 58 milijonov dinarjev ali 57% letnega plana. Tako so skupaj porabljena sredstva v sedmih mesecih dosegla višino 688.250.809 dinarjev ali 61% letnega plana.

Kakor je razvidno iz podatkov, so stroški glede na plan naraščali za 2 indeksni točki hitreje od celotnega prihodka, kar se odraža na nekoliko manj ugodnem doseganju dohodka. Tega so v Semiču ustvarili v višini 439 milijonov dinarjev, kar predstavlja 56% planirane dohodka. Tudi obveznosti iz dohodka so rasle nekoliko hitreje in so znašale v sedmih mesecih dobrih 184 milijonov dinarjev ter tako vplivale na nekoliko nižjo rast čistega dohodka. Tega so v Semiču ustvarili v višini 254.457.691 dinarjev, kar je 55% letnega plana čistega dohodka.

Del čistega dohodka za osebne dohodke je znašal v prvih sedmih mesecih letošnjega leta 181 milijonov dinarjev, kar predstavlja 63% doseganja plana.

Glede na pričakovanja se je poslovni rezultat v mesecu juliju zaradi kolektivnega dopusta nekoliko poslabšal, kljub temu, da so med dopustom delali v nekaterih semiških TOZD. Vse to pa že zdaj opozarja, da bo treba do konca leta vložiti nemalo naporov, da bodo v Semiču dosegli planirane rezultate.

D.Ž.

SOZD ISKRA - Izobraževalni center

razpisujemo STROKOVNO USPOSABLJANJE po programu

VODENJE KROŽKOV ZA IZBOLJŠANJE PROIZVODNJE 11. 10. - 13. 10. 1983 v Škofji Loki

Strokovno usposabljanje je namenjeno vodjem krožkov za izboljšanje proizvodnje. Krožki za izboljšanje proizvodnje so množična oblika za aktivno vključevanje delavcev za izboljšanje procesa in izdelkov. Krožek za izboljšanje proizvodnje združuje 5-12 delavcev, ki opravljajo podobna dela in naloge, se redno sestajajo po eno uro na teden pod vodstvom vodje krožka in prostovoljno z namenom, da ugotavljamo probleme, analizirajo vzroke in izvedejo ali predlagajo izboljšave.

Vodja krožka je predelavec, skupinovodja ali delavec, ki ga bodo člani krožka izberejo iz svoje sredine.

Vodja krožka je delavec s primerno izobrazbo in poznavanjem procesa, ki pozna in obvlada tehnike dela v krožku. Sposoben mora biti organizirati delo v krožkih in tolmačiti tehnike dela članom krožka.

VSEBINA:

1. KROŽKI ZA IZBOLJŠANJE PROIZVODNJE
Tolmačenje modela in načina delovanja krožkov
Akcija uvajanja krožkov v Iskri
Tehnika zbiranja zamisli
Delovanje krožkov in organizacija sestankov
2. TEHNIKE DELA V KROŽKIH
Zbiranje in prikazovanje podatkov
Oblike zbiranja podatkov
Pareto analiza
Histogram
3. PRIPRAVLJANJE IN PREDSTAVLJANJE PREDLOGOV
Analiza vzrokov in posledic
Predstavljanje predlogov
Krožki za izboljšanje proizvodnje, vprašanja in odgovori na vprašanja

ČAS IN KRAJ:

S programom strokovnega usposabljanja bomo pričeli 11. 10. 1983 ob 9. v hotelu Transturist, Škofja Loka. Zaključek seminarja predvidevamo 13. 10. 1983 ob 15.

VODJA PROGRAMA:

Lotar KOZINA, dipl. ing. SOZD Iskra DSSS

CENA STROKOVNEGA USPOSABLJANJA:

V ceno 5.800 din so vključeni penzijski stroški in kotizacija. Za navedeno ceno bodo TOZD prejele račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci v svojih TOZD, oz. DSSS.

PRIJAVE:

Prijavnice pošljite najkasneje do 7. 10. 1983 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3/XI. Podrobnejše informacije lahko dobite na tel. št.: 061/222-212 ali pri vodji področja kakovosti v vaši DO.

Avtomatizirani in daljinsko vodeni energetski objekti zagotavljajo stalno napajanje z električno energijo. Iskra Avtomatika, TOZD Napajalne naprave iz Novega mesta proizvaja in dobavlja celoten spekter naprav, od usmernikov, pretvornikov in preklopne avtomatike do kompleksnih sistemov za neprekinjeno napajanje z električno energijo.

Jože Volfand: Naši obrazi v Afriki

Reportažno-potopisna knjiga Jožeta Volfanda pod naslovom »Naši obrazi v Afriki« vsekakor sodi med tisto vrsto pisanja, ki je po svoje zanimivo, privlačno in ne navsedanje tudi poučno. Dejstvo, da naši ljudje sorazmerno veliko potujejo po svetu bodisi poslovno, novinarsko ali čisto turistično, čedalje bolj dobiva svoj odraz v slovenskem potopisu, ki kot sorazmerno zelo stara pisateljska vrsta ima vendar določen in dokaj številni krog bralcev. Zato je vsekakor pričakovati, da bo tudi Volfandova knjiga našla svoje bralce, ki žele kaj več izvedeti o nekaterih afriških deželah, ki jih je naš avtor v nekem smislu študijsko kot sociolog in ne navsezadnje tudi kot novinar obiskal in se mudil v njih daljši ali krajši čas.

Med tem svojim, podiplomskim potovanjem, je naš avtor obiskal štiri afriške dežele: Nigerijo, Slonokoščeno obalo, Gano in Centralnoafriško republiko, torej afriške dežele z različnimi stopnjami gospodarske

razvisti in višino bruto nacionalnega dohodka, med katerimi je vsekakor Nigerija, zavoljo nafte, zagotovo najbogatejša med njimi. Nekateri druge, kot Centralnoafriška republika, pa so šele na začetku svojega razvoja in na dnu svetovne lestvice razvisti.

Na popotovanje v Afriko se je, kot je razvidno iz knjige, Volfand dobro pripravil, tako kulturno kot gospodarsko in socialno, zlati pa ga je še zanimalo sodelovanje slovenskega gospodarstva z omenjenimi deželami. Zato ni nič čudnega, če so njegovi glavni sogovorniki, poleg nekaterih intelektualcev omenjenih dežel, predvsem naši gospodarstveniki, tehniki in diplomati in skozi njihovo pripoved in doživetja mu je tudi uspelo podati svojevrstno podobo omenjenih afriških dežel in ne navsezadnje tudi našo lastno podobo in odnose do dežel v razvoju. Pri tem jasno izhaja, da naše načelne politične opredelitve o nevrščenosti in tesni, politični stiki z deželami v razvoju predstavljajo samo eno, sicer pomembno, plat naših odnosov do nevrščenih afriških dežel, bolj boleče in manj razumljivo pa so naši gospodarski odnosi s temi deželami, kjer bi lahko upostavili neprimerno boljše in široke gospodarske stike, vendar le-te seveda ni mogoče upostaviti in dognati do kraja v kratkem času in površno. In prav to področje nam Volfand slika brez slehernih olepšav, slika nam stanje in prizadavanja posameznih slovenskih antuziatov v teh krajih, ki seveda evropskemu človeku ne nudijo takšnega ugodja, prijetnosti in življenja kot kaka evropska, predvsem zahodna prestolnica.

Poleg teh, naših problemov, iskanj in želja v Afriki pa je seveda avtorjevo oko tudi budno zasledovalo življenje teh dežel, njihovo politično, kulturno in tudi sociološko problematiko, ne manjka pa tudi opisov mest, krajev, džungel in savan teh dežel ob ekvatorju, ki jih zlasti še sedaj pesti tradicionalna zaostalost in vse posledice dosežanih kolonialnih uprav in izkoriščanja.

In prav odpiranje omenjenih problemov, s katerimi se srečujejo naši ljudje v Afriki pa tudi Afrika sama, nam razkrije marsikaj: razkriva nam razmerja med domačimi in tuji, govori o gospodarskih tokovih, seznanja z ljudmi, ki jih avtor srečuje na svoji poti po Afriki, zato lahko mirno zapišemo, da je v tem smislu to zelo tekoče in privlačno napisano delo o živi sodobnosti.

»Mnogo sem hodil po svetu,« pravi neke naš avtor. »Ta pot po Afriki, kot podiplomsko izpopolnjevanje, je ena najdragocenejših izkušenj. Bila je kot začetek novega gledanja na svet. In tudi na vse, kar zadeva človekovo hojo od začetka do konca.«

Knjigo Jožeta Volfanda »Naši obrazi v Afriki,« ki jo nazorno dopolnjujejo številne priložene avtorjeve fotografije, je opremil Matjaž Vipotnik izdala pa založba Borec iz Ljubljane.

D.Ž.

Uspelo srečanje športnikov SOZD Elkom in Iskre v Lipnici

V Lipnici na Gorenjskem je bilo v soboto, 24. septembra tradicionalno srečanje športnikov SOZD Elkom iz Maribora in SOZD Iskre. Kot vselej, so se športniki obeh sestavljenih organizacij združenega dela med seboj pomerili v naslednjih osmih športnih vrstah: v kegljanju (mešano), nogometu, rokometu, odbojki (moški in ženske), namiznem tenisu in streljanju (moški in ženske). To pot je bila organizator srečanja športna komisija Tovarne mehanizmov v Lipnici, prireditelj pa kot vedno komisija za šport in rekreacijo pri KOS SOZD Iskra.

Po prihodu avtobusa iz Maribora v Lipnico, so goste športnike sprejeli v tovarni, kjer jih je pozdravil tudi predsednik KOS SOZD Iskra Janez Kern, po pogostitvi pa so se športniki obeh SOZD razšli po športnih igriščih, da bi preizkusili svoje moči in znanje. Večina športnih tekmovalcev se je odvijala na igriščih lipniške osnovne šole, medtem ko sta bili nogometno in rokometno srečanje v Kamni gorici in kegljanje mešanih ekip na kegljišču v Radovljici.

Športna sreča je bila tokrat naklonjena športnikom obeh SOZD, saj so gostje iz Maribora zmagali v kegljanju mešanih ekip, nogometu, ženski odbojki in ženskem streljanju, v ostalih panogah pa Iskrini športniki tako, da je bil končni rezultat neodločen 4:4. Tekmovanja so minila v prijateljskem vzdušju in tako le še poudarila pomen srečanja športnikov obeh organizacij. Ob lepem vremenu in dobri organizaciji potem nič čudnega, če so urice srečanja športnikov minile vse prehitro.

Zaključek srečanja z razglasitvijo doseženih športnih rezultatov je bila v restavraciji ob Šobčevem bajerju, ki se ga je med drugimi udeležil tudi direktor TOZD Mehanizmi Damijan Hafner.

Športniki Elkom in Iskre so svoje tradicionalno srečanje zaključili v veseljem razpoloženju pod večer, ko so se gostje iz Elkoma zadovoljni odpeljali nazaj v Maribor.

—J—

Križanka za razvedrilo

VODORAVNO: 1. obed, 7. rjasto rjavo siv ptič pevec, 13. sporazum dosežen s popuščanjem, 16. produkt talive snovi, 17. otok v otočju Tuamotu, 18. indijanska sekira, 20. Golia Pavel, 21. ploviranje, 22. zapre-

Izlet na mariborsko Pohorje

Planinsko društvo ISKRA bo priredilo enodnevni planinski izlet na mariborsko Pohorje

Dobiti se bomo v soboto, 8. 10. 1983 ob 6. pred železniško postajo Ljubljana (pod uro).

Cena izleta 100 din. Vrnitev v večernih urah.

Informacije daje in sprejema prijave: Dolfi Divjak, tel.: 214-212, int. 302.

Časopisne novice

Delovni kolektiv Iskre-Avtomatika — Elektrospojna vezja, Novo mesto, se je preselil v nove proizvodne prostore na Veliki Cikavi pri Novem mestu. S tem se temu 290-članskemu delovnemu kolektivu odpirajo nove razvojne možnosti, saj se je vsa ta leta stiskal v starih in neustreznih delavnicah. Tovarna bo še naprej razvijala svoj osnovni proizvodni program. Letos naj bi dosegli blizu 400 milijonov dinarjev celotnega prihodka, naslednje leto pa 520 milijonov din sicer s skoraj enakim številom delavcev — Delo.

TOZD Belinke Belles je v sodelovanju z Iskro—Mikroelektroniko razvila proizvodno povsem čistega vodikovega peroksida, ki decela ustreza proizvodnji v polprevodniški industriji. Obe organizaciji sta sklenili dogovor o skupni proizvodnji nove kemikalije, ki so jo do sedaj proizvajalci polprevodnikov uvažali in zanjo porabili približno 5 milijard dinarjev. Kemikalija povsem ustreza s standardom mikroelektronske industrije, v prvem letu pa jo bodo izdelali 10 tisoč ton, kar zadošča za domače potrebe. Domači trg je za vodikov peroksid zagotovljen, morda pa ga bodo kasneje tudi izvažali.

Novosadska tovarna Novkabel in ljubljanska Iskra-Delta sta sklenili sporazum o združevanju dela in sredstev za skupno proizvodnjo mikroročunalnikov. Obe tovarni bosta razvijali proizvodnjo računalniških sistemov in postopno zmanjševali odvisnost od tujih tehnologij.

V Novkabelu bodo izdelovali terminal Partner s pomnilnikom velikosti 120 kb z možnostjo razširitve. Terminal Partner ustreza za delo v bankah, poštah in zavarovalnih zavodih — Privredni vjesnik, Zagreb.

Te dni bodo predstavniki Kompassa odpotovali v črnomorsko sovjetsko luko Poti, da bodo prevzeli že prejšnji mesec kupljeni hidroklinalni ladji, za kateri so že izbrali imeni »Kriša Portoroža« in »Kriša Brionov«. Ladji bosta vozili iz Kopra tuje turiste, predvidoma že naslednje leto aprila meseca.

Za obe ladji je Kompass odštrel približno 200 milijonov dinarjev, pri čemer je z dinarskimi sredstvi kot sovlagatelj priskočila na pomoč Iskra — delovna organizacija Telematika iz Kranja. Kot povračilo pa bo Iskra, ko bo stekel posel, dobivala devize — Dnevnik, Ljubljana.

Žužemberška Iskra je nosilka razvoja Suhe Krajine. Nekdanji obrat je dolgo delal v neustreznih prostorih in tudi gospodarsko je bil hud bolnik, ko je praktično čez noč ostal brez možnosti za prodajo izdelkov domačem trgu. Ker je njegov proizvodni program pričela pokrivati EI iz Niša, so Žužemberčani videli svojo prihodnost v prodaji na tujem tržišču. Tako je iz kroničnega bolnika pričela rasti tovarna z lepo perspektivo.

Eno od pomembnih vprašanj, ki jih tare sedaj, je slaba kadrovska zasedenost, saj kar 90% delovnih mest ne zasedajo ustrezni kadri. Zato se tudi vedno bolj povezujejo z raziskovalnimi inštituti.

Zbral in uredil Marjan Kralj

Repertoar Prešernovega gledališča

Začela se je gledališka sezona 1983/84. Kvaliteten izbor gledaliških del domače in svetovne dramske literature je plod preteklih uspešnih sezon Prešernovega gledališča, ki iz leta v leto krepki svoj značaj ljudskega gledališča.

Naravnost k izvirnosti je ob zahtevah in željah gledalcev osnovno vodilo pri izboru repertoarja, ki se bo potrjeval v predstavah za odrasle, otroke in mladino ter v lutkovnih uprizoritvah.

Že uveljavljena gostovanja slovenskih gledaliških ansamblov se bodo vsekakor nadaljevala. S tednom slovenske drame '84 pa se bo informacija o izvornem slovenskem gledališkem ustvarjanju še obogatila.

Prvo delo, ki ga bo uprizorilo Prešernovo gledališče od 1. do 8. oktobra 1983, bo komedija — Aristofanes: Lizistrata. Znamenita svetovna komedija, ki soočva dva temelja današnjega človekovega bivanja — ljubezen in vojno. Vse predstave bodo ob 19. 30 uri:

1. okt. — za red premierski	5. okt. — za red sreda
3. okt. — za red ponedeljek	6. okt. — za red četrtek
4. okt. — za red torek	7. okt. — za red petek
	8. okt. — za red sobota

Izlet na Lepenatko in Veliki Rogatec

Planinska sekcija Iskre Kranj bo letošnjo zelo uspešno planinsko sezono zaključila, če izvzamemo izlet v neznanu, v soboto, 8. oktobra z izletom v Savinjske Alpe: čez Kranjsko reber in Lepenatko na Veliki Rogatec.

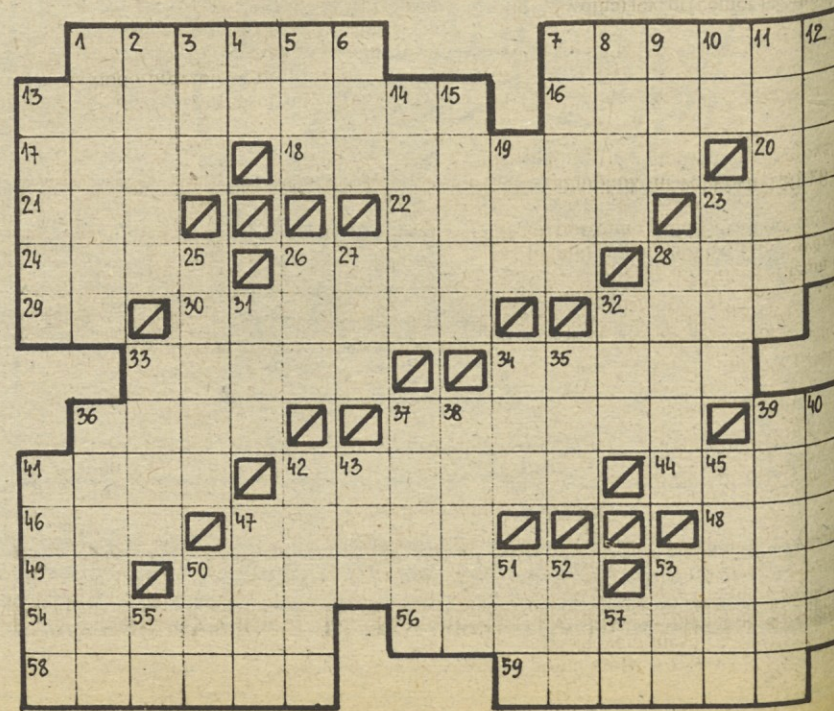
Zbrali se bomo ob 6. uri pred hotelom Creina, od koder nas bo skozi Kamnik na Černivce »dostavil« avtobus. Tu se začneja za jesenski čas zelo slikovita in malo znana tura čez Kranjsko reber (1435 m), Kašni vrh (1290 m), sedlo Kunšperk (1119 m), Lepenatko (1425 m) in sedlo Kal (1285 m) na Veliki Rogatec (1557 m). Za ta del poti bomo rabili 4.45 ure. Sestopili bomo mimo kmetije Zgornji Špeh v Gornji grad. Tura zaradi precejšnje dolžine (dobrih šest ur) zahteva ustrezno opremo, sicer pa ni posebnih težav.

Za vodstvo bosta poskrbela vodnika Metka Šparovec in Milan Čelik. Prijave in vplačila za vožnjo (150 din) sprejema Volga Pajk iz tajništva DO ERO, tel.: 2822 do srede, 5. oktobra.

ka, 23. župan pod Francozi, 24. kis, 26. kedor nastopa samostojno, 28. indijska boginja, mati kozmosa (iz istih črk kot Lika), 29. kemijski znak za radij, 30. kenguru, 32. splav, 33. rimska boginja lova, 34. zvezda v ozvezdju Orla, 36. pri igrah z žogo: ravnanje, ki ni v skladu s pravili, 37. slovenski pesnik (Anton), 39. Peter Ambrož, 41. ime dirigenta Hubada, 42. vrsta skladbe, 44. rimski bog ljubezni, 46. rimska boginja jeze, 47. črno primorsko vino, 48. umetnost (latinsko), 49. Gliha Marko, 50. zvezna država ZDA s glavnim mestom Little Rock, 53. mesto v Epiru, Grčija, 54. sol mlečne kisline, 56. slovenski pesnik znan pod imenom Kajuh (Karel), 58. zdravilna travniška rastlina, 59. izdelovalec tort.

NAVPIČNO: 1. ost, 2. deli sobnega pohištva, 3. zdravilišče in kopalnice v Belgiji (iz istih črk kot pas), 4. kemijski znak za iridij, 5. spajka, 6. prtok Rudolfovega jezera, 7. začetek dirke, 8. vsebina vulkanskega izbruha,

9. ptič severnih morij, njorka, 10. rimska šest, 11. Marxov sodelavec (Friedrich), 12. otok v Neapeljskem zalivu, Italija, 13. beograjski pisatelj in slikar (Mono), 14. mesto v Italiji, jugovzhodno od Bologne, 15. slovenski orkestralni skladatelj (Risto), 19. za poklon zvišan »h«, 23. novozelandski domačin (iz istih črk kot mora), 25. skupek enakih celic v telesu, 26. reka v srednji Indiji, 27. desni pritok Volge, 28. kal, 31. ime pokopnega indijskega politika Sastrija, 32. ironičen naziv za duhovnika, 33. figura pri šahu, 34. uradni spis, 35. tuje žensko ime (iz istih črk kot eta), 36. lastnik farme, 37. sodobni indijski pisatelj (Mulk Radž, r. 1905), 38. priložnost, 39. vratar, 40. ustanovitelj partseke dinastije Arskidov, 41. znamenje v stenografiji, okrajšava, 42. verska ločina, 43. Talisova oranžada, 45. desni pritok Sene pri Parizu, 47. ozek kos blaga, 50. ime glasbenika Sossa, 51. nemški meščanski filozof (Georg), 52. števnik z dvema ničloma, 53. pri igrah z žogo: žoga zunaj igrišča, 55. Kopernik Nikolaj, 57. Owen Robert.

SOZD ISKRA
Izobraževalni center
Ljubljana

razpisuje STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE na temo:

SISTEMSKA ANALIZA

v času od 17. 10. 1983 do 21. 10. 1983

Strokovno izpopolnjevanje je namenjeno vsem, ki bi si radi razširili obzorje na področju sistemske analize, tako sistemskih analitikom kot uporabnikom uslug.

VSEBINA:

Za zvezo med uporabnikom in projektantom ter programerjem skrbi sistemski analitik. Ta spoznava problem, ki tare uporabnika, poišče rešitev in prikrbi vse podatke, ki jih bosta potem projektant in programer računalniško obdelala. Na tem področju dela je v zadnjem času prišlo do večjih sprememb in novih metod. Na tem seminarju si bodo slušatelji podrobneje ogledali konkretne primere in se v njih preiskusili.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM:

1. Osnovni pojmi
2. Prvine projekta
3. Naloge sistemskega analitika
4. Strukturiranje
5. Analiza podatkov
6. Analiza funkcij
7. Sinteza struktur podatkov in funkcij
8. Delovna dokumentacija
9. Zaključek

ČAS IN KRAJ:

S programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli v ponedeljek dne 17. 10. 1983 ob 8. v hotelu Transturist, Škofja Loka. Zaključek je predviden dne 21. 10. 1983 ob 14.

NOSILEC PROGRAMA:

Iskra ZORIN, TOZD CAOP, Miro Lozej, dipl. mat.

CENA strokovnega izpopolnjevanja:

V ceno 8.500 din so vključeni penzijski stroški in kotizacija. Za navedeno ceno bodo TOZD prejela račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci v svojih TOZD oziroma DSSS.

PRJAVE:

Za zainteresirani kandidati naj takoj pošljejo informativno prijavnico na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3/XI, najkasneje do 10. 10. 1983.

Podrobnejše informacije o vsebini strokovnega izpopolnjevanja dobite pri Miru Lozeju na tel. št. 061/213-213, int. 14-76, o organizaciji seminarja pa na tel. št.: 061/222-212.

SOZD ISKRA

Izobraževalni center
Ljubljana

razpisuje STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE na temo:

STRUKTURNO PROGRAMIRANJE

v času od 24. 10. 1983 — 27. 10. 1983 (4 dni)

Strokovno izpopolnjevanje je namenjeno vsem programerjem in projektantom, ki že obvladajo vsaj enega od programskih jezikov COBOL, PASCAL, FORTRAN in bi se radi seznanili z moderno tehniko strukturnega programiranja. Predavanje bo predstavilo konkretne tehnike v jeziku COBOL in nakazalo reševanja v PASCAL-u oziroma FORTRAN-u.

VSEBINA:

Ze 10 let govorimo o strukturnem programiranju na bolj ali manj abstrakten način. Zdaj je ta tehnika programiranja že prodrla v vsakdanjo rabo in čas je, da jo osvojimo na vseh področjih programiranja. Predavanja naj bi dala konkretne napotke za preglednejše, enostavnejše pisanje programov, obvezno programsko dokumentacijo, strukturen pristop k reševanju problemov kot tudi boljše razumevanje prevajalnikov in procesiranje teksta.

Za razliko od ostalih je ta seminar orientiran precej delovno v smislu izmenjave mnenj, izkušenj posameznih centrov oziroma delovnih organizacij, ki naj bi pokazale stanje — nivo programiranja v okviru Iskre in usklajevanje, če je mogoče. Zaradi tega pričakujemo od vseh udeležencev seminarja, da bodo s seboj prinesli izkušnje in ideje svoje delovne skupine (podkrepljene z eventualnimi primeri — listingi).

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM:

1. princip prevajalnika kot procesorja teksta
2. pregled podatkovnih struktur
3. razčlenitev problema (TOP DOWN APPROACH)
4. principi strukturnega programiranja (COBOL)
 - 4.1. vsebinski standardi
 - 4.2. oblikovni standardi
 - 4.3. dokumentacijski standardi
 - 4.4. učinkovitost
5. zaključek

ČAS IN KRAJ:

S programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli dne 24. 10. 1983 ob 8. v hotelu Transturist, Škofja Loka in zaključili dne 27. 10. 1983 ob 17.

NOSILEC PROGRAMA:

ISKRA ZORIN, TOZD CAOP, Marko MURN, dipl. ing. mat.

CENA strokovnega izpopolnjevanja:

V ceno 7.200.— din so vključeni penzijski stroški in kotizacija. Za navedeno ceno bodo TOZD prejela račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci sami v svojih TOZD oziroma DSSS.

PRJAVE:

Za zainteresirani kandidati naj takoj pošljejo izpolnjeno prijavnico najkasneje do 17. 10. 1983 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3/XI Sonji Vrhovec. Podrobnejše informacije o organizaciji izpopolnjevanja dobite na tel. št. 061/222-212.

Informacije o vsebini izpopolnjevanja pa dobite na tel. št. 061/213-213 int., 31-63 pri Marku Murnu.